

TRANSKRIPT
71. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
održane 3.2.2010. godine, sa početkom u 10.15 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
MILORAD ŽIVKOVIĆ

Kolegice i kolege poslanici, dame i gospodo, poštovani gosti, otvaram 71. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTORNIRANJE HIMNE/

Kolegice i kolege poslanici, kao i do sada, na ovu sjednicu smo pozvali naše redovne goste, predsjedavajućeg i članove Predsjedništva BiH, predsjedavajućeg i članove Savjeta ministara BiH, predstavnike OHR-a, OSCE-a i drugih međunarodnih organizacija u BiH koji prate rad našeg doma, kao i predstavnike određenih nevladinih organizacija. Naravno, tu su i oni koji su povodom svojih tačaka došli, kao što je generalni revizor gospodin Milenko Šego. Sve prisutne poslanike i goste pozdravljam kao i predstavnike medija.

Odsustvo je opravdao poslanik Jerko Lijanović. Prema informacijama službe, sjednici je prisutno 36 poslanika. Konstatujem da sjednica ima kvorum za punovažan rad i odlučivanje.

Što se tiče izmjena dnevnog reda, želim vas upoznati sa sljedećim. Sa dnevnog reda smo skinuli tačku 10. – Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o klasifikaciji djelatnosti u BiH dok Dom naroda ne okonča proceduru u prvom čitanju. Na dnevni red smo dodali tačku 28. – Izmjene u članstvu komisija Predstavničkog doma i Zajedničke komisija oba doma i tačku 29. smo dopunili sa stavovima pod e), f), g) i h).

Otvaram raspravu o predloženom dnevnom redu.

Uvaženi poslanik Husein Nanić. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući. Uvažene kolege i kolegice zastupnici.

Ja bih htio danas predložiti, uz jedno zaista žaljenje što na ovakav obiman dnevni red i što nisam prije to dostavio, međutim, imamo jednu novu situaciju koju bih htio da objasnim vrlo kratko. Obzirom da smo mi donijeli novi Zakon o agenciji, o formiranju Agencije za prevenciju i koordinaciju borbe protiv korupcije i da je to jedan od uvjeta vezano za liberalizaciju viznog režima i da sljedeće sedmice imamo ekspertni tim koji će napraviti monitoring, a obavezu iz tog zakona ima Parlamentarna skupština BiH, da formira Komisiju za izbor direktora Agencije, znači, parlamentarna komisija za izbor direktora Agencije. Ja bih, u tom smislu, predložio dopunu današnjeg dnevnog reda sa tačkom, znači – Formiranje komisije za izbor direktora Agencije za prevenciju i koordinaciju borbe protiv korupcije, u skladu sa novim zakonima.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Molim Vas, materijale za tačku dnevnog reda koju ste predložili bilo bi dobro da priložite da bismo mogli da raspravljamo o tome. Znači, zakonski akt na koji se pozivate, član zakona na koji se pozivate i tačku dnevnog reda koju definišete na način na koji ste obrazložili.

Uvaženi poslanik Drago Kalabić. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ

Poštovanje, predsjedavajući, uvažene kolegice i kolege.

Ja imam jedan zahtjev ispred Kluba SNSD-a koji nije uobičajen u ovo vrijeme, ali, nažalost, moram da ga predočim. Klub poslanika SNSD-a u Predstavničkom domu PSBiH je zaprepasten nastupom našeg kolege, gospodina Denisa Bećirovića, u Javnom servisu, u jednoj od emisija. Ne možemo sebi da vjerujemo da je jedan naš kolega, koji ovdje učestvuje zajedno sa nama u parlamentarnoj raspravi, dozvolio sebi takvu formulaciju. Mi tražimo da to zvanično ovdje prezentiramo, nismo u ovom momentu u mogućnosti, ali imamo pravo da to na neki način prepričamo. Suština poruke gospodina Bećirovića je da on čeka antifašistički saziv parlamenta. Mi kad prevedemo na običan jezik gledaoca tog servisa, znači, dobro znate šta znači onda ovaj saziv. Znamo koje su zemlje imale fašističke sazive. Znamo kako su fašistički sazivi završili pred narodnim revolucijama. Znamo kako su građani po ulicama hvatali fašiste i predstavnike i vođe fašista. Zbog zločina nisu čak nekima ni dozvolili da dođu do bilo kakvog suda. Je li to poruka većinskom sazivu ovog parlamenta? Je li to poruka građanima ko smo mi, a ko su oni koji su predočili takve ideje?

Ovaj parlament je usvojio jedan akt, koji je podržao SNSD, a u tom aktu piše – Parlamentarna skupština BiH, povodom 60. godišnjice pobjede nad fašizmom koja se obilježava u Evropi i cijelom svijetu, izražava antifašističku, demokratsku utemeljenost i opredjeljenost BiH i njenih građana, naroda i društva u cjelini. Parlamentarna skupština BiH ističe da su vrijednosti slobode, demokratije i humanizma, uz ogroman doprinos bosanskohercegovačkih naroda, ugrađene u temelje samostalne i suverene BiH. Potvrđujući istorijsku i civilizacijsku povezanost BiH sa opštim demokratskim opredjeljenjima savremene Evrope, Parlamentarna skupština BiH poziva sve progresivne snage na njegovanje, zaštitu i očuvanje antifašističkih vrijednosti. Prihvatajući savremena evropska opredjeljenja za slobodu i demokratiju, toleranciju i solidarnost, te podsjeća da su temelji EU izrasli iz pobjede nad fašizmom, Parlamentarna skupština BiH ističe važnost odabira dana pobjede kao Dana Evrope. Pozivajući sva državna tijela i javne institucije na objektivno i svestrano vrednovanje istorijskog razdoblja II svjetskog rata i doprinosa bosanskohercegovačkih antifašista sveukupnoj pobjedi nad fašističkom zavjerom protiv slobode, demokratije, progresu i čovječnosti, Parlamentarna skupština BiH ističe obavezu svih državnih tijela da zakonskim sredstvima štite antifašističke vrijednosti i evropska opredjeljenja bosanskohercegovačkog društva i države BiH, te brane dostojanstvo učesnika antifašističke borbe štiteći spomeničku baštinu kao dio kulturnog dobra, jačajući temelje dostignuća antifašizma kao potvrdu bezrezervnog evropskog demokratskog usmjerenja i opredjeljenja BiH.

Mi iz SNSD-a smo smatrali da je ovo dovoljno o ovako ozbiljnoj temi da to jednom kažemo da se u praksi tako ponaša. Nismo ni očekivali da će neko u demokratskom društvu, nezadovoljan većinskom odlukom ići do te mjere da tu većinsku odluku proglasi fašističkom.

Ovo je demokratija, uz sve mane koje BiH ima, ovo je demokratsko društvo, višestranačko društvo u kome postoji većina i manjina, u kome se poštuju zakoni, postoji Ustav, i u kome nijedan pojedinac nema pravo da demokratsku odluku i demokratsko izražavanje u ovom parlamentu može na tako beskrupulozan i grub način predložiti građanima ove zemlje, koji možda nisu u prilici da ovo znaju i nisu u prilici da sve ono što mi nosimo u svojim glavama, da nose oni koji imaju pravo da ponekad nešto i zaborave. Možemo se ne slagati, možemo imati različita viđenja i mišljenja, ali upotrijebiti to. Poslanici SNSD-a su se u ovom Parlamentu nekoliko puta izvinili nekim ljudima ili strankama, ili za greške koje smo počinili namjerno ili nenamjerno, ali nisam čuo da su to drugi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Vrijeme.

DRAGO KALABIĆ

Znači, mi tražimo, time završavam, od gospodina Bećirovića da se ovom domu izvine ovdje jasno i nedvosmisleno. Ukoliko toga ne bude, Klub SNSD-a za sebe uzima pravo da će odlučiti kako će se dalje ponašati.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Poštovani predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, predstavnici medija, dragi gosti.

Sve što je poslanik SDP-a Denis Bećirović izjavio u ponedjeljak u magazinu „60 minuta“ ponovo ponavlja, evo ovdje Vama, gospodine Kalabiću, da iza svake svoje rečenice i riječi ponovo stoji. Dakle, odmah da raščistimo tu dilemu.

Ja sam mislio ovo u Bileći kad ste, gospodine Kalabiću, izgubili da je to neki slučajni autogo, međutim, sad vidim koliko ste sami sebi autogolova na početku dali, tako da očigledno imat ćete Bileću na mnogo većem prostoru nego što je općina Bileća. Moram reći da mi je drago da ste Vi ipak drugačiji od Vašeg predsjednika Dodika koji je rekao da ne gleda magazin „60 minuta“. Meni je jako drago da Vi pažljivo pratite magazin „60 minuta“ i mislim da je to vrlo važna činjenica.

Ja sam tačno rekao da u ovom parlamentu ne postoji antifašistička parlamentarna većina. Stojim iza te riječi. Koja postoji, nisam rekao. To što ste se Vi prepoznali, locirali, itd., to je Vaš problem, ja to nisam izjavio. Ja odgovorno moram reći da ovdje postoji većina koja je indifirentna naspram antifašističkih vrijednosti koje se baštine u cijeloj Evropi i svijetu. Pri tome nemam namjeru izjednačavati u toj većini sve ljude koji su glasali za one zakone gdje smo trebali pokazati jesmo li antifašistička većina ili nismo i one ljude koji su glasali. U isti koš ne želim svrstati, gospodine Kalabiću, Vas i gospodina, recimo, Remziju Kadrića ili Martina Raguža i neke druge ljude. O tome, dakle, nije bilo riječi.

Da li smo mi ili nismo antifašistička većina, mi smo to trebali pokazati na konkretnim stvarima. Pod broj jedan. U ovom parlamentu upravo ste vi odbili inicijativu za donošenje Zakona o zabrani fašističkih i neofašističkih organizacija. Mene i Klub SDP-a ste preglasali i zadužili Vijeće ministara BiH da to uradi. Imam informacije, ne znam da li su provjerene, da ste upravo vi zaustavili Vijeće ministara da ponudi bilo kakav Zakon o zabrani fašističkih i neofašističkih organizacija. Ovdje je bio prijedlog da obilježavamo Dan holokausta u BiH, jer se to obilježava u cijeloj Evropi. Glasali ste čak i protiv toga. Ovdje je bio prijedlog da podržimo Rezoluciju Evropskog Parlamenta da obilježavamo Dan sjećanja genocida u Srebrenici. I to je odbijeno. Ovdje je bio prijedlog Krivičnog zakona u prvom čitanju gdje je trebalo sankcionisati one koji negiraju genocid i ratne zločine. I to je odbijeno i izbačeno iz zakona. Ovdje je bio Zakon o zabrani negiranja genocida i holokausta. I to je odbijeno. Na tim stvarima se mi ovdje definišemo jesmo li ili nismo sljedbenici antifašističkih vrijednosti.

Moram Vam takođe reći da je ovo za mene jako veliki kompliment, sve što ste iznijeli do sada i jako mi je drago da SNSD-u smeta i Denis Bećirović i SDP BiH, a ja sam se pitao, možda prije nego što ste to predložili, da nam možda nećete predložiti da se vi opravdate žrtvama na tuzlanskoj Kapiji, na sarajevskim Markalama, itd. za koje je rečeno da su maltene sami sebe ubijali. I to je, znamo dobro, ko rekao.

Gospodine Kalabiću, mogao bih Vam svašta još reći pa i to da ste na Ustavnompravnoj komisiji, ovdje na Parlamentu BiH, branili Dražu Mihajlovića i govorili i pitali se hoćemo li smjeti pjevati pjesme o Draži Mihajloviću. A sad da Vam javno kažem – Draža Mihajlović je ratni zločinac i zlikovac. U istočnoj Bosni, od Trebinja pa gore kada krenete preko Foče, Goražda, Nevesinja do Zvornika i Vlasenice, nema porodice koja u užoj i široj familiji nije stradala od koljačkih jedinica Draže Mihajlovića, kao što u Krajini gotovo da nema srpske porodice kome neko nije stradao od ustaških pokolja. A Vi ste to branili.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Vrijeme.

DENIS BEĆIROVIĆ

Da li ste time uvrijedili sve žrtve u BiH, gospodine Kalabiću? I još na kraju da Vam kažem, s obzirom na vrijeme, da mene apsolutno najviše interesuje percepcija građana BiH, ljudi koji su žrtve u ovoj BiH, a ovo sve što ste Vi govorili, uradili ste da biste sakrili činjenicu, a danas na tački 18. govorimo da li smo za to da se u Krivičnom zakonu zabrane fašističke i neofašističke organizacije. Volio bih da danas glasate za taj Krivični zakon...

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Vrijeme.

DENIS BEĆIROVIĆ

...a ne da ovdje manipulišete, jer ispoštovat ću ocjenu predsjedavajućeg da sam prekoračio vrijeme, a imao bih Vam još šta reći.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.
Gospodin Drago Kalabić, replika.

DRAGO KALABIĆ

Teško je, ako bih se ponašao kao gospodin Bećirović, vjerovatno bih trebao da mu izbjegnem reći, poštovani kolega. To mi je elementarno ljudsko dostojanstvo nalagalo da to izbjegnem. Znači, gospodine Bećiroviću, nisam gledao „60 minuta“ i vrlo ste bezobrazni jer ste sve pogrešno rekli. Znači, zato i nemam ja sliku jer sam prepričao, jer sam, gospodine Bećiroviću, gledao reprizu emisije „Lud, zbunjen, normalan“. Gledao sam tu emisiju, gospodine Bećiroviću. Volim gledati i stat ću u zaštitu te jako dobre i gledane humorističke serije. Jer Vi govorite o nekim stvarima, i borite se, koje su riješene prije 60 godina, ali vrlo bezobrazno ćutite o stvarima koje ruše ovu državu i pretvaraju je u nešto drugo, što je gore od fašizma. Pretvaraju je u nešto što je gore od fašizma.

Druga stvar, gospodine Bećiroviću, potpuno ste slagali kada govorite o aktima ovdje koji su usvojeni, ali to je u skladu sa tradicijama koje Vi baštinite i Vaša partija gdje prizivate diktaturu, (kada je protiv Vas, kao jednog,) a to je partija koja se sjeća tih vremena i baštini, kada je jedan rekao kako mora biti, drugi su završavali u zatvoru ako ne kažu i ne ponavljaju za njim. Ko god ovdje se ne (proskoči) kada vi, ili Vi lično, iz SDP-a, vi donosite razne papire, ovdje je fašista, zločinac i sve ostalo. Nijednog grama tolerancije kod vas nema za drugačije mišljenje, da niste jedino vi u pravu. I onda, da biste ispali važni, potežete najteže moguće optužbe, jer ne možete normalnom retorikom (da se vi niste složili), da postoje i drugi koji drugačije misle o tome.

Kada je riječ o fašizmu, antifašizmu, gospodine Bećiroviću, Vaši prijatelji su u Tuzli ubili dijete, zapalili ga, koje je na sebi samo imalo košulju, čiji su svi izginuli u II svjetskom ratu, ubili ste ga samo zato što ste mrzili narod kome to dijete pripada. Ako ste antifašista, ako ste demokrata, što ne dodete, odvešću Vas ja da vidite gdje mu je obilježen grob. I to je dijete potomak antifašista i sad je žrtva, čega? Pitam Vas ja, čega je ono žrtva? Je li ono fašista, je li ubijeno kao fašista? Je li ne vidite koliko je primitivno Vaše politikanstvo? I ovakvo razdvajanje žrtava. 400 policajaca je, gospodine Bećiroviću, u Vašem dvorištu juče hapsilo teroriste koji žele da sruše ovu državu. U Vašem dvorištu, u Vašem komšiluku, koji žele da sruše ovu državu. O tome Denis Bećirović nije prgovorio, već sve su teme stare 50, 60 ili 80 godina kako to Vama odgovara. Zašto o tome ne govorite? I o onome što ste imali priliku kao sponzor, hoćete da kažete da Tuzla nije pomagala zajednicu u Maoči? Od čega su živjeli ti ljudi? Čija je vlast u Tuzli? Čiji je gradonačelnik? Možemo li o tome da pričamo? Jesu li noževi koji su nađeni pod jastucima njihovim namijenjeni za klanje ne znam čega? Je li to ne muči nas? Šta mislite da postoji samo Vaša istina o tome, o Draži Mihajloviću, gdje ste Vi neviđeni lažov, gdje sam ja Vas pitao, gledajući Vas u oči, gospodine Bećiroviću, kao predlagača Zakona, pitam Vas, hoće li sutra neko ići u zatvor ako bude pjevao pjesme o Draži Mihajloviću? Možda radi trojstva sam trebao da dodam o Handžar diviziji i o domobranima i ustašama. To Vas pitam, kao predlagača Zakona. Da Vas raskrinkam, koliko je Vaše politikanstvo, jer Vi niste to smjeli da kažete, jer znate koliko ste u tome nedosljedni i nekompletni, i Vi pričate kako je ovdje neko veličao. Lažete, lažete javnost, imaju stenogrami.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Vrijeme.

DRAGO KALABIĆ

A ja Vas pitam u ime države BiH, kao predlagača zakona, smatrate li... Niste imali hrabrosti da kažete ovo – Da, mi iz SDP-a mislimo da ko god zapjeva pjesmu o Draži Mihajloviću treba da ide u zatvor. Imali ste to pravo da kažete i ja bih Vas više tada cijenio. To je Vaš stav pa ćemo vidjeti gdje je sredina.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Vrijeme.

DRAGO KALABIĆ

U ime Kluba poslanika SNSD-a, s obzirom da je izostala reakcija koju smo mi očekivali, tražim 20 minuta pauze.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

20 minuta pauza.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Kolegice i kolege poslanici, nastavljamo dalje. Klub SNSD-a, obrazloženje pauze. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ

Gospodine predsjedavajući.

Klub SNSD-a je u ovoj pauzi još jednom razmotrio ovu situaciju nakon ponavljanja ovih činjenica i sad je situacija potpuno jasna, da ono što sam ja prepričao da je izgovoreno, za mene je neshvatljivo da je izgovoreno i u ovom parlamentu. Mi se ovdje borimo za svoje stavove. Nama ne pada na pamet da možemo uticati na bilo čije druge stavove, ali želimo da ih čujemo da bismo se mi odredili prema njima.

SNSD želi da čuje odnos prema ovome što se desilo, prvo SDP-a, kao stranke, je li to stav pojedinca ili je to stav SDP-a. I želimo da čujemo i odnos svih poslanika u ovoj sali, a pogotovo odnos iz partnerskih stranaka. Znači, ako ja za nekoga od svojih kolega kažem da nije pri zdravoj pameti, svako će prevesti da je taj lud. Ako ja za nekoga kažem da nije sa antifašistima, nema sredine, taj je sa fašistima. I mi, u skladu sa onim što kažu ovi o kojima smo govorili, znači, stav SDP-a, kao stranke, i o stav ostalih političkih partija, SNSD će se nakon toga odrediti prema ovom pitanju u toku današnje sjednice, odnosno, odmah nakon ove rasprave.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Selim Bešliagić, replika. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Poštovanje predsjedavajući, kolegice i kolege, poštovani gosti.

Nisam htio replicirati u raspravi u kojoj je gospodin Kalabić, na izlaganje gospodina Bećirovića, tražio određeno objašnjenje, jer smatram da je izjava gospodina Denisa Bećirovića njegova stvar, iz čega ja mogu da prihvatim ili ne prihvatim neke stvari, ali je suština da je on u principu iznio nešto što je i moj stav.

S druge strane, ipak sam smatrao potrebnim da repliciram gospodinu Kalabiću, jer kad god udari po Tuzli, kad god udari po zločinima u Tuzli, ja se smatram odgovornim, i kao poslanik i kao načelnik opštine Tuzla u vrijeme rata kada su se ti, pod navodnim znacima, zločini događali. Gospodine Kalabiću, molim Vas, isto kao što sam insistirao na tužilaštvu da dokaže za 15. maj, ovdje insistiram i molim Vas da mi date ime i prezime djeteta koje je ubijeno, spaljeno i ja ću poduzeti sve sa svoje strane, kao čovjek, da dobijem odgovore i da ja zatražim procesuiranje tog. Ja Vas molim, mislim da je to korektno i pošteno.

S druge strane, molio bih da upravo uvažite jednu izjavu gospodina Živkovića, da ovaj parlament, kako se približavaju izbori, sve više liči na pozorište ili na cirkus, kako ste rekli, i nemojte da pravimo cirkus od ovoga. Zato sam Vas molio, replike i razgovori koje ste Vi imali sa gospodinom Denisom Bećirovićem stoje. Nemojte ulaziti u područja vehabija, jer sam prošli put tražio šta će se poduzeti za te terorističke grupe o kojima Vi pričate i danas sam sretan čovjek što se to desilo sinoć. A znate zašto sam sretan? Zato što smo mi u Tuzli, upravo u Parlamentu Tuzlanskog kantona, to pitanje postavljali prije tri godine, jer nije Tuzla u mogućnosti da riješi to pitanje. I dobili smo odgovore gdje smo jasno znali ko je šta trebao da radi, ministar za nauku i obrazovanje Tuzlanskog kantona, Ministarstvo za sigurnost Tuzlanskog kantona, Federalna policija i na kraju, evo danas, odnosno, što se juče desilo. Hvala Bogu da je počela država i institucije države da rade svoj posao.

Znači, molim Vas, nemojte imputirati Tuzli ništa što joj ne pripada, a stojimo na raspolaganju da raščistimo sve u što Vi smatrate da postoji iole nekakva sumnja da se počinio neki zločin koji nismo procesuirali i koji bi trebalo da se procesuiru. Zato Vas molim da poslije ovoga mi date to ime, učinit ću sve da dobijete objašnjenje i razjašnjenje po tom pitanju.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Denis Bećirović, replika. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Drago mi je da smo danas imali priliku da svi vidimo da SDP BiH jako smeta gospodinu Kalabiću i njegovoj stranci. I dobro je da kažete da vam SDP BiH smeta jer ovo što vi radite posljednjih godina je destabilizacija BiH i mi smo ponosni na to da vam kao Socijaldemokratska

partija BiH smetamo u tom poslu. Većina od ovoga što je govorio gospodin Kalabić ne zavređuje nikakvu pažnju. Jedino što mi je palo na pamet u ovom trenutku je jedna divna misao jednog velikog književnika Lava Nikolajeviča Tolstoja koji je svojevremeno rekao da su samo dvije stvari na svijetu bezgranične – svemir i ljudska glupost. Međutim,...

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Gospodine Bećiroviću, moram Vas upozoriti da sa uvaŹavanjem govorite u ovoj sali sa svojim kolegama poslanicima.

DENIS BEĆIROVIĆ

...Gospodine Źivkoviću,

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Mislim da je dovoljno prošlo vremena.

DENIS BEĆIROVIĆ

...ja znam da je on Vaš stranački kolega.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Ne govorim o stranačkom kolegi.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ovo je deset puta blaŹe što sam ja rekao nego ono što je on meni rekao, iako niste za shodno našli da ga upozorite, no, razumjet ću Vas.

Ja mislim da mi ovdje u Parlamentu BiH definitivno, sada kada već to traŹite, trebamo dobiti očitovanje od Kluba SDP-a da li je izjava predsjednika SNSD-a vezana za zločin na pijaci Markale i tuzlanskoj Kapiji, izjava Milorada Dodika ili izjava cijelog SNSD-a? Da li je izjava Milorada Dodika da će nokautirati glavnog i odgovornog urednika jedne od najgledanijih emisija u ovoj zemlji, njegova izjava ili Kluba SNSD-a? I da li je Vaša odbrana ratnog zlikovca DraŹe Mihajlovića Vaša lična ili je to stav SNSD-a? Mi to u Klubu SDP-a BiH moramo znati i to moraju znati ovdje i u Parlamentu BiH. Zbog toga, u ime Kluba, traŹim pauzu od 15 minuta.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Pauza 15 minuta.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Kolegice i kolege poslanici, molim vas da nastavimo sa radom. Klub SDP-a je tražio pauzu. Imate li potrebe da obrazložite pauzu?

Uvaženi poslanik, gospodin Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

U ime Kluba poslanika SDP-a, želimo reći da sve ovo što je gospodin Kalabić do sada radio predstavlja klasični pokušaj, na ovoj sjednici, opstrukcije rada današnje sjednice Predstavničkog doma PSBiH i jeftino politiziranje i pokušaj skretanja sa glavnih tema koje su danas na dnevnom redu. Mi u SDP-u mislimo da treba pristupiti realizaciji dnevnog reda. Možda SNSD i može nekoga disciplinirati u ovoj državi, u ovom parlamentu, ali neka za sva vremena zaboravi da može Socijaldemokratsku partiju BiH disciplinirati. Mi čvrsto ostajemo pri našem programu i našim uvjerenjima i našim političkim ciljevima borbe za državu BiH, kao državu koja počiva na antifašističkim temeljima, i državu u kojoj moraju biti potpuno ravnopravni svi njeni narodi i građani. Za BiH se ne treba boriti 30 do 60 dana pred izbore. Za državu BiH, kao državu ravnopravnih naroda i građana, treba se boriti svaki dan, svaki mjesec i svaku godinu ovog mandata.

Zbog toga, u ime Kluba SDP-a, želimo postaviti..., isto onako kao što je kolega Kalabić postavio..., sada mi zvanično pitamo SNSD da nam odgovore na četiri pitanja.

Prvo – Da li kompletan SNSD stoji iza početne izjave Milorada Dodika da u Srebrenici nije napravljen genocid?

Drugo – Da li kompletna stranka SNSD stoji iza Dodikovih izjava gdje negira zločine na Markalama i tuzlanskoj Kapiji?

Tri – Da li cjelokupna stranka SNSD stoji iza Dodikove izjave gdje prijeti da će nokautirati jednog novinara?

Četiri – Da li SNSD kao stranka stoji iza ovih izjava predsjednika Kluba SNSD-a koji, evo već nekoliko sjednica, i na sjednici Ustavnopravne komisije, Dražu Mihajlovića, presuđenog ratnog zločinca predstavlja u pozitivnom svjetlu?

Mi bismo voljeli da u SDP-u znamo odgovor. Vjerujem da bi i kolege ovdje u Parlamentu BiH voljele da znaju odgovor na to pitanje, a kao Klub, dok ne dobijemo te odgovore, predlažemo da se prihvatimo dnevnog reda današnje sjednice.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Drago Kalabić. Izvolite.

(?)

/mikrofon nije uključen/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ne, jednom se javio za diskusiju, ovo je druga replika.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ne, ne, dva puta je.

DRAGO KALABIĆ

Izgubio si se malo, Denise.

BRANKA TODOROVIĆ

Ovo je druga replika.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Evo, sekretarica kaže. Znači, jednom je bila diskusija i drugi put replika. Ovo je treći put da se ukupno javio.

Izvolite.

DRAGO KALABIĆ

Ako ti je problem, mogu ja odustati.

_____ (?)

Pa jeste problem.

DRAGO KALABIĆ

Što bi bio problem da neko govori u ovom parlamentu?

_____ (?)

Izvinjavam se.

DRAGO KALABIĆ

Dobro, prihvatam izvinjenje. Prihvatam izvinjenje i volio bih ga češće čuti.

Gospodine Bećiroviću, kao malo dijete kad bježi pod skute majke kad napravi nešto što ne valja, danas nije bilo riječi o SDP-u. Drago Kalabić, ni Klub SNSD-a, nije spominjao SDP, ni stavove SDP-a. Već ih sad pitamo – Šta misle o izgovorenim riječima svog člana, Denisa Bećirovića, da ovdje postoji fašistička većina? Znači, to pitamo SDP, a ne govorimo da je to stav SDP-a. Kad ste pominjali Tolstoja, to je daleko. Ne znam što u zadnje vrijeme bježite od Meše Selimovića, Ive Andrića, bližu su Vam. Isto je lijepo, ima vrlo lijepih, poučnih stvari, gospodine Bećiroviću. Nismo govorili ni o gospodinu Dodiku, ni o bilo kome. Klub poslanika SNSD-a ima problem zato što ovaj parlament ima kodeks, zato što smo ovdje kolege i zato što treba da radimo sa onima koji svoje kolege nazivaju fašistima. To je naš problem. Nema SNSD problem da danas

riješi sva pitanja u ovoj zemlji. Poslanici političkih partija koji ovdje sjede, koji prihvataju da ih Denis Bećirović svrstava u fašističku koaliciju, mogu imati o tome svoj stav. SNSD ima jasan stav, mi nećemo to dozvoliti. Znači, ne mislimo mi promijeniti stav Denisa Bećirovića, nego mislimo jasno reći svoj stav da mi to ne prihvatamo. Mi to nećemo da dozvolimo. Oni koji sjede ovdje i to prihvataju, da ih svrstava u one koji nisu antifašisti i koji podržavaju fašizam, to je njihov problem. Naš nije.

Znači, gospodine Bešlagiću, ja sa dijelom Vaše diskusije koju ste govorili o Tuzli..., znači, apsolutno, kakvi smo mi to ljudi? Podijelili smo ljude na žrtve jednog ili drugog ili trećeg naroda. 18 godina je imao, pripadnik je ukrajinskog naroda, stradao je niti zna zašto ni kako. Samo traže da ga sahrane iz Tuzle. Negdje je u Tuzli, spaljen je i ubijen u toj koloni. 50 puta mole roditelji da samo, ništa ih ne interesuje, ni ideologija ni bilo šta, pitaju ko im može pomoći da dođu u slobodarsku Tuzlu da nađu svoje dijete, kosti, bilo šta, šta ima. U Tuzli je stradao. Svi mi imamo svoje probleme i svoje rane, ne bi trebali toliko da se..., i ako hoćete i milion drugih stvari. I ne mislim ja nikakvu krivicu Vama, gospodine Bešlagiću, ali govorim da ima problem koji trebamo pokušati pomoći da to riješimo. Ali, ako imaju takvi problemi, onda je teško nekoga pored svega nazvati fašistom. SNSD to, ljudi, ne može dozvoliti i ne može prihvatiti i zato sam rekao – ko god hoće, može to prihvatiti, ko neće u ovom parlamentu da uredimo odnose, nama valja raditi, i sada, i do kraja mandata. I ako ćemo sjediti i razgovarati međusobno tako, mi ne možemo riješiti partijske lidere, možemo ih braniti ili ne braniti. (Možemo novinare, ostale). SNSD-u ne pada na pamet da ima tu pretenziju da to učini. Ali mi imamo problem što smo došli u Parlament kad nas je jedan kolega nazvao fašistima i što nas je svrstao u većinu koju u partnerskom smislu čini SDA, Stranka za BiH i ostali.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Vrijeme.

DRAGO KALABIĆ

Da smo mi protiv antifašističke koalicije, odnosno, činimo većinu koja je svrstana na drugoj strani. SNSD nije na drugoj strani.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Imamo dalje replike. Da kažem svima, u Parlamentu BiH danas se radi do 17 sati. U slučaju da ne završimo sav program koji smo predvidjeli dnevnim redom, nastavak Skupštine će biti u dan kada je sljedeća zakazana, ali o tome ćemo glasati u 17 sati.

Uvaženi poslanik Slavko Jovičić. Izvolite.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Poštovani predsjedavajući, uvaženi članovi Savjeta ministara BiH, predstavnici medija, dame i gospodo, kolege i kolegice.

Svaki puta kada je ovdje pominjano ime Milorada Dodika ja sam koristio priliku, a iskoristit ću i danas, da repliciram i da kažem, i tada sam rekao, ali ne vrijedi, izgleda, gospodin Milorad Dodik nije član ovog parlamenta i pominjati njegovo ime u bilo kojem kontekstu ovdje nema nikakve svrhe, jedino služi provokacijama i optuživanjima cijelog Kluba SNSD-a.

Dakle, gospodine Bećiroviću, Vaša četiri pitanja kojima tražite odgovor, tri ste opet adresirali na ime Milorada Dodika i ponavljam Vam, ne znam po koji put, postoje stenogrami, gospodin Milorad Dodik nije član ovog parlamenta. Član Parlamenta BiH je ovdje gospodin Denis Bećirović i, evo, moja malenkost, kad smo već u ovom dijalogu. Dakle, odgovore na ta pitanja koja ste postavili tražite na nekim drugim adresama, a nemojte sad na pitanja koja su Vama postavljena i na koja tražimo mi odgovor, da sad ih Vi zamjenom teza tražite na nekoj drugoj adresi.

Činjenica je, kad smo razgovarali o Vašim prijedlozima ranije, da sam tada rekao, i danas ću ponoviti – ako sud kaže da je neka organizacija teroristička, odmah će moj glasati imati, i naravno i glas svih ljudi za koje smatram da su razumni, pogotovo Kluba SNSD-a. Ali, ne možete Vi imati subjektivno samo svoje mišljenje i reći – ove organizacije treba zabraniti zato što Vi to mislite. Ko je to dokazao koja je organizacija teroristička ili fašistička? Ko je to dokazao, ima li neka presuda? Ako je dostavite ovdje, stavite je odmah na dnevni red, glasat ćemo o njoj. Dakle, nema presude nijedne da je neka organizacija fašistička.

Druga stvar, mislim da sam Vam na prethodnoj sjednici isto replicirao i rekao, gospodine Bećiroviću, Vi znate istoriju odlično jer Vam je to i fah, da su Srbi najviše dali žrtava u borbi protiv fašizma. Mi danas sa ove distance, 60 godina poslije, nemamo pravo da brukamo kosti naših, pa i Vaših sunarodnika, i naravno neću da licitiram sa brojevima ko je više dao doprinosa u borbi protiv fašizma, ali ponavljam Vam, Srbi su najviše dali žrtava u borbi protiv fašizma. Mi nemamo pravo da danas bacamo ljagu na kosti junaka i srpskog naroda koji su se borili protiv fašista. Prema tome, nemojte da vrijeđate njih, oni Vam ne mogu replicirati, ali, evo, ja Vam repliciram i nemojte to koristiti. Uzmite malo brojeve pa ćete doći do nekih okvirnih procenata pa ćete vidjeti da su Srbi preko 80% učestvovali u borbi protiv fašizma. Bilo bi sramota nas koji danas ovdje sjedimo da ne kažemo to i da ne stojimo na stanovištu i da im ne odamo priznanje da su to oni radili. Prema tome, nemojte zloupotrebljavati sa tim pitanjima i postavljati ih ovdje Miloradu Dodiku, njega nema, ja sam član Parlamenta BiH, on nije.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Branko Dokić, replika. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo poslanici.

Mislim da smo krenuli jednim krivim putem i da nas ovo neće dovesti ni do čega. Ja moram da kažem da je gospodin Bećirović, sportskim rječnikom rečeno, svojim izjavama i konstatacijama ušao u ofsajd poziciju i to nije dobro. I umjesto da shvati da je ušao u ofsajd poziciju i napravio grešku, on i dalje proširuje sve to. I umjesto smirivanja situacije, stvaranja uslova da radimo, mi se nalazimo u jednoj vrlo nezgodnoj poziciji. Zaista su izrečene krupne riječi i u povodu, evo, tih nekih situacija, onda se pokušavaju tu sukobljavati i politike na ovim našim prostorima, pa i u ovom domu, što smatram svojevrsnom zloupotrebom pozicije takvih pojedinaca koji sjede u ovim klupama. Ne radi se ovdje ni o ovim ni o onim politikama i u ovom kontekstu koji je doveo do ove priče, moram da kažem, ako to nešto za Parlament znači, da se ja zaista ograđujem od nekih konstatacija i krupnih riječi koje je kolega Bećirović izrekao. Od njega ne tražim ništa.

Moram da kažem i to da je u ovom parlamentu postojala dobra volja da Zakon o kome je riječ i koji je on spominjao, sad u ovom krugu glasanja prođe, uvažavajući činjenicu da je upravo kolega Bećirović uvažio primjedbe koje su bile prije, ne znam, godinu ili godinu i po dana kad je razgovarano o sličnom zakonu, i da je napravljena jedna varijanta koja može da bude prihvatljiva i koja može da bude osnova za drugo čitanje, dakle, iz koje su izbačene one politikantske stvari koje su prije postojale. Nakon njegovih ovakvih priča, on je doveo u pitanje i one koji su bili spremni za jednu takvu podršku kako će se ponijeti.

Dakle, moja je sugestija da nađemo načina da nastavimo dalje raditi, a da ubuduće, ako postoji i sada mogućnost, da vi koji vodite ovu skupštinu izreknete neku opomenu onim ljudima koji se frljaju krupnim riječima i onda nas dovedu u ovakvu situaciju u kojoj smo sada.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Ekrem Ajanović. To je pogreška. Uvaženi poslanik Sefer Halilović, replika. Izvolite.

SEFER HALILOVIĆ

Kratka replika samo gospodinu Jovičiću i žao mi je zaista što upadamo u jednu zamku ovih replika i vraćamo se u istoriju. Radi istine želim samo da kažem da u toj velikoj antifašističkoj koaliciji na prostoru bivše Jugoslavije procentualno su najviše stradali Jevreji, pa nakon toga Bošnjaci Muslimani, pa Srbi i ostali redom. Samo da ispravimo jedan podatak koji je netačan.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Prelazimo na diskusije.

BERIZ BELKIĆ

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Replika, drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Dakle, replika je, ili odgovor, gospodinu Bećiroviću i gospodinu Kalabiću. Dakle, naše neučešće u ovakvoj vrsti rasprave jeste izraz opredjeljenja da danas radimo posao. A što se tiče pitanja koja su postavljena ovdje, dakle, ne može čovjek da prešuti, jer ja znam da za sat vremena će se izaći na konferenciju za štampu i reći svi šute i odobravaju. Dakle, što se tiče discipliniranja, Stranka za BiH je autonomna i samostalna stranka i niko nas ne disciplinira. Što se tiče demantiranja jesmo li fašisti, antifašisti, itd., mi svojim programom i načinom djelovanja govorimo ko smo i mi zaista nemamo potrebe učestvovati u ovim kviz pitanjima podržavam li ovoga, ne podržavam li onoga.

I ja zaista molim, kada dođe do ovakvih replika, itd. nemojte uvlačiti ljude na neopravdan način u nešto i tražiti ovdje kao na kviz takmičenju da mi odgovaramo na neka pitanja. Mi svoje stavove imamo, oni su apsolutno poznati. Primjera radi, gospodin Bećirović je spomenuo tačku 18. danas. Niste spomenuli 25. i 26.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Diskusija, uvaženi poslanik Zlatko Lagumdžija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem Vam se, gospodine predsjedavajući.

Dakle, nakon dužeg vremena diskusija, je li tako? Ja sam se pod diskusiju javio, dakle, prijedlog tačke dnevnog reda uz zadovoljstvo što je ovo okončano. I da nisam imao u planu predložiti ovu tačku dnevnog reda, ova rasprava bi me ponukala da to učinim. Naime, na osnovu člana 65., stava 1. Poslovnika Predstavničkog doma PSBiH, (želim da vas, da predložim da danas), i vas bih zamolio da donesete radni zaključak za tačku dnevnog reda koju mislim da bi bolje bilo, ukoliko članovi Vijeća ministara BiH imaju drugačiji prijedlog, da se pripremi za iduću sjednicu.

Naime, javnosti je dobro poznato, i svjetskoj, nažalost, a ne samoj domaćoj, da je sinoć izvedena jedna akcija pod nazivom „Svjetlost“. Pominjano je u diskusijama upravo ono što se dešavalo juče od 4 ujutro do 14 sati poslijepodne. Po saopštenjima, ja moram priznati da sam posmatrao vijesti jutros, čitao sam novine i štampu, i kao poslanik smatram se odgovornim da to kažem, sa pomiješanim osjećanjima, sa nadom, a i sa strahom. Sa nadom da se zaista odlučno krenulo da se obračuna sa stvarima koje jesu problem u ovoj zemlji. Sa strahom da to ne otvori jednu spiralu koja se ovdje mogla nagovijestiti danas. Nemam razloga ni u koga da sumnjam, ni u onoga ko je pokupljen ni (onoga koji su kupili). Ali, ponukan izjavom zvaničnih organa da je akcija urađena zbog ugrožavanja teritorijalne cjeline BiH, citiram, napada na ustavni poredak BiH, nastavak citata, i iskazivanja narodnosne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti, zatvoren citat. Dakle, to je razlog zašto je akcija izvedena.

Ja smatram i pozivam Vijeće ministara BiH, članovi koji su ovdje, a i vas iz Kolegija, gospodin Nović je do maloprije bio mada je on za druge poslove zadužen, ali siguran sam da bi znao dobro prenijeti poruku ministru sigurnosti, ministru vanjskih poslova, ministru pravde i predsjedavajućem Vijeća ministara BiH, mislim, gospodo, kolege i kolegice da bi dobro bilo upravo da se spriječi da ovaj slučaj preraste u slične rasprave u Parlamentu BiH za mjesec, dva ili osam, a i zbog kvalifikacije koju su dali nadležni organi, da za iduću sjednicu Parlamentarne skupštine BiH, čak da ocijenite da li je potrebno da učinite po članu 90. stav 3., pa da ozbiljno o ovome porazgovaramo, da dobijemo činjenice, da se ne informišemo iz medija, da se ne informišemo iz privatnih izvora, da se ovdje da jedna cjelovita informacija od strane Vijeća ministara BiH, da bar mi ovdje znamo šta je bilo, šta se desilo, kako se to desilo, koji su dalje planovi, da ne bismo mi sutra taj događaj od juče pretvorili u nešto što zaista može da utiče, našom krivicom, na ugrožavanje teritorijalne cjelovitosti BiH.

Ja moram priznati, dakle, želim da vrlo jasan budem, ja se ne određujem ni pozitivno ni negativno prema tome, nemam pravo, kao što nema niko pravo to da uradi, samo smo informisani iz medija o tome šta se dešavalo. A mnoge stvari, odgovorno tvrdim, su pale na

plodno tlo za manipulaciju u političke svrhe i zato je razlog. Ukoliko zaista postoje dokazi da su ljudi ugrožavali teritorijalnu cjelinu, i da ne ponavljam sve ovo što je ovdje rečeno, i da se zaista obračunalo i obračunava s tim na pravi način, to bi bilo jedno veliko ohrabrenje za sve. I to bi bila poruka i onim drugima, jer ovdje je već počelo, ja pratim to po medijima, po portalima, već je počeo pravi portalski internet rat. Ko je sljedeći, kako, prebrojavanje svojih, itd. Mi ne smijemo dozvoliti da jedan ovakav slučaj se završi na internetu i u medijima, a da ne dobije svoju kvalifikaciju i svojevrsan putokaz za dalje, da ukoliko su ove kvalifikacije, koje su ovdje tačne, da se da podrška ljudima da nastave dalje za svakoga onoga ko to sutra radi, bez obzira ko je i odakle je. Ako se na 20 familija i 20 kuća poslalo 650 specijalaca u 250 vozila sa bornim kolima, ima ovdje ljudi u ovoj zemlji koji su takođe opasnost, po medijama, za ustavni poredak, da li će trebati više ljudi, da se da podrška tome. Da ovaj parlament da podršku svakom obračunu. Ovaj parlament, takođe, da osudi bilo koju manipulaciju uključujući i manipulacije koje bi mogle biti u ovom Parlamentu, ako o tome ne budemo govorili.

Gospodine predsjedavajući, dakle, moj prijedlog, dobronamjieran prijedlog, da vi zaključite, da predložite da obavežemo Vijeće ministara BiH da nam za iduću sjednicu Parlamenta BiH, ako treba da bude i vanredna sjednica, da ocijenite po materijalu da li treba da bude za javnost ili bez javnosti, i da se o tome obavi ozbiljna rasprava, da se daju argumenti, da se kaže šta se dešava, kakvi su dalji planovi, kakve su aktivnosti i da damo podršku svakome onome... Ali isto tako da osudimo svakoga onoga ko eventualno zloupotrebljava i državne institucije i ove govornice i bilo šta.

Dozvolite, ja sam iz ovoga vidio dvije stvari, da je ugrožen teritorijalni integritet, cjelina BiH i vidio sam da su djeca zapuštena tamo bila. Nisu to iste stvari. Ima zapuštene djece ovdje na semaforima koja vam peru prozore. Zato se to ne radi. Dakle, molim da se vrlo odgovorno ovome pristupi. A zašto Vam sad to govorim, gospodine predsjedavajući? U iskrenoj nadi da će kolege i gospoda iz Vijeća ministara BiH ovo čuti. I ukoliko Vi to ne zaključite, ja najavljujem da ćemo mi na sljedećoj sjednici Parlamenta BiH ovo pokrenuti u skladu sa procedurom. Dakle, ne predlažem da danas o ovome razgovaramo, predlažem da se, niti treba o tome danas razgovarati, nego da damo podršku svakome da radi svoj posao, da odgovara za svoj posao, ali da nas izvijesti na odgovarajući način da bismo dali podršku onome čemu treba dati podršku. Tim više što, kako je rečeno, ovo je najveća akcija te vrste od Dejtona do danas. I ja u to vjerujem da je to najveća akcija, da se koordiniralo i u krajnjem slučaju...

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Vrijeme

ZLATKO LAGUMDŽIJA

...da svako odgovara za ono što je radio. Kako i onaj ko nešto radi u ime države, tako i onaj koji radi nešto kao građanin, a u skladu sa Ustavom i zakonima ove zemlje.

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući. Izvinjavam se ako sam probio vrijeme, smatrao sam da je potrebno da budem vrlo precizan šta želim, jer ne želim da se ovo pretvori u novu spiralu replika na način na koji je to urađeno maloprije.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Poslovnička intervencija, prvi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Niko Lozančić.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju. Dame i gospodo zastupnici, uvaženi članovi Vijeća ministara BiH.

Evo, odmah ću reći, na način kako je obrazložen prijedlog ove točke dnevnog reda da podržavam da se ona što prije uvrsti u razmatranje ovog doma sa svim porukama koje su rečene.

Ali ne znam drugi način kako bih da razjasnim sebi i drugim, hoćemo li mi danas trebati sjesti, jer sam na kraju čuo izlaganja uvaženog zastupnika Lagumdžije da ne predlaže da se o tome danas uopće raspravlja. E sad, pošto mi danas raspravljamo o dnevnom redu današnje sjednice – predlažete li Vi uopće išta za današnji dnevni red kako bismo mi otvorili poslovničku mogućnost da raspravljamo, evo, na nekoj posebnoj sjednici, itd. ili to možemo shvatiti kao neku Vašu inicijativu iznesenu Kolegiju Doma da za pripremu naredne sjednice prikupi relevantne informacije itd., kako bi osigurao da se može osigurati kvalitetna rasprava. Meni je ostalo nejasno šta bismo mi danas eventualno trebali uraditi, iako, evo, kad sam se već javio, ja mislim, imajući u vidu aktualnost informacije, imajući u vidu sve ovo što ste Vi rekli, znači, nažalost, našu potrebu da sve živo ispolitiziramo, dobro bi bilo, ako postoji mogućnost, ja ovo govorim sad..., danas jedna kratka usmena informacija ministra sigurnosti ili nekog drugog ko je ovlašten da je uopće da, kratka, a opsežna. Obimna, kvalitetna informacija za neku narednu sjednicu kad bismo mogli uistinu ozbiljno raspraviti o ovim pitanjima.

Hvala lijepa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Evo, gospodin Lagumdžija želi da pojasni.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Pa, evo, ja se zahvaljujem, gospodine Lozančiću, zaista ne bih želio da ostane bilo kakve nejasnoće. Dakle, moj je cilj upravo kao i Vaš, i hvala Vam na podršci, da se ne ispolitizira sve, pa makar da se ovo ne ispolitizira. Suviše je ovo krupno da bi..., i ne vjerujem da iko na ovome može išta dobiti. Na ovome možemo samo izgubiti. Država može dobiti, a i država može i izgubiti, kao i svako od nas ponaosob ako stvari krenu krivim putem. (Vi jako dobro znate da u narednom periodu sljedeće sjednice će biti sigurno još puno stvari za koje će nam biti žao što se dešavaju, jer nisu blagovremeno.) (Ja sam ovo..., zašto sam današnjoj tački dnevnog reda...(??)), jer ovdje su bili neki članovi Vijeća ministara BiH i očekivao sam, ako neko od njih ima tu spremnost upravo da da jednu informaciju sada, ja sam spreman da o tome danas razgovaramo. Ali, vidjevši da to objektivno nije moguće i ovdje niko nama ne treba doći da nam prepriča ono što smo pročitali u novinama. S druge strane, pošto je istraga u toku, vrlo su senzitivne stvari, ne vjerujem da treba danas ovdje išta opterećivati, ali treba javnost da zna da smo mi svjesni da se radi o jednoj ozbiljnoj situaciji, da su krupne kvalifikacije date. Date su kvalifikacije za koje smo mi položili zakletvu da ćemo se braniti da se te stvari čuvaju, svim Ustavom zagarantovanim sredstvima.

Neću da budem maliciozan pa da kažem, (ja nisam u stanju za neke druge tačke dnevnog reda koje iniciramo) (?), mi bismo vam mogli dati jednu priručnu informaciju, ali o ovome apsolutno ne znamo ništa, niti bilo ko od nas. Znamo ono što smo vidjeli u medijima. I moj cilj, dakle, ako danas oni mogu, (pošto je ovaj dnevni) (?), ako ne mogu da usvojimo jednu vrstu radnog zaključka, kao što ste ranije činili, i obavezujemo ih da to urade za sljedeću sjednicu i da ocjene koji tip sjednice treba da bude, kada da bude, ali obavezno do idućeg zasjedanja. Da ja sjedim tu, ja bih vam to tako u kuloaru predložio. Ali, evo, za sve smo otvoreni.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Evo, odgovor na repliku, prvi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Niko Lozančić.

NIKO LOZANČIĆ

Ma nije, nije, nisam ja doživio kao repliku, niti odgovor na repliku, evo, ja dajem sad, više radi pojašnjenja. Znači, ne bih ja želio, niti mislim da Kolegij treba činiti sad (?), krasti vaše ideje, hajde da tako kažemo, a mi smo do sad imali uobičajenu situaciju da u sličnim situacijama, na prijedlog predlagatelja, što ste u ovom slučaju vi, prijedlog zaključka, a ja Vas pozivam, znači, da Vi ovo što ste rekli sad, predložite zaključak Zastupničkom domu, kao točku dnevnog reda u kojem bismo mi obvezali Vijeće ministara da za narednu sjednicu, evo sad Vi recite šta, pripremi informaciju o kojoj ćemo se mi onda opredijeliti. Znači, pošto je Vaš prijedlog, znači, treba nam pisani prijedlog zaključka kako bismo se mogli (?) kao točka dnevnog reda i kako bismo mogli, onda, kao Dom, ako se opredijelimo, obvezati Vijeće ministara da to učini. Evo, to je.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Lagumdžija, izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ja sam, gospodine Lozančiću, ne znam više kako se ovo tretira kao replika, nije replika zaista...

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ma nije bitno, samo recite, samo recite slobodno.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

...razjašnjenje kolegi. Dakle, znajući da će biti neki birokratski razlog, ja sam pripremio prijedlog tačke dnevnog reda. Evo, uredu, to ću vam staviti i kao prijedlog zaključka. Međutim, ja od vas tražim dobru volju i vašu kreativnost, vi ste majstori kad nešto hoćete da uradite, mislim i kad nema poslovničke (?), vi to znate, mislim, vas trojicu tu da gledam, vi sad mene ovdje, ja ću vam napisati šta hoćete, ako vi uopšte hoćete ovo da prihvatite. Dakle, nije problem, evo, napisaću vam sve, i pitanje poslaničko, sve ću vam, pa proberite šta vam paše.

NIKO LOZANČIĆ

/nije uključen mikrofon/

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Jeste, eto, nemojte, molim vas, imate, dakle, ponudit ću vam tri, četiri opcije, izaberite, samo zaključite, obavezite, ne ministra trgovine, nego druge, Vijeće ministara BiH, je li, evo, pravde. Dakle, ima tu kvalifikovanih ljudi da prenesu i da pripreme nam za sljedeći put. Evo, ja ću vam to dati, ako vi imate saglasnost meni je lako.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Očekujemo do kraja diskusije i rasprave o dnevnom redu da dobijemo napismeno ono što tražite. Idemo dalje u diskusijama.

Uvaženi poslanik Branko Dokić. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ

Hvala, predsjedavajući.

Pa, evo, i ja bih nekoliko rečenica po pitanju ove inicijative. Dakle, PDP podržava ovu inicijativu i to podržava u oba smisla, i kako je kolega Lagumdžija predložio i kolega Lozančić, to znači sljedeće. Zaista bi bilo dobro da u toku današnjeg dana, tamo možda poslije pauze, odgovarajuće ministarstvo pripremi jednu informaciju koju bi ovdje iznijelo usmeno. U roku od nekih petnaestak minuta, ono šta oni mogu u ovom trenutku da kažu. Ovo kažem stoga što su već počele različite interpretacije oko ovoga, od odobravanja do osuđivanja, šta se krije iza. I mislim da ne bi bilo dobro da, evo, poslanici čija je specifična težina riječi izgovorene, pogotovo preko medija, dosta velika, na osnovu tih raznih pretpostavki daju ocjene o ovome što se dešavalo. Stoga, dakle, PDP predlaže da danas imamo jednu skraćenu informaciju, zatvorenog tipa, bez prisustva medija, a da za sljedeću sjednicu se pripremi detaljna informacija po kojoj ćemo onda otvoriti i diskusiju u ovom domu.

No, ja sam se javio za diskusiju zbog nečeg drugog. Ja imam prijedlog da se, na osnovu člana 29. našeg Poslovnika, danas uvrsti u dnevni red jedan zaključak, a taj zaključak bi bio – da naš Dom formira jednu komisiju sastavljenu od predstavnika svih partija koje su ovdje u ovom domu, čiji bi zadatak bio da napravi jedan prijedlog zakona o popisu stanovništva u jednom relativno kratkom roku i dostavio ga ovom domu. Uz taj prijedlog zakona da se napravi jedna informacija, kako hoćete je nazvati, koja bi obuhvatila osnovne ili ključne standarde i preporuke UN-a koje se odnose na ovo pitanje, s jedne strane, i da se u toj informaciji, koja bi poslije pomogla poslanicima prilikom odlučivanja, da jedan pregled rješenja odgovarajućih zakona, naravno po ovom pitanju iz nama susjednih zemalja, a mogao bi tu da bude sastavni dio toga i standardi i kriterijumi popisa stanovništva na prostoru bivše Jugoslavije od, čini mi se da je prvi bio '48. godine, pa do onog iz '91. godine. Ovu dodatnu informaciju mislim da bi bilo zgodno sačiniti u jednom okruženju u kojem bi bile zastupljene sve partije koje su ovdje, da bi poslanici lakše onda mogli da se opredijele za ona rješenja u tom zakonu koji će biti predložen.

Mislim da je nepotrebno gubiti vrijeme sad objašnjavajući u ovom domu koliko bi to bilo značajno. Ovaj prijedlog zaključka iznosim sada ponukan raspravom i na prošloj sjednici, kada smo, nažalost, odbili onaj nacrt, stekao sam utisak da nismo daleko, da uopšte nismo govorili

jezikom ni onog zakona, već opterećeni nekim prethodnim stavovima i slično, i uz malo dobre volje, ubijeden sam da možemo doći do rješenja koje će biti prihvatljivo za većinu u ovom domu, a koje će otkloniti jednu prepreku na ovom našem putu za evropske integracije. A s druge strane će stvoriti uslove da, evo, kažemo i javnosti da je moguće oko ključnih stvari da se dogovorimo i da ne dođemo u poziciju, sad ću citirati predsjedavajućeg ovog našeg doma, od prije nekoliko dana kada je rekao da se boji da se Parlament BiH u izbornoj godini ne pretvori u jednu vrstu cirkusa. Potrudimo se svi da to zaista ne bude i pomozimo ovoj trojici ljudi tamo da do kraja Parlament BiH ostane ono što on jeste, pa i u onim vremenima i u onoj godini kada je najteže da to ostane što treba da jeste.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

BRANKO DOKIĆ

... s tim, ja ću u pisanoj formi napisati šta bi bili ciljevi i šta bi bio sadržaj rada te komisije.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Sefer Halilović, diskusija. Izvolite.

SEFER HALILOVIĆ

Poštovani predsjedavajući.

Moj prijedlog je da se na današnjoj sjednici Parlamenta BiH uvrsti u dnevni red – Problemi pripadnika Oružanih snaga BiH kojima u 2010. godini ističe ugovor i iznalaženje mogućnosti za njihovo trajno zbrinjavanje.

Naime, mislim da nije potrebno dugo ovo obrazlagati, svima je ovdje poznato da u toku ove godine ističe mandat, odnosno prestaje ugovor za 2.750 pripadnika Oružanih snaga. Želim napomenuti samo da se ne radi o, uslovno kazano, običnim vojnicima, radi se o veteranima koji su proveli, koji imaju više od 15 ili 20 godina vojne službe. I da su u ovakvim situacijama, u ranijem periodu, parlamenti entiteta, a i ovaj parlament, iznalazili mogućnosti da se ovo pitanje bezbolnije riješi. Imamo jedno ogromno nezadovoljstvo unutar ove grupe, grupacije ljudi. To je, rekao bih, mala grupa sa velikim problemima, a mislim da, uz dobru volju, uz jedan korektan odnos prema ovim ljudima, da se može naći rješenje za, ako ne za sve, onda za veliku većinu ovih pripadnika Oružanih snaga. Ako to iz bilo kojih razloga ne može danas, prihvatam da to bude i tačka dnevnog reda na narednoj sjednici Parlamenta BiH.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

PRVI ZAMJENIK PREDSEDavajućEG
NIKO LOZANČIĆ

Uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Želim na početku da kažem da je strašno da smo u ovome parlamentu došli u situaciju da se brojimo ili da imenujemo one koji su antifašisti, koji su fašisti, oni koji su genocidni, koji nisu genocidni, one koji su agresori i one koji nisu agresori, kao i one koji su totalisti i one koji nisu totalisti. Sama ta činjenica je porazna za ovaj parlament i za demokratiju BiH.

Kada govorimo o današnjoj sjednici, tri su iskristalisana prijedloga tačke dnevnog reda. Jedan koji smo dobili u pisanoj formi od uvaženog poslanika Huseina Nanića, koji po svom sastavu i sadržaju, zajedno sa pratećim materijalom, ima sve poslovničke mogućnosti da danas bude tačka dnevnog reda i ima potrebu da bude tačka dnevnog reda.

S druge strane, imamo nejasno formulisanu inicijativu uvaženog poslanika Zlatka Lagumdžije (koji u ovim godinama parlamentarne procedure) sigurno zna način na koji se može tačka dnevnog reda i inicijativa ovdje predložiti. Radili smo, i to je tačno, razne egzibicije u vezi sa Poslovnikom. Hoću da vas podsjetim da današnja sjednica sigurno neće moći biti završena i da je iduća sjednica 17., nastavak tačnije ove sjednice. Sljedeća bi bila sjednica tek 10. marta. Da li ova informacija o kojoj je pričao, može da čeka do 10. marta? Ali poslovnički je moguće, kao što smo uradili i sa Konvencijom ovdje o invalidima, da se prekine sjednica, da se nova sjednica sazove samo sa jednom tačkom dnevnog reda, što bi moglo da bude način i rješenje da 17. ovog februara raspravljamo samo o toj tački dnevnog reda. Prema tome, ja Vas molim, definisati tačku dnevnog reda i predložiti inicijativu, nije teško i zahtijeva samo malo dobre volje.

Uvaženom poslaniku Dokiću, ja bih zamolio da ne ulazi u obrazlaganje svoje inicijative i prijedloga tačke dnevnog reda, nego ona samo da glasi – Razmatranje donošenja odluke o formiranju privremene komisije. A onda u okviru te tačke dnevnog reda da kažemo od čega ta odluka treba da se sastoji ili ako već imate pripremljeno da odluku stavimo kao tačku dnevnog reda u kojoj znate i sami šta je navedeno – cilj, zadaci, vrijeme i imena lica koja predlažete da budu članovi te komisije.

Ovo su neke sugestije koje sam imao, kao predsjedavajući Parlamenta BiH, da kažem i potrebu da vas sve zamolim da u ovoj izbornoj godini, vidim da dva puta citirate moju izjavu, od ovog parlamenta napravimo mjesto gdje će se sukobljavati ideje, a ne članovi.

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Mirko Okolić, diskusija. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Gospodin Sefer Halilović je predložio tačku dnevnog reda za današnju sjednicu ili eventualno za iduću sa temom rasprave na problematiku demobilisanih, odnosno, ljudi koji će biti demobilisani iz Oružanih snaga BiH. Ja predlažem da on odustane od zahtjeva da to bude na današnjoj sjednici, jer takva jedna tačka zahtijeva jednu kvalitetniju pripremu, jer se plašim da će bez dobre pripreme ta rasprava biti nekvalitetna i da nećemo moći donijeti možda nikakve zaključke u odnosu na raspravu koja bi mogla biti kvalitetnija, ako se to dobro pripremi. I mislim da je objektivno da to bude za sljedeću skupštinu.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ja sam propustio da eleborišem prijedlog uvaženog poslanika Sefera Halilovića, jer nemamo materijal za tu tačku dnevnog reda. Poslovnički, ona ne bi mogla biti danas, ali ne mora da znači da ne može da bude na nekoj od narednih sjednica, kada se dobije materijal. Može se zadužiti Kolegij da traži taj materijal u obliku inicijative, u poslaničkim pitanjima imate mogućnost da tražite to da bude inicijativa i onda zadužujete Kolegij da pribavi materijal, ako niste sami u mogućnosti da ga pribavite.

Replika, uvaženi poslanik Slavko Jovičić. Izvolite.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ma, naravno da sam čuvao ovu repliku sad, i treba se replicirati na vrijeme, ali takav je Poslovnik. Gospodinu Seferu Haliloviću, ja kad sam govorio o žrtvama, nisam namjerno naglasio koji, koliko, niti ja to znam, ali je netačan navod, ja nisam govorio o II svjetskom ratu na prostorima Evrope, ja sam govorio na prostorima ex Jugoslavije. Dakle, netačan je navod da je najviše stradalo Jevreja, pa kako je gospodin Sefer Halilović rekao, Muslimana, pa Srba. Gospodine Seferu Haliloviću, Vi dobro znate, otvoriću neku temu, ali ne zbog toga što ja to hoću, nego što su to fakti, samo u Jasenovcu je ubijeno 550 hiljada Srba. Imate li te cifre?

Druga stvar, ja neću da licitiram, i to bi bio božiji grijeh, božiji grijeh sa žrtvama, žrtva jedan čovjek jeste, to kaže Biblija, Kur'an, Sveto pismo, počinjen zločin nad cijelim čovječanstvom. Tačno se zna da je najviše u II svjetskom ratu na prostorima Jugoslavije stradalo Srba. Zato je Vaš navod netačan? Ali nemojte da licitiramo, nemojte me tjerati da sad tražimo podatke koliko su istoričari rekli, ja nisam istoričar, a neko je rekao. Dakle, to su fakti o kojima sam ja govorio. Ali, kada ste Vi počeli da redete Jevreje da su najviše stradali, ako ste mislili u Evropi, to je tačno, to niko ne smije osporiti, ali ako mislite na prostor tadašnje Jugoslavije, onda su najviše stradali Srbi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Nemamo više prijavljenih, ja dajem 10 minuta pauzu kako bismo mogli...

SEFER HALILOVIĆ

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Imate potrebu?

SEFER HALILOVIĆ
/nije uključen mikrofoni/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Sefer Halilović, izvolite, replika.

SEFER HALILOVIĆ

Samo kratko, ja sam govorio na...

/zajednička diskusija/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Samo malo. Izvolite.

SEFER HALILOVIĆ

Dakle, ono što sam ja rekao odnosi se na prostor bivše Jugoslavije. Uzmite statistiku, uzmite ozbiljne statističare i provjerite, pogledajte istorijske činjenice. Dakle, na prostoru bivše Jugoslavije, procentualno, procentualno, a ne po broju glava, nego procentualno, najviše stradaju Jevreji, nakon toga na drugom mjestu su Bošnjaci Muslimani, na trećem mjestu su Srbi...

_____ (?)
/nije uključen mikrofoni/

SEFER HALILOVIĆ

...u odnosu na broj stanovnika, jeste. I to je istorijska činjenica koja stoji u čitankama, otvorite, pogledajte i vidjet ćete da je to tačno.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Martin Raguž, replika. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Pa, repliciram kolegama koji kažu da neće licitirati s brojkama, a onda puknu po jedno četiri, pet brojki. Mislim da to stvarno nije primjereno ovako ozbiljnim temama.

Hvala.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

10 minuta pauze radi dostavljanja pismenih prijedloga za izmjene i dopune dnevnog reda.

/PAUZA/

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Kolegice i kolege poslanici, molim vas za malo strpljenja da prijedloge novih taćaka dnevnog reda razmotrimo. U pismenoj formi smo dobili prijedlog, idemo po redu. Prvi je od uvaŹenog poslanika Huseina Nanića, prijedlog taćke dnevnog reda – Imenovanje tri predstavnika iz Predstavnićkog doma Parlamentarne skupštine BiH u Komisiju za izbor i praćenje rada Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije. To bi bila, ako se usvoji, nova taćka 29.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

MoŹete glasati sad.

Za 27, protiv i suzdrŹanih nije bilo.

Konstatujem da je ovo nova taćka 29.

Imamo prijedlog nove taćke dnevnog reda, prijedlog zakljućka – ZaduŹuje se Vijeće ministara sa posebnim uklonom na nadleŹnosti Ministarstva sigurnosti, Ministarstva pravde, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, Ministarstva vanjskih poslova, da pripreme Informaciju o akciji „Svjetlost“ izvršenoj 2.2.2010. godine sa prijedlogom mjera i daljnjim aktivnostima, najkasnije do naredne sjednice. UvaŹeni poslanik Zlatko LagumdŹija dao je prijedlog zakljućka. To bi bila taćka broj 30., ako usvojimo.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

MoŹete glasati sad.

_____(?)
/nije ukljućen mikrofon/

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Molim.

_____(?)
/nije ukljućen mikrofon/

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Sa prijedlogom mjera i aktivnosti u odnosu na tu informaciju.

Za 30, protiv i suzdrŹanih nije bilo.

Konstatujem da je ovo postala nova taćka dnevnog reda, broj 30.

Uvaženi poslanik Branko Dokić je predložio tačku dnevnog reda – Razmatranje inicijative za donošenje odluke o formiranju Privremene komisije Predstavničkog doma PSBiH za izradu Prijedloga zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2011. godine.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati sad.

Za 29, protiv 1, suzdržanih 3.

Konstatujem da je ovo postala nova tačka dnevnog reda, broj 31.

Imamo prijedlog uvaženog poslanika Sefera Halilovića, koji sam ja razumio da bi mogla da bude inicijativa u sklopu poslaničkih pitanja i odgovora, koju će Kolegij da proslijedi nadležnoj komisiji i da se pokuša dobiti odgovarajući materijal kako bi, u skladu sa Poslovnikom, mogao da bude tačka dnevnog reda. Je li to u redu?

SEFER HALILOVIĆ

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Konstatujem da više nemamo prijedloga i molim vas za malo strpljenja da pročitam usvojeni

D n e v n i r e d

- 1. Usvajanje Zapisnika 70. sjednice Predstavničkog doma;**
- 2. Poslanička pitanja:**
 - a) Komentari na dobivene odgovore,**
 - b) Nova poslanička pitanja;**
- 3. Prijedlog zakona o protivminskom djelovanju u Bosni i Hercegovini – predlagač: Savjet ministara BiH, Zakon broj: 01,02-02-8-54/09, od 3.6.2009. godine (drugo čitanje);**
- 4. Prijedlog zakona o zaštiti novih sorti bilja u Bosni i Hercegovini – predlagač: Savjet ministara BiH, Zakon broj: 01,02-02-2-111/09, od 1.12.2009. godine (drugo čitanje);**
- 5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine – predlagač Savjet ministara BiH, Zakon broj: 01,02-02-2-105/09, od 17.11.2009. godine (drugo čitanje);**
- 6. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o politici direktnih stranih ulaganja u Bosni i Hercegovini – predlagač: Savjet ministara BiH, Zakon broj: 01,02-02-4-115/09, od 9.12.2009. godine (drugo čitanje);**
- 7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom radiotelevizijskom sistemu Bosne i Hercegovine – predlagač: Savjet ministara BiH, Zakon broj 01,02-02-3-97/09, od 16.10.2009. godine (drugo čitanje);**
- 8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom radiotelevizijskom servisu Bosne i Hercegovine – predlagač: Savjet ministara BiH, Zakon broj: 01,02-02-3-98/09, od 16.10.2009. godine (drugo čitanje);**

9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komunikacijama – predlagač: Savjet ministara BiH, Zakon broj: 01,02-02-3-99/09, od 16.10.2009. godine (drugo čitanje);
10. Prijedlog zakona o obligacionim odnosima – predlagač: Savjet ministara BiH, Zakon broj: 01,02-02-5-3/10, od 18.1.2010. godine (prvo čitanje);
11. Prijedlog zakona o autorskim i srodnim pravima – predlagač: Savjet ministara BiH, Zakon broj: 01,02-02-2-5/10, od 18.1.2010. godine (prvo čitanje);
12. Prijedlog zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava – predlagač: Savjet ministara BiH, Zakon broj: 01,02-02-2-4/10, od 18.1.2010. godine (prvo čitanje);
13. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine – predlagač: Savjet ministara BiH, Zakon broj: 01,02-02-2-1/10, od 6.1.2010. godine (prvo čitanje);
14. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini – predlagač: Savjet ministara BiH, Zakon broj: 01,02-02-3-8/10, od 19.1.2010. godine (prvo čitanje);
15. Prijedlog zakona o radnom vremenu, obaveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom prijevozu – predlagač: Savjet ministara BiH, Zakon broj: 01,02-02-3-2/10, od 8.1.2010. godine (prvo čitanje);
16. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Okvirnog zakona o visokom obrazovanju – predlagač: poslanik Denis Bećirović, Zakon broj: 01,02-7-108/09, od 24.11.2009. godine (prvo čitanje);
17. Prijedlog zakona o porezu na dodatu vrijednost s Mišljenjem Komisije za finansije i budžet – predlagač: Klub poslanika SNSD-a, Zakon broj: 01-02-4-35/09, od 10.4.2009. godine;
18. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o dopuni Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine – predlagač: poslanik Denis Bećirović (prvo čitanje);
19. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o prijedlogu zaključka poslanika Vinska Zorića sa 68. sjednice Doma, održane 30.12.2009. godine, koji glasi: „Iz budžetske rezerve izdvojit će se 700.000 KM za vrhunske rezultate sportista. Sredstvima će raspolagati Ministarstvo civilnih poslova BiH, odnosno, Savjet ministara BiH, po jasno izgrađenim kriterijima, a mogu ih dobiti savezi registrovani na nivou Bosne i Hercegovine čije su reprezentacije postigle uspjehe na međunarodnim takmičenjima. Sredstva se dodjeljuju tokom godine kada se postigne dobar rezultat. Takođe, Ministarstvo može podržati međunarodna takmičenja na nivou reprezentacija“ (odgođeno izjašnjavanje na 70. sjednici Doma, održanoj 21.1.2010. godine);
20. Izvještaj o reviziji izvršenih donacija Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine u periodu 2006.-2008. (materijal Kancelarije za reviziju institucija BiH), akt broj: 01,02-16-1-1372/09, od 7.12.2009. godine;
21. Izvještaj o reviziji Javnog radiotelevizijskog servisa Bosne i Hercegovine za 2008. godinu (materijal Kancelarije za reviziju institucija BiH), akt broj: 01,02-16-1-1375/09, od 7.12.2009. godine;
22. Izbor tri člana Upravnog odbora Agencije za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta na period od tri godine (prijedlog jedinstvene rang-liste kandidata Privremene zajedničke komisije oba doma PSBiH broj: 01,02-50-1-49-5/10, od 18.1.2010. godine);

23. Imenovanje člana Predstavničkog doma u Stalnu delegaciju Parlamentarne skupštine BiH u Parlamentarnu skupštinu Mediterana (umjesto preminulog poslanika Joze Križanovića);
24. Izjašnjavanje o inicijativi poslanice Mirjane Malić za pokretanje aktivnosti nadležnih državnih organa (Savjeta ministara BiH i Parlamentarne skupštine BiH) za promjenu Ustava BiH i Izbornog zakona BiH u skladu s pravosnažnom odlukom Evropskog suda za ljudska prava;
25. Izjašnjavanje o inicijativi poslanika Adema Huskića za uvrštavanje u dnevni red sjednice Predstavničkog doma tačke: Odluka o proglašenju 27. januara Danom sjećanja na žrtve holokausta;
26. Izjašnjavanje o inicijativi poslanika Adema Huskića za uvrštavanje u dnevni red sjednice Predstavničkog doma tačke: Odluka o proglašenju 11. jula Danom sjećanja na žrtve genocida u Srebrenici;
27. Izjašnjavanje o inicijativi poslanika Remzije Kadrića, Sadika Bahtića i Adema Huskića za uvrštavanje u dnevni red sjednice Predstavničkog doma tačke: Pokretanje procedure za razrješenje Upravnog odbora Radio-televizije Bosne i Hercegovine;
28. Izmjene u članstvu komisija Predstavničkog doma i zajedničke komisije oba doma:
 - a) Selim Bešliagić imenuje se za člana Zajedničke komisije za odbranu i bezbjednost BiH,
 - b) Nermina Zaimović-Uzunović imenuje se za člana Komisije za spoljnu trgovinu i carine, i
 - c) Nermina Zaimović-Uzunović imenuje se za člana Komisije za ravnopravnost spolova, umjesto preminulog Joze Križanovića;
29. Imenovanje tri predstavnika iz Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH u Komisiju za izbor i praćenje rada Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije;
30. Zaključak: Zadužuje se Vijeće ministara sa posebnim ukonom na nadležnosti Ministarstva sigurnosti, Ministarstva pravde, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, Ministarstva vanjskih poslova da pripreme Informaciju o akciji „Svjetlost“ izvršenoj 2.2.2010. godine sa prijedlogom mjera i daljnjim aktivnostima najkasnije do naredne sjednice;
31. Razmatranje inicijative za donošenje odluke o formiranju Privremene komisije Predstavničkog doma za izradu Prijedloga zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2011. godine;
32. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:
 - a) Sporazuma između Ministarstva inostranih poslova BiH i Federalnog ministarstva evropskih i međunarodnih poslova Republike Austrije o saradnji u oblasti razvoja,
 - b) Ugovora o kreditu za projekat izgradnje postrojenja za desumporizaciju gorivnih gasova za termoelektranu Ugljevik između Japanske agencije za međunarodnu saradnju i Bosne i Hercegovine,
 - c) Ugovor o zajmu i projektu između KfW, Frankfurt na Majni i Bosne i Hercegovine i Republike Srpske i grada Banja Luke – Vodosnabdijevanje i kanalizacija u gradu Banja Luci (komponenta 1: vodosnabdijevanje),
 - d) Ugovora o finansiranju i projektu između KfW, Frankfurt na Majni i Bosne i Hercegovine i Republike Srpske i grada Banja Luke – Gradski

- sistem vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda u gradu Banja Luci (komponenta 2: sistemi za odvođenje otpadnih voda),
- e) Sporazuma o zajmu između Bosne i Hercegovine koju zastupa Ministarstvo finansija i trezora i mađarske Izvozno-uvozne banke za projekat – Tretman otpadnih voda u opštini Tuzla,
 - f) Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Češke Republike o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu,
 - g) Sporazuma između Savjeta ministara BiH i Vlade Federativne Republike Brazil o oslobađanju od viza za nosioce diplomatskih, zvaničnih i službenih pasoša,
 - h) Amandmana na Ustav Međunarodne organizacije rada iz 1997. godine.

Prelazimo na realizaciju dnevnog reda.

Tačka jedan,

Ad. 1. Usvajanje Zapisnika 70. sjednice Predstavničkog doma

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zapisnik ste dobili. Ima li primjedbi na Zapisnik? Otvaram raspravu.
Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku dva,

Ad. 2. Poslanička pitanja

a) Komentari na dobivene odgovore

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Do današnje sjednice odgovore su dobili Lazar Prodanović, od Savjeta ministara BiH, na pitanje postavljeno na ... 30., 32. i 69. sjednice; Šemsudin Mehmedović od Radio-televizije Republike Srpske, na pitanje postavljeno na 66. sjednici; Selim Bešliagić od Savjeta ministara BiH, na pitanje postavljeno na 63. i 64. sjednici, dva odgovora; Rifat Dolić od Savjeta ministara BiH, na pitanje postavljeno na 31., 42. i 63. sjednici; Husein Nanić od Direkcije cesta Federacije BiH i Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, na pitanje postavljeno na 69. sjednici, od Savjeta ministara BiH na pitanje postavljeno na 66. sjednici; Milorad Živković od Instituta za akreditiranje Ministarstva inostranih poslova, na pitanje postavljeno na 64. sjednici.

Pitam poslanike, koje sam pročitao, ima li komentara na pitanja?

Uvaženi poslanik Selim Bešliagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Pokušat ću biti veoma kratak. Ja sam postavio jedno pitanje u pisanoj formi, kada smo se dogovorili da to pisano damo, a pitao sam Ministarstvo za civilne poslove – zbog neusklađenosti Statuta Univerziteta u Tuzli sa Okvirnim zakonom o univerzitetu, šta treba poduzeti da se taj

Statut uskladi. Dobio sam odgovor koji me duboko razočarao i dobio sam ... u kome mi Ministarstvo kaže da ono je samo nadležno da nadgleda sprovođenje, a da nema mogućnosti da utiče, osim traženja određenih formacija, što drugim riječima znači onaj član koji uvijek u zakonu stoji da ovaj zakon traži da se niže instance usklade u roku od 60 dana, faktički se ne poštuje. Po ovom odgovoru i po odgovoru koji sam dobio u vezi Javnog RTV servisa, govori da ova tačka, znači, obaveznog usklađivanja nižih zakona sa zakonom koji donosi ovaj parlament, faktički je ostao neodgovoren – ko je dužan da to uradi, kakve su odgovornosti u tom smislu.

Zadovoljan sam odgovorom, ali nisam zadovoljan kvalitetom odgovora jer dovodi me u situaciju da ovdje razmišljam da faktički svi zakoni koje smo mi donijeli ne predstavljaju ništa, jer se jednostavno nema ni prava da se interveniše na usklađivanje tih zakona, nižih zakona, niti se podnosi krivica. U tom smislu, postaviti ću pitanje u ovoj drugoj tački o tome – Ko je nadležan za ovu realizaciju i kakve su odgovornosti za nesprovođenje ovog zakona.

Hvala vam velika.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Nema više.

AZRA ALAJBEGOVIĆ
/nije uključen mikrofoni/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Je li to novo pitanje? Odgovor, komentar?

AZRA ALAJBEGOVIĆ
/nije uključen mikrofoni/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Izvolite, uvažena poslanica Azra Alajbegović.

AZRA ALAJBEGOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo.

Ja sam na 21. sjednici Zastupničkog doma, koja je bila 13.2.2008. godine, postavila pitanje koje je glasilo, radi podsjećanja – koliko je došlo sredstava sukcesije u BiH i koliko ih sa današnjim danom ima na računu. Dobila sam odgovor koji je, zapravo, na neki način samo podsjećanje na zakon, bez ikakvih konkretnih pokazatelja i neadekvatan u cijelosti. Tako da pitanje ponavljam zato što u odgovoru stoji da su sredstva od sukcesije dobijena od 2003. do 2009. godine, iznos je 170 miliona, da je to regulisano Zakonom o raspodjeli, namjeni i korištenju finansijskih sredstava dobivenih po Aneksu C – Sporazum o pitanju sukcesije koji je proglasio visoki predstavnik, da je Zakon objavljen u „Službenom glasniku BiH“ od 28.9.2009. godine. Zapravo, odgovor nisam dobila. Znači, pitanje u cijelosti ponavljam i molim da mi se odgovori na pitanje onako kako je i postavljeno.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

b) Nova poslanička pitanja

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Prvi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Niko Lozančić. Molim vas da se prijavite ostali.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Ja imam dva pitanja od kojih je jedno kraće, jedno je malo duže. Počet ću od ovog dužeg. Jedan uvod, znači, priča ide otprilike ovako da je navodno tijekom protekle godine jedan od sudova jedne od nama susjednih i navodno prijateljskih zemalja izdao sudbeni nalog kojim se naređuje primjena tzv. posebnih mjera ili narodski rečeno prisluškivanje telefona jednog građanina BiH, a njegovi brojevi telefona su, čije se prisluškivanje naredilo, brojevi jednog od bh. telekom operatera. Navodno je prisluškivanje i vršeno nekoliko mjeseci, i to jednog fiksnog i jednog mobilnog telefona. Da priča bude interesantnija, fiksni telefon nije vlasništvo osobe prema kojoj su mjere primjenjivane, nego vlasništvo njegovog punca. Mobilni telefon nije ni njegovo vlasništvo, a ni vlasništvo njegove punice, izgleda da je aparat i broj vlasništvo BiH, odnosno, jedne od institucija BiH. I da budem jasniji – sud druge države je izdao nalog telekom operateru ove države da vrši prisluškivanje građanina ove države i službeni telefon jedne od institucija ove države. Ovo je sve navodno.

Pitanje postavljam Vijeću ministara BiH, odnosno, ministarstvima u sastavu Vijeća ministara BiH – pravde, vanjskih poslova, sigurnosti, prometa i komunikacija i svim drugim koji imaju neke nadležnosti u ovoj oblasti, te OSA-i, SIPA-i, da budem jasan, Obavještajno-sigurnosnoj agenciji, Agenciji za osiguranje i zaštitu u SIPA-i, Sudu i Tužiteljstvu BiH. Broj jedan pitanje – Da li je ikada, a posebno tijekom 2009. godine, bilo koja od nama susjednih država dostavila bilo kakav zahtjev nadležnim tijelima BiH za primjenu ove mjere na teritoriju BiH, i ako jeste, u kolikom je to broju slučajeva i po kojem međunarodnom ugovoru ili zakonu BiH je to eventualno odobreno?

Pitanje broj 2. – Ukoliko je odgovor na pitanje broj 1. slučajno negativan, onda sljedeće – raspolažu li ove iste institucije, ili bilo koja od ovih institucija kojoj je upućeno ovo prvo pitanje, saznanjima da se u ovoj državi vrši prisluškivanje građana ove države po nalogu sudova drugih država? Ako se utvrdi da su moja saznanja navodna točna – šta će poduzeti iste ove institucije da se sankcioniraju odgovorni i da se u budućnosti spriječe ovakve mogućnosti, ako su u suprotnosti sa važećim zakonima BiH i međunarodnim sporazumima i konvencijama koje je ratifikovala BiH?

Svima njima kojima sam postavio pitanje ovdje javno izjavljujem da očekujem žuran odgovor, i ako se saznanja potvrde, žurnu akciju svih nadležnih, odnosno, da se ovakve ili slične pojave spriječe.

Isto tako pitanje – Šta kane poduzeti na međunarodnom planu kako bi se ovakva ponašanja drugih država, ako su bila i ako su nelegalna, spriječe i osude i sankcioniraju?

Poruka – neću se zadovoljiti odgovorima kako nemaju saznanja, može jedino biti ostavka nadležnih ako nemaju saznanja jer su nesposobni.

Drugo, pitanje ide prema drugoj instituciji. Prema nekim mojim informacijama, u Ustavnom sudu Federacije BiH već duže vrijeme upražnjene su pozicije tri suca Ustavnog suda Federacije BiH, i to jednog iz reda hrvatskog, jednog iz reda srpskog i jednog iz reda bošnjačkog naroda. Činjenica da u sastavu ove važne ustavne institucije nedostaje 1/3 ukupnog broja propisanih članova u značajnoj mjeri otežava funkcioniranje Ustavnog suda Federacije BiH. Pitanje ide Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću – Zašto Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH opstruira popunu Ustavnog suda Federacije BiH i kada će nadležnim tijelima Federacije BiH dostaviti liste kvalificiranih kandidata za ove upražnjene pozicije?

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Sadik Bahtić, pitanje. Izvolite.

SADIK-SADO BAHTIĆ

Zahvaljujem. Uvaženi predsjedavajući, poštovane kolege i kolegice, članovi Vijeća ministara BiH, cijenjeni gosti, sve vas srdačno pozdravljam.

Moje pitanje je za Ministarstvo prometa i komunikacija, volio bih da je ministar ovdje, bio je, no, nema ga, i ono glasi – Zbog čega do sada, u skladu sa Aneksom IX Dejtonskog sporazuma, nije uspostavljena Korporacija za poštanski promet na državnom nivou?

Obrazloženje:

Aneks IX Dejtonskog sporazuma na to nas obavezuje, Sporazum o osnivanju javnih korporacija gdje, citiram, ima za cilj da doprinese rekonstrukciji infrastrukture i funkcionisanju saobraćajnih i drugih kapaciteta koji su od posebne važnosti za oživljavanje BiH i nesmetano funkcionisanje njenih institucija i organizacija, rukovođenje zajedničkim javnim kapacitetima, to su saobraćajni, poštanski, komunalni, energetske i drugi kapaciteti koji su značajni za oba entiteta. Na taj način riješilo bi se funkcionisanje međunarodnog poštanskog prometa preko ... pošte koja bi bila na nivou državne korporacije. Zbog nepostojanja korporacije javljaju se problemi na terenu. ... pošta sada ide preko, međunarodnog prometa... ide preko BH Pošte. Znači, BH Pošta se odriče prihoda. Ovdje, znači, ostaće nam u interesu države, mi to predlažemo da ide, jer druga dva operatera pokušavaju dobiti međunarodni kod ..., a što znači ... i destabilizaciju i države. Znači, mislim da ... korporacija je jako bitna na državnom nivou.

I da pozdravim ovo pitanje kolege Lozančića, apsolutno je sve u pravu. I ja sam član te Komisije OSA. I mene prate i legalne i nelegalne ... službe i sve snimaju. Ja se ne bojim, ono što govorim to ću im javno reći u svim medijima. ... je bio kriminalac.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Sefer Halilović. Izvolite.

SEFER HALILOVIĆ

Poštovani predsjedavajući.

Imam jednu poslaničku inicijativu i jedno poslaničko pitanje. Poslanička inicijativa glasi – Zadužuje se Kolegij Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH da zatraži od Vijeća ministara BiH kompletnu informaciju o stanju pripadnika Oružanih snaga BiH kojima u toku 2010. godine ističe ugovor i prijedlog rješenja za iste, kako bi se na narednoj sjednici Predstavničkog doma PSBiH o ovom važnom pitanju obavila rasprava i donijele odluke. To je inicijativa.

A poslaničko pitanje upućeno je Vijeću ministara BiH, tačnije, ministru civilnih poslova, gospodinu Sredoju Noviću. Pitanje glasi – Da li su i po kojem osnovu menadžment i Nadzorni odbor na Pravnom fakultetu u Sarajevu u periodu septembar-decembar 2009. godine isplatili zaposlenima po 14,5 plata, svim uposlenicima Pravnog fakulteta?

Obrazloženje:

Prema dosta pouzdanim informacijama, menadžment i Nadzorni odbor na Pravnom fakultetu su u periodu septembar-decembar 2009. godine, pored redovnih plata, uposlenicima uplatili još po 3,5 plate, najvjerovatnije kao neku vrstu stimulacije ili za ove vjerske blagdane i novogodišnju naknadu. Da bi u decembru, tačnije, 24.12.2009. godine, svim uposlenicima, pod firmom rada na nekakvom projektu bilo uplaćeno još po osam plata. To znači da su uposlenici na Pravnom fakultetu u periodu septembar-decembar 2009. godine primili po 14,5 plata, za tri mjeseca.

U ovoj zemlji u kojoj je kriza pogodila najširi sloj stanovništva i u kojoj najširi sloj stanovništva živi u siromaštvu, Pravni fakultet bi trebao poslužiti kao primjer pravde i prava u ovoj zemlji, a ne kao primjer, ako je ovo tačno, korupcije i kriminala u ovoj zemlji.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Selim Bešliagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege.

Ja sam rekao da sam dobio poslovničke odgovore u kojima sam dobio odgovor da, faktički, naši zakoni, i to naročito član koji kaže da se moraju usaglasiti niže instance sa ovim zakonom, se ne poštuju i jednostavno nemoć da se realizuje ta tačka. Odgovor sam dobio kada je u pitanju Okvirni zakon za, hajde da kažem, visoko školstvo. I drugo, dobio sam odgovor u vezi pitanja Javnog RTV sistema gdje nam je opet odgovoreno da FBH... televizija i RTRS nisu

usaglasili svoje zakone sa zakonom koji smo mi donijeli i zbog toga se ne može ući u stvaranje ove korporacije.

U tom smislu, postavljam jedno pitanje. U svim zakonima koji su doneseni u Parlamentu BiH i u kojima stoji član da se zakoni na nižim nivoima trebaju usaglasiti do određenog roka – Da li je to obaveza i ko su nadležni za sprovođenje te obaveze, kao i koje su sankcije za one koji nisu realizovali taj član? Pitanje postavljam Kolegiju Predstavničkog doma PSBiH i molim odgovor u pisanom obliku.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Azra Alajbegović. Izvolite.

AZRA ALAJBEGOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo.

Ja imam jedno vrlo kratko pitanje Vijeću ministara BiH, a ono glasi – Koliko ima obrađenih zahtjeva za dodjelu državljanstva BiH i zašto se ne odlučuje o tim zahtjevima blagovremeno, ne ulazeći, naravno, u specifičnu težinu odluke?

I u sklopu ovog pitanja da mi se odgovori, koliko čeka najduži zahtjev, koliko najkraći, koliki je prosjek čekanja odluke o dodjeli državljanstva, pošto imam informaciju da postoje obrađeni zahtjevi koji dosta dugo čekaju i ne rješavaju se.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Lejla Klokić. Izvolite.

LEJLA KLOKIĆ

Poštovani predsjedavajući, uvažene kolegice i kolege.

Na 32. sjednici Zajedničke komisije za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku razmatrali su tačku 4. Izvještaj o monitoringu provedbe Akcionog plana o obrazovnim potrebama Roma i ostalih nacionalnih manjina u BiH. Između ostalog, u tom izvještaju stoji da je Vijeće nacionalnih manjina BiH, u cilju pružanja svog doprinosa u procesu revizije Akcionog plana o obrazovnim potrebama Roma i ostalih nacionalnih manjina u BiH, od 8.6.2009. godine, uputilo Ministarstvu za izbjeglice i ljudska prava jedan dopis kojim su tražili da u radnoj grupi učestvuje jedan predstavnik iz Vijeća nacionalnih manjina. Međutim, odgovor na tu sugestiju nikada nije dostavljen, pa mene interesuje ko su članovi te radne grupe koju predvodi Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH i da mi se obrazloži koji su razlozi zbog kojih se do danas nije odgovorilo na ovu sugestiju Vijeća nacionalnih manjina.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Rifat Dolić. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege, uvaženi gosti.

Ja imam dva poslanička pitanja. Prvo pitanje je Vijeću ministara BiH – Koje sve zakonski ustanovljene poticaje danas privreda, poduzetnici, proizvođači u BiH imaju na raspolaganju u pokušaju održavanja i povećanja proizvodnje i izvoza i očuvanja radnih mjesta u ovom recesijskom vremenu koje proizvodi očaj jednak kod poslodavaca i kod onih koji su u svakodnevnoj opasnosti od gubitka posla?

Za postavljanje ovoga pitanja potaknut sam saznanjima iz svakodnevnih razgovora sa privrednicima, poduzetnicima, poljoprivrednicima i radnicima koji jednako očajno vode bitku kako u ovom recesijskom vremenu održati ili povećati proizvodnju, prodaju, izvoz i zaposlenost i to rade u uvjerenju da su prepušteni sami sebi, na milost i nemilost tržišta i recesije i pri tome su u neravnopravnom položaju sa onima kojima, u suočavanju sa posljedicama i uticajima krize i recesije, konkretno i izdašno pomaže država. U ovim razgovorima stiže se utisak da privrednici, poduzetnici, poljoprivrednici, sindikati i drugi nisu dovoljno informirani ni o simboličkim poticajima proizvodnje, izvoza i očuvanja radnih mjesta koja imaju na raspolaganju u BiH u ovom recesijskom vremenu.

Radi toga, molim Vijeće ministara BiH da čim prije napravi sažetak poticaja koji su, sukladno važećim državnim, entitetskim i kantonalnim propisima, na raspolaganju svima u borbi za održavanje i povećanje proizvodnje, prodaje, izvoza i zaposlenosti u ovom recesijskom vremenu. Također, molim medije da više prostora posvete informiranju potencijalnih korisnika o ovim poticajima i proceduri njihovog korištenja.

Drugo pitanje je Ministru finansija i trezora u Vijeću ministara BiH – Da li se na sredstva prikupljena u humanitarne svrhe, pozivom na određene brojeve telefona, uplaćuje PDV ili provizija operaterima? Ako je to tačno, što pretpostavljam, postoji li mogućnost i kakva je procedura da se ovako namjenski prikupljena sredstva za humanitarne svrhe oslobode PDV-a i operatorske provizije ili da se i ovaj dio sredstava izdvoji kao njihovo učešće u humanitarnoj akciji?

Svjedoci smo čestih humanitarnih akcija kojima na poziv broja telefona građani doniraju sredstva za neke humanitarne svrhe. Posljednja u nizu takvih akcija je i akcija „Pomoć narodu Haitija“ u saniranju posljedica razornog zemljotresa. Prema saznanjima kojima raspolazem, na ovako prikupljena sredstva se, dakle, uplaćuje PDV pa čak često i provizija operatera, pa ispada apsurdno da je za državu i operatorske mreže ovakvo vođenje humanitarnih akcija, umjesto humanitarne akcije, u stvari biznis. Bilo bi, u najmanju ruku, normalno da ovakve akcije budu oslobođene PDV-a i provizije ili da država i operateri ova izdvojena sredstva uplate kao svoje učešće u podršci akcijama.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Vesna Šain. Izvolite.

VESNA ŠAIN

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo.

Moje pitanje glasi ovako – Molim Regulatornu agenciju za komunikacije da mi odgovori kada će raspisivati konkurs za dodjelu radio frekvencije?

Naime, opština Derventa od novembra 2001. godine nema mogućnost emitovanja radio programa iz studija u Derventi. Svi pokušaji Regulatorne agencije za komunikaciju da Derventa dobije radio frekvenciju koja je omogućavala emitovanje programa iz Doboja nisu imali efekta pošto se u Derventi program nije mogao pratiti jer nije bilo dometa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Uvažene kolegice i kolege.

U Ministarstvu spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH postoji Sektor za carinsku politiku i tarife u okviru koga je Odjeljenje za kontrolu provođenja carinskih propisa. U medijima je bilo u posljednje vrijeme više informacija o zloupotrebama Zakona o carinskim tarifama. S tim u vezi, tražim odgovor na sljedeća pitanja:

1. Da li Odjeljenje, odnosno Sektor za provođenje carinskih propisa i kontrolu carinskih propisa, uredno i redovno provodi ovu kontrolu?
2. Koliko je ova kontrola efikasna, odnosno, da li je na osnovu njenog rada povećan priliv sredstava u budžet?
3. Koje je slučajeve ovo Odjeljenje kontrolisalo i kakvi su nalazi?
4. Šta je poduzeto u slučajevima eventualno utvrđenih nepravilnosti?
5. Da li se efikasno koristi oprema koju je ovom odjeljenju donirao CAFAO i koja je to oprema?

Pitanje postavljam Savjetu ministara BiH, odnosno, Ministarstvu spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Nemamo poslanika Adema Huskića. Sljedeća je uvažena poslanica Nermina Zaimović-Uzunović. Izvolite.

NERMINA ZAIMOVIĆ-UZUNOVIĆ

Cijenjene kolegice i kolege, uvaženo predsjedništvo.

Ja dolazim iz grada u kome je pitanje svih pitanja zagađenje. I već dvije godine se intenzivno bavimo problemom kako da taj problem riješimo, odnosno, ja bih ovdje postavila prije svega pitanje – kako da takve probleme spriječimo da se jave i na drugim mjestima?

Ja dobro znam da gro nadležnosti u oblasti ekologije i aero zagađenja pripada federalnim ministarstvima. Također, znam da dio nadležnosti pripada i kantonalnim ministarstvima. I tu negdje između vidjela sam da postoji i na državnom nivou, u okviru Ministarstva za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose BiH, Sektor za energetiku u okviru kojeg postoji i Odsjek za ekologiju, odnosno, Odjeljenje za ekologiju.

Ja ću, s tim u vezi, postaviti dva pitanja. Naime, mi ovakvim nekima politikama kojima želimo da privučemo strane investicije ne vodimo računa o tome da država ne treba da postane deponija starih tehnologija i da postane smetlište Evrope i ostalog dijela svijeta. Stoga, postavljam sljedeća pitanja:

1. Šta je u domenu svojih nadležnosti uradilo Ministarstvo za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose BiH u oblasti zaštite okoliša od zagađenja koje je rezultat rada preduzeća investitora na cijeloj teritoriji BiH? Primjer Arcelor Mital-a i sličnih kompanija.

2. Da li je i koje mehanizme Vijeće ministara BiH, odnosno, ovo ministarstvo predviđjelo kao zaštitu od investitora koji dolaze u BiH sa prljavim tehnologijama?

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Adem Huskić.

ADEM HUSKIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući, poštovane kolege.

Ja imam jedno pitanje za Vijeće ministara BiH koje glasi – Zbog čega Javno preduzeće „Službeni glasnik BiH“ ne primjenjuje izmjene i dopune Zakona o Službenom glasilu BiH objavljen u „Službenom glasilu“ broj 103/09, a posebno imajući u vidu odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama koje je usvojio ovaj parlament, a koje su objavljene u „Službenom glasilu“ broj 102/09?

Samo ću vas podsjetiti da smo mi izglasali izmjene Zakona koje podrazumijevaju da pristup informacijama bude besplatan. Nažalost, evo, ja sam i danas ..., to još uvijek nije omogućeno, ne znam iz kojih razloga. Samo da podsjetim javnost i sve nas ovdje da, po Zakonu o slobodi pristupa informacijama, onaj ko ne daje informaciju čini kazneno djelo i kazne su dosta visoke. I kao što je radio Majkl Mur, ja pozivam sve građane BiH da tuže „Službeni glasnik“ zbog toga što im uskraćuje informacije koje je obavezan da da besplatno.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Remzija Kadrić.

REMZIJA KADRIĆ

Zahvaljujem se.

Ja imam jedno pitanje, isto kratko, Vijeću ministara BiH koje glasi – Da li je i koliko do sada pokretano sudskih i drugih postupaka pravne zaštite radi povrata imovine i imovinskih prava u skladu sa Aneksom G Sporazuma po pitanju sukcesije bivše SFRJ?

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući. Kolestice i kolege poslanici.

Ja bih htio postaviti danas jedno poslaničko pitanje za Ministarstvo prometa i komunikacija BiH, a radi se o sljedećem. Obzirom da postoji nekoliko inicijativa iz moje izborne jedinice, tj. iz općine Bužim, koja je podržana od strane općina Velika Kladuša i Bosanska Krupa, za prekatégorizaciju regionalne ceste Velika Kladuša–Bužim–Bosanska Otoka u magistralnu, kao i zahtjev, također, općine Tomislav Grad za prekatégorizaciju ceste Karlov Han–Priska u magistralnu cestu... Obzirom na postojanje većeg broja zahtjeva za prekatégorizaciju, a i stvarnu potrebu za novu kategorizaciju cesta, postavljam pitanje ministru – Da li će Ministarstvo pokrenuti izradu jedinstvenih kriterija za kategorizaciju magistralnih puteva na nivou BiH?

I sljedeće što sam htio, ne da postavim pitanje, nego da danas dobijemo odgovor, ukoliko ima ovdje neko iz Vijeća ministara BiH da nam može dati, jeste odgovor i komentar na Izvještaj o preostalim zahtjevima Evropske komisije koji su ostavljeni BiH za dobivanje bezvignog režima. Njih je devet. (Mnoge od njih piše se da su u toku, ističe), sljedeći ponedjeljak dolazi monitoring, znači, predstavnici Evropske komisije da sagledaju ovo stanje. Ja, zaista, evo, pozivam nekog, da li iz Vijeća ministara BiH ima iko informaciju po pitanju ovih devet preostalih obaveza da nas informiše o ovom pitanju sada? Ne tražim pismeni odgovor na ovo pitanje, nego bih volio sada da se kaže ovdje, ukoliko ima neko.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Ako se neko od članova Vijeća ministara BiH javi, dat ćemo mu mogućnost. Sljedeći je uvaženi zastupnik Željko Kuzmanović.

ŽELJKO KUZMANOVIĆ

Hvala, uvaženi zamjenice predsjedavajućeg. Poštovane kolege.

Moje pitanje je upućeno Upravnom odboru BHRT-a i Ministarstvu saobraćaja i komunikacija. Molim Upravni odbor BHRT-a i Ministarstvo saobraćaja i komunikacija da mi dostave informaciju o donaciji Saudijske Arabije, mislim da je Kraljevina Saudijska Arabija bila, za digitalizacije emitera Javnog RTV servisa u BiH i obrazloženje o potencijalnoj posredničkoj ulozi firme „HA MEDIJA“ iz Zagreba u realizaciji te donacije?

Obrazloženje:

U pisanim medijima se u posljednje vrijeme sve više špekuliše o donaciji Kraljevine Saudijske Arabije kojim bi se zatvorila cjelokupna finansijska konstrukcija za digitalizaciju Javnog RTV servisa. Pominje se cifra od nekih 35 miliona dolara ili eura, ne znam sad tačno koja je valuta, pa mislim da je red da se Parlamentarna skupština BiH informiše oko ove emitovane donacije.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Halid Genjac.

HALID GENJAC

Zahvaljujem, predsjedavajući. Poštovane kolegice i kolege.

Ja imam pitanje direktoru Regulatorne agencije za komunikacije – Šta je Agencija za komunikacije, dakle, Regulatorna agencija za komunikacije poduzela ili će poduzeti povodom reagovanja velikog broja nezadovoljnih vjernika koji su protestirali zbog emitiranih sadržaja u posljednjim epizodama serije „Lud, zbunjen, normalan“?

Zakon o slobodi vjera i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica, koji smo mi ovdje u Parlamentarnoj skupštini BiH usvojili, u članu 5., stav 2. zabranjuje omalovažavajuće... ili omalovažavanje i također izrugivanje bilo kojoj vjeri. Istovremeno, Zakon o Javnom RTV servisu i javnim RTV serviserima uspostavlja vrlo jasnu i izričitu obavezu poštivanja različitih tradicija i njihovih pripadnika, te isključivanje i kategorično eliminiranje uvredljivih interpretiranja sadržaja i činjenica. Sasvim je moguće da se ne radi o namjernoj grešci, o namjernoj provokaciji na jednom emiteru, ali taj emiter ne može dati odgovor – to nije uvredljivo ili to jeste uvredljivo. Vjernici znaju šta je za njih uvredljivo. Takođe je neprihvatljiv odgovor autora ili jednog od autora serijala, uvrijedili smo pripadnike jedne konfesije, pa imamo uvrijediti i pripadnike druge konfesije. Zato ja mislim da u interesu ovog serviser, javnog emitera, u interesu cjelokupne javnosti je da Regulatorna agencija za komunikacije poduzme ono što je njena zakonska obaveza i informiše Parlament BiH.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Više nemamo prijavljenih za postavljanje pitanja. Nemamo ni za odgovor na pitanje i zaključujem 2. točku dnevnog reda.

Prelazimo na treću točku dnevnog reda,

Ad. 3. Prijedlog zakona o protuminskom djelovanju u Bosni i Hercegovini – predlagač: Vijeće ministara BiH (drugo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ

Na 57. sjednici Doma, održanoj 8.7.2009. godine, Zakon je usvojen u prvom čitanju. Na 62. sjednici, Dom nije usvojio negativan izvještaj, te je Zakon vraćen komisiji radi dostavljanja novog izvještaja. Nadležna Komisija za ljudska prava izvještaj je dostavila 1.2. sa usvojenih 6 amandmana.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u drugom čitanju.
Uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo.

Drago mi je da je ministar Nović ovdje i mislim da je vrijeme da neke stvari raščistimo kada je ovaj zakon u pitanju. Postoji tvrdnja, i to vrlo ozbiljna tvrdnja, da, ukoliko usvojimo ovaj zakon, ovakav kakav je predložen i kako je prošao u Komisiji, da nećemo imati podršku donatora za proces deminiranja u BiH. BiH do sada za deminiranje u budžetu ne izdvaja ništa, dakle, državni nivo ne izdvaja ništa i sredstva koja se ulažu u deminiranje dolaze od međunarodnih donatora. Donatori upozoravaju, a posebno oni veliki, dakle, ozbiljni, da ovaj tekst Zakona je tekst koji će njih spriječiti da nastave sa programom deminiranja u BiH. Osnovni razlog za to je bojazan od mogućeg netransparentnog procesa u samom procesu deminiranja u BiH. Ovo je za nas vrlo ozbiljna stvar i ako je ovo ovako kao što jeste, onda mi ne možemo podržati tekst ovoga zakona jer bolje da ostane i postojeće zakonsko rješenje, a da se nastavi proces deminiranja u BiH, nego da usvojimo ovakav zakon i da dovedemo u opasnost nastavak procesa deminiranja.

Ja bih zamolio, radi sveukupne javnosti i svih nas ovdje, ministra Novića, ja znam da su sa njim obavljane intenzivne konsultacije i razgovori, i od strane ovih koji nam daju donaciju, u toku sam kompletnog tog procesa, da se osvrne na ovo pitanje, da Parlamentu BiH podastre razloge zašto ovaj zakon, zašto ovakav, zašto se ukida Komisija za deminiranje? Zašto se ukida Komisija za deminiranje koja je služila kao jedan od ključnih regulatora u tom procesu deminiranja, transparentnosti procesa, itd? Zašto se ukida međuresorna aktivnost, jer proces deminiranja je išao uz ovu međuresornu koordinaciju? Da li je moguće da ovo sve skupa obavi Ministarstvo civilnih poslova? I koje su garancije da će ovaj proces i dalje biti takav da neće prekinuti dotok međunarodnih donacija u BiH?

Toliko, hvala vam.

DRUGI ZAMJENIK PREDSEDAVAJUĆEG BERIZ BELKIĆ

Zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Lozančić.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju. Dame i gospodo zastupnici, uvaženi članovi Vijeća ministara BiH.

Ja odavno nisam vidio manjeg zakona, a više lobiranja za ili protiv. Na moju nesreću, član sam ovog povjerenstva kome je dodijeljen u nadležnost ovaj zakon i moram reći da sam bio zadivljen upornošću i strpljivošću mnogih koji su bili opredijeljeni da nas uvjeravaju u svoju istinu, da nas uvjere kako ovo što je sad ponuđeno od Vijeća ministara BiH je katastrofa. Odnosno, moram reći da su, ne znam koliko ..., mene nisu uspjeli prepasti, ali su nas pokušali prepasti da će ovim zakonom, znači, ono što su do sada radila tri čovjeka koja se zovu Komisija za deminiranje, pa ta djelatnost pređe u nadležnost Ministarstva koje ima puno više od tri čovjeka i Vijeća ministara BiH, da pada sustav, odnosno da, ukoliko to izađe iz ove komisije, da donatori ne vjeruju da će to biti transparentno, jedino vjeruju ovoj trojici i nikom više. Možda je to sve tako. I ja sam svjestan da ovoj zemlji trebaju sredstva za deminiranje. Ja sam svjestan da u ovoj zemlji još ima strahovito puno površina koje treba deminirati. Ja sam svjestan onoga što je do sad učinjeno, ali ja ne mogu prihvatiti da me bilo ko uvjerava, bez obzira koliko mi se predstavljao kao dobronamjeran, da vjerujem više jednoj komisiji nego čitavoj svojoj vladi. Više jednoj komisiji nego čitavom svom jednom ministarstvu. I ne znam ni ja više kome da vjerujem, ja želim vjerovati da mi moramo početi vjerovati u vlastite institucije. I ne vidim ja razloga da se iko plaši. Ne vidim posebno razlog odakle strah kod donatora da će sad sve postati netransparentno. Pa ja baš očekujem obrnuto. Ja mislim da će biti puno transparentnije kroz Vijeće ministara BiH i bit će uključeno više ljudi. Znači, više ljudi, automatski smanjuje se mogućnost netransparentnosti. I nisam čuo, moram reći, osim ovog prepadanja od mnogih kako će to otići sve naopako i prepadanja da nam više neće dati pare ako ne bude kako su oni misli, nisam čuo argumentaciju za to.

Znači, ja odgovorno tvrdim, na komisijama na kojima sam bio, na zadnjoj nisam bio kad je ponovno razmatrano, nije mi ni žao što nisam bio, da budem iskren, malo mi se smučila rasprava na ovu temu, jer nisam čuo nikakvih argumenata, ali, eto, kao prepadamo se, ne treba, ja bih volio i zamolio, da ministar civilnih poslova kaže je li to stvarno tako, hoće li to stvarno biti zatvoreno, je li ministar sam odlučuje o tome kako će se te pare trošiti ili ima nekakav transparentniji sustav. Imamo li mi uistinu kapaciteta u okviru Ministarstva, Vijeća ministara BiH da preuzmemo ovaj dio tročlane komisije. Ako nemamo, onda ću se ja priključiti ovima koji su me uvjeravali da je bolje da ostane tročlana komisija nego da sve pređe u nadležnost Vijeća ministara BiH i nadležnog ministarstva.

Hvala lijepo.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Remzija Kadrić.

REMZIJA KADRIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja ću dosta kratko na tragu ovoga što je govorio i poslanik Džaferović i Vi, Lozančiću. Dakle, dobili smo u materijalu Izvještaj Zajedničke komisije, ima ova završna rečenica u kojoj stoji – Zajednička komisija je, nakon rasprave u kojoj je dobila uvjerenja ministra Sredoja Novića da Prijedlog zakona o protivminskog djelovanju u BiH neće biti smetanja Sporazumu, Memorandumu o razumijevanju između BiH i Republike Slovenije, prije svega u pogledu međunarodnih donacija za proces deminiranja u BiH, sa 5 glasova za i 3 protiv prihvatila Prijedlog zakona.

Dakle, ovo je stav Zajedničke komisije, ovo je mišljenje Zajedničke komisije, prema tome, zaista, ovdje je prilika da nam još i pred nama potvrdi ministar Nović, da bismo se na neki način odredili prema ovome zakonu.

Zahvaljujem se.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeća je uvažena zastupnica Azra Alajbegović.

AZRA ALAJBEGOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo.

Ja ću probati da vrlo kratko diskutujem o Zakonu o protivminskom djelovanju u BiH u ovoj fazi parlamentarne procedure, pošto znamo da je nadležna komisija u nekoliko navrata na različite načine donosila odluke po pitanju izvještaja o ovom zakonu.

Na našoj zadnjoj komisiji na kojoj, eto, gospodin dopredsjedavajući i trenutno predsjedavajući nije bio, mi smo dali pozitivno mišljenje za ovaj zakon i iz Federacije BiH i ja kao predstavnik Stranke za BiH sam glasala da ovaj izvještaj bude pozitivan, moji razlozi su sljedeći i htjela bih da skrenem pažnju Domu na neke statističke podatke koje imam.

Ukupan broj stradalih u BiH od 1992. godine do danas je 5.033 i u poslijeratnom periodu stradalo je ukupno 1.694 osobe, od čega je smrtno stradalo 495 osoba, povrijeđeno 533 osobe, za 646 osoba se ne raspolaže podacima o stradanju. Što se tiče nesreća koje doživljavaju demineri, evidenciju deminerskih nesreća od 1997. godine pa do danas vodio je MAC, a kasnije, kao nasljednik, BH MAC, tokom ovog perioda u BiH stradalo su 103 deminera, od čega sa smrtnim ishodom 40 deminera, 37 deminera sa težim povredama i 26 deminera sa lakšim povredama. Ovo su neki statistički pokazatelji koji u svakom slučaju govore da je apsolutno potrebno u potpunosti na jedan kvalitetan zakonski način urediti protivminsko djelovanje u BiH, obzirom da znamo da je to jedan vrlo ambiciozan projekat koji proističe iz činjenice da imamo značajan broj zaostalih mina iz posljednjeg rata.

Prijedlogom ovog zakona izražena je bojazan da ćemo zapravo ostati bez donatorskih sredstava, obzirom da se deminiranje uglavnom finansira iz donacija, (što je, zapravo, na neki način), po onome kako sam ja iščitala ovaj zakon i koliko sam obavila razgovora i koliko sam se informisala, smatram da zapravo ovaj prijedlog zakona pruža bolja i šira rješenja po pitanju finansiranja protivminskog djelovanja u BiH u odnosu na sad važeći Zakon o deminiranju koji je objavljen u „Službenom glasniku“ broj 5/02, pri čemu je u sada važećem Zakonu o deminiranju finansiranje regulisano članom 15. u kojem je rečeno – Odbor donatora ustanovljen je kao tijelo

koje podržava rad komisije i BH MAC-a, a sastoji se od predstavnika UINDP-a, OHR-a i drugih donatora. Kopredsjedatelja Odbora donatora imenuje visoki predstavnik za BiH i UN. Predstavnici međunarodnih organizacija, vlada koje podržavaju program uklanjanja mina bit će pozvani da budu članovi Odbora donatora. Članovi komisije sudjeluju u radu Odbora donatora. Direktor BH MAC-a po potrebi može biti pozvan da podnese izvještaj Odboru donatora. Odbor donatora postojat će sve dok članovi budu smatrali da je to potrebno. Osim Odbora donatora, mogu se uspostaviti i druga međunarodna tijela koja će učestvovati u procesu deminiranja, a što će se regulisati odgovarajućim aktima.

Iz ovog člana se jasno vidi da sada važeći Zakon o deminiranju djelimično reguliše finansiranje protivminskog djelovanja, odnosno, da se u istom samo pominju donatorska sredstva bez regulisanja finansiranja iz sredstava na nivou BiH, entiteta, kantona i općina. Takođe je jasno vidljivo da je cijeli sistem organizovanja Odbora donatora veoma složen i komplikovan, budući da je predviđeno da predsjedavajućeg Odbora donatora imenuje visoki predstavnik i UN, što je apsolutno na neki način problematično. U konačnici, u sada važećem Zakonu o deminiranju je UINDP, na neki način, centralno strano tijelo uključeno u finansiranje i organizovanje protivminskog djelovanja u BiH, ono već dvije godine na taj način ne funkcioniše, jer su se povukli iz aktivnog učešća u tom pravcu.

Prijedlogom Zakona o protivminskom djelovanju je finansiranje regulisano članovima 19. i 20. u kojima je rečeno da se sredstva za finansiranje protivminskog djelovanja obezbjeđuju iz budžeta BiH, donacija i kredita, kao i iz budžeta entiteta i Brčko Distrikta, te kantonalnih i općinskih budžeta, što apsolutno stvara šire i bolje mogućnosti za sveukupan proces protivminskog djelovanja u BiH. Prijedlog Zakona o protivminskom djelovanju ni u jednom svom dijelu ne ograničava mogućnosti finansiranja iz donatorskih sredstava već naprotiv vrši unapređenje istog, a daje donatorima dodatnu sigurnost u samo djelovanje budući da propisuje i obavezno finansiranje iz budžeta na svim nivoima.

Kao jedina državna institucija u toj nadležnosti, organizovanje, rukovođenje, vršenje kontrole, izdavanje uvjerenja o izvršenoj kontroli protivminskog djelovanja u BiH, smatram da je, na neki način, zapravo Centar za uklanjanje mina izgradio Strategiju za protivminsko djelovanje u BiH za period 2009.-2019. godina, izvršio je analizu interesa tradicionalnih donatora protivminskog djelovanja u BiH i na neki način se dalo jasno do znanja da će doprinos u narednih pet godina biti nepromijenjen, a da će nakon toga postepeno doći do opadanja u skladu sa povećanjem angažmana kapaciteta u BiH na svim nivoima vlasti. Prijedlogom zakona predviđeno je uspostavljanje potpune nadležnosti na aktivnostima protivminskog djelovanja od strane Ministarstva civilnih poslova, te u tom smislu sadašnji Centar za uklanjanje mina bi svoj status unaprijedio u Agenciju pri Ministarstvu, tako da bi Komisija za deminiranje, na neki način, željela, po mom ličnom sudu, da zadrži status kvo.

Prateći genezu razvoja regulative koja je 1996. godine uspostavljena, strukturu protivminskog djelovanja u BiH, sasvim je zapravo jasno da je Komisija za deminiranje bila uspostavljena 1998. godine u cilju koordinacije entitetskih MAC-ova, a kasnije kao prelazno rješenje u unapređenju funkcija unutar institucija BiH. Prijedlog zakona dovodi do ciljnog stanja kada komisija postaje, na neki način, nepotrebna i njeno funkcioniranje upitno, a što je u saglasnosti sa organizovanjem uprave, budući da upravno organizovanje ne poznaje pojam stručne službe, što za sada BH MAC jeste.

U tom smislu, smatram da je neprihvatljivo opstruiranje, na neki način, donošenje ovakvog jednog zakona i moji razlozi da se opredijelim, kao član Komisije za ljudska prava, prava mladih, izbjeglice, azil i etiku i da podržim ovaj prijedlog zakona u ovoj fazi parlamentarne procedure, su bili iz ovih gore navedenih razloga. Osobito ako se uzme u obzir činjenica da zapravo procedura i usaglašavanje usvajanja zakona traje jako dugo, tako da možemo reći da imamo, na neki način, i posljedice po sigurnost deminera a i po sigurnost građana BiH. U isto vrijeme, smatram da i neusvajanje predloženog zakona usporava proces euroatlantske integracije BiH, jer se produžava njena kvalifikacija kao države visoko zagađenim minama, kao i to da se produžava rizik po cjelokupno stanovništvo, a posebno onog koje živi u blizini rizičnih područja. Tako da, zapravo, najveći dio sadržaja predloženog zakona se odnosi na tehnička rješenja koja Zakon nudi u pogledu sigurnosti deminera i građana, te uspostavljanja stabilnog finansiranja, kvalitetnog finansiranja, organiziranog finansiranja i, na neki način, po mom ličnom sudu, smatram da Zakon približava BiH zemljama u kojima postoje i u kojima se poštuju svjetski standardi, svjetske konvencije iz oblasti deminiranja.

I ovo su bili razlozi koji su me opredijelili da na Komisiji za ljudska prava glasam za pozitivno mišljenje za ovaj zakon.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem uvaženoj zastupnici.

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ

Ili da sačekate, evo, imamo još jednog prijavljenog zastupnika.

Uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Dakle, otprilike je već sve izneseno, ja bih se samo fokusirao na donatorska sredstva, obzirom da, mislim da je preko 150 miliona do sada dato iz međunarodne zajednice za proces miniranja... Mi ove godine nismo planirali ništa, oni planiraju 28 miliona. Prema tome, ovaj zakon je trebao to debelo da ima u vidu i da se prilagodi toj činjenici da postoji međunarodna zajednica koja tako izdašno pomaže proces deminiranja i da ona ima svoje metode, način rada. Znači, nije ona počela s BiH, ona diljem svijete izdvaja sredstva, ima jako dobru organizaciju, ima principe na bazi kojih radi i na bazi kojih daje povjerenje. Ona ne daje ..., ona želi kontrolu nad tim šta se deminira i kako se ustupa posao. I to je trebalo imati jako u vidu i trebao je ovaj zakon biti jako prilagođen toj činjenici ako želimo taj novac, a on je to ignorisao, on je to dosta kruto postavio. Tako da mislim, ako dođe do toga da Zakon danas ne prođe, da u idućem prijedlogu, molim vas, imate tu stvar u vidu i da ga prilagodite toj činjenici i metodu rada tih koji daju i principima rada onih koji daju sredstva za deminiranje.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Riječ ima uvaženi ministar, gospodin Sredoje Nović.

SREDOJE NOVIĆ

Poštovani gospodine predsjedavajući, uvaženi poslanici.

Ja se priključujem, takođe, da sam pomalo iznenađen da je ovaj zakon, a dobro je da jeste, izazvao interesovanje. Ali, evo, vidite, ono što mene zbunjuje jeste, do ovog trenutka, ja ne znam šta je sporno u Zakonu. Jako mi je žao. Ja, odnosno moje Ministarstvo jeste prema Savjetu ministara BiH predlagač, Savjet ministara BiH jednoglasno je usvojio i uputio u parlamentarnu proceduru. Vi ste u dva navrata produžavali amandmansku fazu i do danas ne znam od vas ko je, neka se javi, došao u ovo ministarstvo i da kaže – to i to, ovaj zakon nije dobar, predlažemo taj i taj amandman. Ja neću iz dostojanstva, iz svog i onih koji su mi prenijeli, a i onih koji su putovali, da ovdje iznesem šta je meni preneseno, u dalekoj zemlji jednoj, ko je i zašto i šta tamo tražio. Neću iz mnogo razloga, jer čuvam i svoj dignitet, ali i dignitet ovog doma.

Ali vas želim podsjetiti sljedeće, nije ovo zakon za koji je zainteresovan Sredoje Nović, (nije ovo zakon koji treba svaki od vas samo da bude pojedinačno). Ovo je zakon koji treba da služi građanima BiH, da se čim prije deminira celokupan prostor BiH. Zašto su uslijedile izmjene ovog zakona, odnosno, donošenje novog zakona? Želim da vas podsjetim na nekoliko stvari. Prvo, mi smo prošle godine usvojili Strategiju o deminiranju u BiH 2009.-2019. godina. To je strategija koja je prema Otavskoj konvenciji morala biti donesena i gdje smo učinili maksimalne napore da eksperti, stručnjaci, što domaći što strani, utvrde tačno koji je hodogram da bi BiH konačno, nažalost, tek 2019. godine bila očišćena od mina. I prema toj strategiji, BiH treba godišnje cca 35 do 40 miliona eura da bi se očistila od mina. To su ogromna sredstva. I zamislite sada jednog ministra neozbiljnog koji bi rekao i dozvolio sebi da kaže – šta se to mene briga za deminiranjem, hajmo mi donijeti zakon u kojem ćemo odbiti sve donatore BiH. Ja prosto ne mogu da vjerujem da takav sjedi, ne na ovoj ili nekoj drugoj funkciji, već uopšte u BiH da ima građanin BiH koji bi sebi to, da ne upotrijebim ružnu riječ, dozvolio.

Ali, šta je razlika između ovog i prošlog zakona? Evo, volio bih da čujem. Mislim da je to korektno reći. Korektno je da čujemo šta je to problem ovog zakona. Zašto smo se opredijelili da donosimo novi? Iz još jednog razloga, dakle, jedan je strategija. Mi tek na bazi strategije možemo budžetska sredstva planirati u Budžetu BiH. Da bismo planirali budžetska sredstva u budžetu za deminiranje, moramo znati ko će, kako ćemo trošiti ta sredstva. To ovaj zakon mora da reguliše. Dakle, prije svega budžetska sredstva koja BiH od svojih građana odvaja, koja će odvajati, mora se znati kako će se trošiti. I šta je normalnije od toga što smo rekli da sredstva koja BiH odvaja u budžetu će biti korištena putem Ministarstva civilnih poslova koje će, shodno Zakonu o javnim nabavkama, ta sredstva implementirati i trošiti. Ja drugi put ne znam. Možda ima, volio bih da taj put čujem. Dakle, to je druga stvar zbog koje smo se mi opredijelili da mora biti.

Treća stvar, ja sam primio nekoliko ambasadora koji su me pitali – možete li vi da primite donatorska sredstva direktno, ne putem IT fonda, ne želimo da idemo putem IT fonda, želimo BiH da doniramo sredstva direktno u budžet. Ja sam rekao, mi ta sredstva ne možemo

primiti, odnosno, ne možemo ih trošiti jer nemam puta kojim ću to uraditi. To ovaj zakon dosadašnji ne dozvoljava. Zašto? Zbog toga što je 12., odnosno 11.12.'98. godine BiH potpisala sa Vladom Republike Slovenije Memorandum o razumijevanju, gdje je rečeno da, polazeći od partnerske saradnje, su se dogovorile da će sarađivati kao ravnopravan partner u uklanjanju posljedica nedavnog rata, itd, dogovorile da sve strane zemlje, donatori koji to žele, mogu donacije za deminiranje da šalju i preko IT fonda, slovenačkog, koji je osnovan, ne samo za odnose sa BiH, već koji je sada prerastao u mnogo širi fond i iz kojeg se finansira dio deminiranja u Hrvatskoj, na Kosovu, u Srbiji i zemljama u okruženju, a sada se razmatra i pitanje Avganistana. Koliki kolač dobivamo mi, to je sada stvar dogovora donatora i naravno onih koji sjede u donatorskom odboru.

Dakle, ne znam šta je i tu sporno. Taj memorandum o kojem govorim je memorandum koji ničim ne dovodimo u pitanje, nijednom riječju nismo u zakonu, ja bih volio da mi neko to sugeriše ako ima, gdje se kaže da mi nećemo poštovati taj memorandum. Čak da mi to kažemo u zakonu, vi ste jako dovoljno i pravno i politički, da ne kažem, obrazovani, da vam je jasno da međunarodni propisi, odnosno ugovori koji jedna zemlja sklopi sa drugom, da su iznad domaćeg zakonodavstva. Dakle, ovaj memorandum je sklopljen tada na dvije godine i rečeno je, trajat će do dvije godine i može se produžavati. I on se produžavao svake godine. Dakle, po dvije godine, do negdje sredine prošle godine kada je trebalo, takođe, da se dođe do produženja ovog memoranduma i gdje smo razgovore vodili sa direktorom IT fonda, tadašnjim gospodinom Gačnikom i dogovorili da se dvije delegacije susretnu i da vide šta to treba još promijeniti u ovom sporazumu, jer nešto iz ovog memoranduma nije nikada ni provedeno. Zašto? Zašto nismo uvijek do kraja implementirali to što je Memorandum predvidio? I dogovorili smo se na kraju, (nije '98., ni nazivi brojnih institucija isti i danas koje BiH ima). Gospodin Gačnik je u međuvremenu otišao sa te dužnosti, došao je drugi i ovo ministarstvo je uputilo jedno pismo u kojem predlažemo da se susretnemo i da nastavimo razgovore, da se sklopi, odnosno, nastavi saradnja oko toga. Dakle, šta je jako bitno? Kad govorite o komisiji, ja samo želim da podsjetim sve vas na tačku 5. Memoranduma u kojem se kaže – Vijeće ministara BiH će biti predstavljeno u Savjetodavnom odboru slovenačkog fonda u istom broju kao i predstavnici Slovenije. Dakle, Vijeće ministara BiH će odlučiti ko će sjediti tamo, a neće odlučiti to nijedan ministar, bez obzira u čijem to imenu bilo.

Naravno, ja ne želim da išta loše kažem, na vama je, kao poslanicima, da se opredijelite da li je ovaj akt dobar ili nije, ali tražiti od mene da dam ja garanciju da li će doći do prekida donacija ili neće doći do prekida donacija, mislim da nije uredu, jer zamislite, možete li vi dati garanciju, kao Parlament BiH, da će nešto biti ispoštovano? Ja takvu garanciju niti mi je u nadležnosti, niti sebi smijem, niti želim da uzmem za pravo da to činim, ali činim sve da ovaj zakon ničim ne ugrozi takve odnose sa IT fondom. IT fond je isuviše ozbiljan fond da bismo ga doveli u pitanje. Preko IT fonda BiH dobiva ogromna sredstva. Ako imate, gospodo, nekog ko se od vas susretao sa odgovornim ili ne znam kojim ljudima, evo, ja zaista stojim na raspolaganju da vidimo kojim amandmanima se može intervenisati, promijeniti, pa bar ja nisam pokazao, da kažem, tvrdoglavost ili opstrukciju da dođe do jednog još boljeg zakona.

Dakle, (kod mene), ili ja ne vidim ono što drugi vide, da će neke odredbe ovog zakona ugroziti proces deminiranja. Ali, ako neko iz nekih drugih razloga, neko iz donatorskih, misli da je došlo vrijeme kad donacije više neće ići kako idu, pa treba neko da bude krivac, to je nešto drugo. Ja to ne želim da špekulišem, nemam na to pravo. Ja sam dužan da se ponašam u skladu sa onim što imam pred sobom. Stojim, dakle na raspolaganju svima vama, Parlamentu BiH,

ukoliko budete donijeli bilo koju odluku, ja ću je dosljedno sigurno provoditi. Hoće li to biti usvojen zakon, hoćete li vi produžiti to, hoćete li donijeti zaključak u kojem ćete reći, bez obzira na ovaj zakon, da odnos BiH i IT fonda neće biti ničim ugrožen, ja, evo, nudim sve te varijante. No, vi ste Parlament i zaista ću bez bilo kakvog opterećenja ispoštovati svaku vašu odluku.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem uvaženom ministru.

Replika, uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, kolegice i kolege, gospodine ministre Noviću.

Međunarodna organizacija s kojom sam ja komunicirao i koja ima sjedište u BiH zove se UNDP. Dakle, ja ću to otvoreno kazati i to je komunikacija koju sam ja imao i imao sam komunikaciju sa predstavnicima vlade jedne zemlje, neću, naravno, govoriti ime te zemlje, ali zemlje koja daje najviše sredstava za deminiranje u BiH.

Kolegij Komisije za odbranu, kojoj naš Kolegij nije dao ovaj zakon u nadležnost, nego u Komisiju za ljudska prava, mi smo i o tome prošli put govorili, neću o tome da pričam sada, je putovao i bio je i u sjedištu vlade zemlje koja je donator, koja daje pare, i to najviše sredstava daje. Dakle, komunicirali smo sa međunarodnom organizacijom koja je za to zadužena i sa predstavnicima vlade države koja daje najviše sredstava. Koliko god drugi dadnu, ta država da toliko sama. I nama je kazano da je ovo problem. Dakle, problem je u procedurama koje moraju ispoštovati donatori i obavezama koje imaju prema svojim organima, parlamentu, nema donacije direktno vladi pa ni za deminiranje. Donacija ide prema tim pravilima, ovim fondovima ili putem ovih fondova. I zbog toga je kazano da postoji ozbiljna sumnja hoće li ovaj projekat biti nastavljen ili ne. Ne znamo hoće li. Ukoliko ostane postojeća legislativa, hoće biti nastavljeno i imat ćemo deminiranje. Prošle godine, preko AITF-a 28 miliona dolara, čini mi se. Ukoliko se donese ovaj zakon, ne znamo. Procjenjivat će se je li to ono što zadovoljava one koji nam daju novac. BiH u svom državnom Budžetu ove godine je izdvojila nulu za deminiranje, za deminiranje nula.

E sad, morate shvatiti, ja Vas razumijem, Vi hoćete da uvedete sistem i ja to poštujem i ja sam o Vama, kao ministru koji želi sistem, već nekoliko puta ovdje govorio i to ću uvijek govoriti. Ali morate shvatiti mene, kao zastupnika koji dođe u poziciju da razgovara sa predstavnicima međunarodne organizacije koja se zove UNDP i predstavnicima vlade države koja daje najviše sredstava za ovaj fond, i onda dobije ove informacije, ja o njima javno govorim ovdje. I onda se kaže da će se stupiti u kontakt sa ministarstvom, da će se praviti neki amandmani, i onda dođemo u poziciju da ništa od toga nije promijenjeno, a svi znamo da je bilo kontakata.

Meni je drago da Vi hoćete da uvedete sistem i ja to poštujem i svidjela mi se ova Vaša na kraju konstatacija, da Vi nemate ništa protiv da se sjedne, dakle, Vi, ako treba predstavnici ovih međunarodnih organizacija koje su zainteresirane i još ko treba da sjedne i da vidimo šta je to što treba da se ugradi u zakon, da mi garantujemo, kada ja dignem ruku ovdje, ja hoću zakon,

nisam ja protiv zakona, ali kad dignem ruku za zakon, da znam da će moja zemlja dobiti te pare i da će one biti utrošene i bolje, na bolji način nego što su do sada eventualno trošene.

Predlažem da mi danas odložimo izjašnjavanje, da ovo vratimo u komisijsku fazu, mi imamo takve običaje, je li, imali smo to, i da sjednemo, da se Komisija za ljudska prava, oni znaju s kim trebaju da razgovaraju, molim vas lijepo, s kim trebaju, ministar da dođe na komisiju, da dođu ti ljudi koji to tvrde, i da vidimo šta je to šta je zadovoljavajuće. Ja ću glasati za svako rješenje koje je zadovoljavajuće da se nastavi proces deminiranja u BiH.

Toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ

Zamjenik predsjedavajućeg, replika.

NIKO LOZANČIĆ

Ma, ne mislim replicirati nikome posebno, nego mislim replicirati stajalištima koja sam pokušao u svom prvom obraćanju obrazložiti. Ovo što gospodin Džaferović predlaže, još jedno odlaganje. Možemo mi odlagati, mi smo bar majstori odlaganja ..., tako da neće biti ni prvi ni zadnji put da odlažemo nešto beskonačno dugo, a već smo do sada odlagali ovo. Svi ti koji bi eventualno sjedili s nekim ovdje, uključujući i mene, uključujući svakog od vas, mislim da je najbolje da ih pozovemo na sjednicu Parlamenta BiH. Jer, nisam ja siguran, ako budu sjedili sa mnom da ćete vi prihvatiti ono što meni kažu. Sjedili su oni, imali mogućnost da sjede na sjednicama ove komisije koja je razmatrala ovo i mene nisu uvjerali, odnosno, nisu mi ponudili nijedan argument osim prepadanja.

Drago mi je, uvaženi ministre, što sam čuo od Vas da ni Vi niste čuli nijedan argument, niti prijedlog nekog novog rješenja, nego opet prepadanje. A ja ću vas podsjetiti, u okviru ove teme, nema možda veze s tim, mi smo formirali jednu komisiju u ovom domu, prije ne znam ni ja koliko vremena, oko pola godine otprilike, koja dabogda da išta napravi, a dali smo joj u zadaću da se bavi svim dobrotvorima ove zemlje, odnosno, svima onima koji su donirali nešto ovoj zemlji. I mi danas, ne želeći minimizirati pomoć koju smo dobivali, ne želeći biti nezahvalan, znači, želim se zahvaliti svima onima koji su pomagali na bilo koji način ovoj zemlji. Međutim, ja moram reći prvi, kad čujem u ovu zemlju je kažu, neki kažu, ušlo 7 milijardi, neki kažu 10 milijardi, neki kažu 15 milijardi nečega. Ako je maraka, puno, ako je dolara još više, ako je eura još više. Ja bih uistinu volio jednom znati koliko je to, od svih dobrotvora, u ovu zemlju ušlo para. Ako je puno manje od onoga što se priča, ova zemlja je do sada trebala biti pozlaćena. I, normalno, vješto manipulacijama onda se nama, meni, vama prigovara kako smo mi lopovi, jer da mi nismo pokrali te pare, ovdje bi bilo sve med i mlijeko. E malo sutra. E mene do sada niko nije pitao, i sad vidim ovo, zato sam protiv ovog lobiranja, znači, zato sam protiv, niko me nije pitao, sva ta sredstva su trošena bez mene i bez moje suglasnosti, ta donirana. Jer su meni pričali – šta hoćete vi da se pitate, pa ovo su naše pare, mi njima upravljamo. I ja u nuždi, imajući u vidu da mi ta pomoć treba, isto kao za miniranje, klepnem ušima i prihvatim, pa mi naprave kuću koja se sruši za pola godine, jer nisu ni temelje uradili, ali su je dobro prikazali da su je platili. I nemojte da nam prave kuće koje će se rušiti i gdje prikazuju da smo mi pokrali te pare. Nemojte to više raditi.

Ako mi to uradimo pa damo Ministarstvu civilnih poslova, ili bilo kojem ministarstvu, ili Vijeću ministara BiH, e ja hoću onda s pravom pitati i ministra i predsjedatelja i drugog ministra – šta bi s tim parama od deminiranja? Njega mogu pitati. Mogu li ja danas nekog pitati, od svih donatora za deminiranje, šta je do sada i kako je potrošeno? Imam li tu mogućnost? A radi se o mojoj zemlji, radi se o vrlo bitnom poslu u mojoj zemlji. Ja nemam nikakvog uvida. Imam što mi kažu onako opisno i jedino mi ostaje da vjerujem ili da budem nezadovoljan. Ja bih htio da budem i zadovoljan i želim ponoviti još jedanput – uz svo uvažavanje, uz zahvalnost za svu pomoć koja je data BiH, svim njenim narodima i građanima, ja više želim vjerovati našim institucijama, nego svim dobrotvorima. Oni koji su dobronamjerni, koji žele pomoći ovoj zemlji i njenim narodima, ne vidim razloga zašto unaprijed sumnjaju u naše institucije, a, eto, oni vjeruju samo sebi.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Husein Nanić, diskusija. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Meni je zaista diskusija ministra puno pomogla u razumijevanju određenih situacija vezanih za Zakon, vezano za potrebu donošenja novog zakona, vezano za situaciju sa starim Zakonom. Međutim, ono što mi znamo ovdje u Parlamentarnoj skupštini jeste da smo donijeli Budžet za 2010. godinu i u njemu oko 7 miliona maraka za 189 zaposlenih u Agenciji za deminiranje, MAC kako se zove, BH MAC i nula feninga za poslove koja ta agencija treba da radi, znači, za ono za šta je prvenstveno osnovana, znači za proces deminiranja. Istovremeno, imamo ovdje takođe tvrdnju ministra da, ukoliko se odustane od dosadašnjeg načina finansiranja, da ne može niko dati garancije da li će ti donatori ostati i dalje dosljedni svom načinu rada i podrške procesu deminiranja u BiH. I imamo ovu situaciju da imamo nula feninga u budžetu.

Ja vjerujem, i do sada je ministar zaista pokazao, to treba i javno istaći svugdje, da je pokazao jedan korektan, dobar, normalan odnos prema Parlamentarnoj skupštini BiH, prema propisima koji su dolazili iz ovog ministarstva i može se zaista pohvalno reći o odnosu ministra i ministarstva prema problemima iz ove nadležnosti, iz nadležnosti tog ministarstva. Međutim, ja zaista da sam u Vašoj poziciji, ja ne znam da li bih mogao zastupati takav stav i da li je dobro jednostavno guranje takvog stava, da se na jedan način za koji, evo, dobijamo informaciju od onih najvećih donatora da je to upitan način, da ja i dalje insistiram na tome i da pod upitnikom znam ili ne znam hoće li se taj proces deminiranja nastaviti ili neće. I pored toga što imamo strategiju, ona kaže 35 do 40 miliona eura godišnje u ..., do 2019. godine, znači, treba uložiti da bi se taj proces uradio.

Ovdje su, ja mislim da je nama zaista isti cilj, da je nama i interes, i kroz ovaj zakon ili bivši zakon, proces deminiranja da se nastavi, da on dobije još snažniju podršku, da on dobije podršku institucija BiH i međunarodnih donatora itd. i da to dobije jedan kontroliran način, kako to da se radi u BiH, da ovo što je gospodin Lozančić rekao, da se to tako ne dešava. To je slučaj u svim krajevima (da su donatori) i dokazane određene malverzacije, međutim, vi ste u situaciji da uzmete ono što vam se nudi i da ćutite, je li tako? I u tom smislu, mislim da je dobar ovaj

prijedlog da se proba naći načina, ako je moguće, oba sistema da postoje. Jer ako smo mi imali u 2009. godini 28 miliona dolara sredstava za deminiranje kroz fond koji je prošao i ako vi kažete da ste imali razgovor sa određenim ambasadama iz određenih država, ako to bude simbolična podrška, a da izgubimo značajnu podršku, ako je to zahtjev tih ambasada, zaista minimalan, neki koji, eto, žele da učestvuju, ili on možda prevazilazi, ili je on možda duplo veći, ili ne znam koliki je, u odnosu na ova sredstva koja smo imali, zaista su to pitanja koja bismo trebali iskreno i jasno razmotriti. (Ne da mi nešto da bude da) je neko tamo s nekim razgovarao, neka delegacija itd., nego da mi u interesu BiH, u interesu građana koje predstavljamo, da donesemo najbolje rješenje za proces deminiranja. U tom smislu, ja mislim da bi bio dobar ovaj proces. Mi nećemo ništa izgubiti, imamo zakon koji postoji, proces, znači, može i dalje da ide, da se iscrpe sve ove mogućnosti, sve ove informacije da sučelimo i da donesemo najbolje rješenje, možda da se oba ta procesa transparentno i jasno uvedu u proces deminiranja u BiH.

U tom smislu, znači, ja podržavam ovaj prijedlog da se da još jednom šansa ovim razgovorima i mogućnosti da se te obje opcije ugrade u ovaj zakon.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Ministar Sredoje Nović ima riječ. Izvolite.

SREDOJE NOVIĆ

Ja zaista nijednom riječju nisam postavljao, niti na to imam pravo, ma kakvu vrstu, da ne kažem, ultimatumu uzeti ili ostaviti. Na vama je ovdje odluka i, na kraju krajeva, odgovornost je i na nama, kao Savjetu ministara BiH, da li će Zakon biti usvojen ili ne. Ako vi donesete ovu odluku, još jednom ponavljam, da se usvoji ili ne usvoji ili vrati, ja, kao resorni ministar, stojim na raspolaganju da sve ono što vi predložite, kroz amandmansku fazu, da zajedno sa vama, nije to prvi zakon, usaglašavamo i da se dođe do nekog rešenja. Dakle, to je moj potpuno jasan stav.

A u pogledu UNDP-a, moram da kažem uvaženom poslaniku, vidite, 19. novembra 2008., gospođa Kristina Meknev, rezidentni koordinator UN-a u BiH, u ime UNDP-a piše – „Zahvaljujem Vam da smo izvršili uvid u predloženi Zakon o deminiranju. Prema našem shvatanju, ovaj nacrt stavlja odgovornost za ukupno rukovođenje deminiranjem na Vaše Ministarstvo. Po našem mišljenju, to je veoma progresivan korak koji će vjerovatno dobiti podršku zainteresovanih nevladinih strana. To će bez sumnje obuhvatiti i određeno jačanje kapaciteta unutar Vašeg Ministarstva, te bih Vas željela podsjetiti da UNDP ostaje voljan da i dalje pomaže“ itd. „Naš osjećaj je da bi bilo, takođe, dobro da direktori BH MAC rade samo sa Vama i Vašim Ministarstvom, te da sva pitanja deminiranja mogu doći do Vijeća ministara samo preko Vas ili predstavnika kojeg Vi odredite“.

Možda niste imali na raspolaganju ovo pismo, ali nismo mi, i još po ko zna koji put govorim, tako tvrdoglavi da nećemo prihvatiti sve vaše sugestije i primjedbe ako idu u progresivnom pravcu, što ne sumnjam da nam je zajednički cilj.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku četiri,

Ad. 4. Prijedlog zakona o zaštiti novih sorti bilja u Bosni i Hercegovini – predlagač: Savjet ministara BiH (drugo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Na 69. sjednici Doma, održanoj 12.1., Zakon je usvojen u prvom čitanju. Nadležna Komisija za spoljnu trgovinu i carine Izvještaj je dostavila 27.1.2010. godine i prihvatila je tekst Zakona.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u drugom čitanju.
Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na petu tačku,

Ad. 5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine – predlagač Savjet ministara BiH (drugo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Na 69. sjednici, održanoj 12.1., Zakon je usvojen u prvom čitanju. Nadležna Komisija za spoljnu trgovinu i carine Izvještaj je dostavila 27.1.2010. godine sa usvojenim jednim amandmanom.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u drugom čitanju. Izvolite.
Slavko Jovičić. Izvolite.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Poštovani predsjedavajući.

Evo prilike da kažem da je ovaj zakon najbolji pokazatelj čime bi se trebali baviti, da ova teška pitanja, naravno, ona će doći na dnevni red, ne možemo ih odlagati, ali ovaj zakon, po mojoj procjeni i procjeni članova Komisije, je jedan od najboljih zakona, neću reći u posljednjih 10 godina, ali, evo, dvije godine kako je bio u proceduri, ili tri, bio je on i ranije. Dakle, šta se dešava? Ovaj zakon će pomoći našoj, neću reći propaloj, nego posrnuloj privredi, pa, evo, i poljoprivredi, da stanu na noge i da proizvodimo ono što možemo prodati. Ne možemo proizvoditi čipove, ni televizore ni satelite, ali možemo proizvoditi ono što je upravo riješio ovaj zakon. I ja želim ovdje, bez ikakve lažne neke skromnosti ili bilo kome dodvoravanja, da kažem i da pohvalim i resornog ministra i resorno ministarstvo, pa i Savjet ministara BiH, jedino što ću reći sad – trebali smo ga donijeti ranije, ali nikad nije kasno i ovo je dobra prilika da pokažemo, ne dobru volju, nego odlučnost da pomognemo onim ljudima od čega, ne oni žive, nego od čega svi mi živimo.

Ovaj Prijedlog zakona je dobio podršku na Komisiji. Naravno, nadam se i, ne nadam, nego očekujem 100% da dobije podršku i ovog Predstavničkog doma i da krenemo u njegovu realizaciju. On je obuhvatio, ne jedan tarifni broj 2 ili 3 pa da se sporimo je li neko, da ne ponavljam, počeo se smijati pa kasnije plakati zbog raznih asocijacija na neke druge tarifne brojeve, ali, evo, ovdje nema onih tarifnih brojeva da barem bilo ko asocira na nešto. Ovdje je istina gola, činjenice, dokaz, da ovaj zakon rješava mnoge probleme naše privrede, domaće privrede, poljoprivrednika i svih struktura u tom lancu.

Zato želim da ovdje javno kažem, još jednom, u cijelom ovom lancu i da izrazim i zahvalnost, jer ovdje malo mi kad sebe hvalimo, članovi naše Komisije za spoljnu trgovinu i carine koji su razumjeli ovo, koji su insistirali da ovo dođe, koji su zajedno sa resornim ministarstvom radili na ovome i, evo, reći ću patetično, hvala Bogu da smo dobili jedan ovakav normalan zakon od čega se živi.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Nemam više prijavljenih.

Prelazimo na tačku šest,

Ad. 6. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o politici direktnih stranih ulaganja u Bosni i Hercegovini – predlažak: Savjet ministara BiH (drugo čitanje);

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Na 69. sjednici, održanoj 12.1.2010. godine, Zakon je usvojen u prvom čitanju. Nadležna Komisija za spoljnu trgovinu i carine Izvještaj je dostavila 1.2. sa usvojenim jednim amandmanom. Napominjem da su poslanici Kluba SNSD-a uložili jedan amandman koji je zbog dvočasovnog kašnjenja proglašen da je neblagovremeno podnesen.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u drugom čitanju.

Uvaženi poslanik Velimir Jukić. Izvolite.

VELIMIR JUKIĆ

Pa, evo, ja ću vrlo kratko, zapravo, iskoristiti ovaj povod pa malo upoznati sve nas s onim što znam. Dakle, najprije mislim da je dobro i da ćemo ovaj zakon danas i usvojiti i njegova neka rješenja su stvarno na tragu poboljšanja rješenja iz sada važećih..., i ja očekujem da će dati pozitivne efekte, jer nam stvarno trebaju pozitivni efekti. Ako imamo na umu činjenicu da strana ulaganja u našoj zemlji zadnjih godina stalno padaju, za 2008. godinu bila su preko milijardu maraka, u prošloj godini, još nema potpunih podataka, ali kaže se da je taj iznos otprilike prepolovljen, neke naznake za ovu godinu, od koje je već evo mjesec dana prošao, isto tako nisu previše optimistične, što nas svakako treba zabrinuti, naročito imajući u ovu činjenicu da živimo u vremenu recesije i ja bih rekao i stanovite ekonomske krize koja u BiH se ispoljava na, evo kao što vidimo, vrlo jedan drastičan način, da je svaki dan sve više nezaposlenih, da je sve više nezadovoljnih, da je stanje teško, da jedan značajan broj naših građana živi na rubu, a isto tako

značajan broj ispod jedne granice siromaštva koja je uzeta kao standard za izračun siromaštva u svijetu.

Svakako da je velika šansa da barem dijelom riješimo ovako nezahvalnu, tešku situaciju, i povećanje stranih ulaganja naročito onih direktnih ili tzv. grinfild, dakle, pitanje je da li sa ovim zakonom činimo sve što možemo učiniti. Činimo svakako jedan korak, ali ja ću reći nedovoljno, a kad kažem nedovoljno onda mislim na vrlo konkretno postojanje odobrenih rezerviranih sredstava koja postoje već godinu dana, neka i godinu i po dana i nisu upotrijebljena i da treba stvarno i Vijeće ministara BiH i druge institucije u ovoj zemlji učine sve da stvarno ova sredstva, koja stoje i na koja plaćamo, nažalost, i kamate i penale, dakle na rezervaciju tih sredstava, da ih što prije implementiramo kako bi ona dala onaj svoj pozitivni efekt, ne samo kroz investicije, nego i kroz onaj koeficijent obrtaja. Dakle, da se onda može računati i na njihov puni efekat.

Samo dvije rečenice o rješenjima. Ovdje vidimo da su neka rješenja sasvim logična i vrlo pragmatična. Dakle, u članku 3., ukoliko se ne odgovori pozitivno ili nikako ne odgovori na zahtjev u roku od 30 dana, da se smatra da je takvo investiranje odobreno i ta, isto tako, unapređenja u članku 5. koja su puno bolja od postojećih rješenja. Ja očekujem da će ovaj zakon dati jedan značajan doprinos i da će lakše privući strane investicije uz naglasak da ne činimo dovoljno na ovom ... dijelu koji se isto tako ovdje spominje i dijelom se i on tretira da moramo više učiniti na promociji onog što mi nudimo stranim investitorima, naše pogodnosti, da oni prepoznaju to kao svoje šanse i priliku da zarade ovdje, a, naravno, onda će biti dobro da možemo i mi imati od toga koristi.

Dakle, naša podrška u ime Kluba ovom zakonu. Očekujem da ga usvojimo i čim prije implementiramo sve ovo što ovdje piše.

MIHORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Slavko Jovičić. Izvolite.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Pa evo još jednog, gospodine predsjedavajući, zakona iz ekonomske sfere za koji sam zaista bio optimista i zalagao se, ja ne znam koje su poslovničke mogućnosti, ja ne izražavam i nema govora o replici gospodinu uvaženom Jukiću, ali mislim da ovaj zakon neće dobiti podršku od poslanika iz SNSD-a iz prostog razloga što smo na Komisiji imali jedan sporan amandman koji rješava mnoge dileme, a to je oko procenta stranih ulagača. Pogotovo uvaženi kolega ..., legitimno pravo, i, naravno, to sam svesrdno podržao, da svako iznese svoj stav, što je razumljivo, ali strani ulagač malo će se odlučiti da kupi neku firmu ili bilo koga ako on nije većinski vlasnik. Mi smo izrazili tu bojazan da će nam neko pokupovati državu, pa, eto, vladat će neko drugi. Dakle, nije to trebalo. Ja neću biti optimista kao kolega Jukić. Žao mi je što ovaj zakon, kažem, neće dobiti podršku danas iz prostog razloga što smo samo stali kod tog jednog amandmana, mada je prethodno resorno ministarstvo prikupilo sve saglasnosti, entitetske, jedne i druge vlade, sudova i svih u lancu, privredne komore, ma svakog su konsultovali, i mi smo to imali na stolu.

Kada su se pojavila ta dva amandmana, naravno, taj prvi, ja razumijem uvaženog kolegu Mehmedovića zašto je on insistirao, pa da mi prvi put i odgodimo sjednicu, pa da samo zbog tog amandmana zakažemo drugu, mi smo to sve uradili. Ja ne znam koja je poslovnička procedura, a iskreno govorim ne bih volio da padne ovaj zakon, šta da mi uradimo pa da ostavimo dodatno vrijeme da još pokušamo naći mogućnost jer on je važan. Prvo što smo uprostiti proceduru oko registracije, ne ide se više u ministarstvo, ide se na sud, sud registruje, bit će softver, svi će biti u lancu uvezani. Ja vas molim, postoji li neka mogućnost da date dodatno neko vrijeme da pokušamo usaglasiti da zakon ne padne? On je za nas vrlo važan. Vrlo važan i zalažem se upravo za ovu ekonomsku sferu da sad barem to uradimo kad smo čekali dvije tri godine, nije išlo, evo sad ide, i ja vas molim da vi to vidite, razmotrite, šta je nama raditi da zakon ne padne. Ali ako ostane u ovom obliku on će pasti, nažalost, što ja ne želim, ponavljam. Zbog tog jednog amandmana, mislim, gdje bismo se mogli dogovoriti da nađemo jedno kompromisno rješenje po onoj narodnoj, da svi vuci budu siti, a i ovce na broju, da i mi budemo zadovoljni, a i strani ulagači i da ova zemlja ima koristi od toga. Ovako, imamo zakon, evo, nahvalili smo ga svi i ja sam u prvom čitanju dosta o njemu govorio, ali on ne može dobiti danas podršku. A i kad bi prošao čak Predstavnički dom, nemojte da nam Dom naroda ga obori. Ne volim ni tamo da neko rješava kad mi možemo riješiti. Hajmo naći neku mogućnost, pa koja god da je.

_____(?)
Imaš li prijedlog.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Znam da ga ne mogu povući danas, niti imam pravo ni ovlaštenja, ali ima li nešto drugo, dodatno vrijeme, da date nam nešto, da radimo još. Pa bolje izgubiti mjesec dana nego čekati šest mjeseci pa da ga ne usvojimo. Vjerujte da me toliko zainteresovalo to pa da kažu, evo, ovaj Slavuj ne priča više o politici, evo ga i on ekonomiju, dobro je svima. Toliko sam zainteresovan, vjerujte, iskreno govorim.

BERIZ BELKIĆ

Šteta što nema Lazara danas.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Samo malo, samo malo.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Ma kakav Lazar, eno ga dole na doručku.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Dobro, dobro. Jeste li završili?

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Jesam, ali, evo, čekam da li ću sjesti radostan ili da stojim.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Dobit ćete odgovor, samo polako.

Uvaženi poslanik Šemsudin Mehmedović, replika. Izvolite.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici.

Moja replika se odnosi na izlaganje gospodina Jovičića u smislu da je bio neki sporan amandman. Ne znam po čemu je sporan. Naime, amandman koji je Komisija usvojila sastoji se u sljedećem – da briše odredbu izmjene i dopune Zakona o direktnim stranim ulaganjima kojom se dozvoljava da strani ulagač bude vlasnik iznad 49% javnih emitera i namjenske industrije. Ja mislim da to ne može doći u obzir, bar ne u ovom momentu. Kada će se desiti, za godinu, dvije, pet, vidjet ćemo. Ali, evo, ako hoćete da slikovito prikažemo da, recimo, Hrvatska RTV ili bilo ko iz Hrvatske bude većinski vlasnik Federalne televizije ili, ne daj Bože, RTV Republike Srpske, mislim da ne bi bilo dobro jer će se promovisati neke druge vrijednosti, a ne vrijednosti koje su za ovo tlo BiH. I, naravno, ne bi bilo dobro da većinski vlasnik bude strani ulagač u namjenskoj industriji da nam se ne bi pojavljivali kojekakvi Joce Amsterdami, itd. i da našu namjensku industriju, koju, evo, možemo podići uz snažniju podršku budžeta, da preuzmu na jedan vrlo, da tako kažem, sumnjiv način, ja mislim da ne bi bilo dobro, bar ne bismo trebali sad u ovom momentu.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Velimir Jukić, replika. Izvolite.

VELIMIR JUKIĆ

Ma više, zapravo, jedno pitanje ili pojašnjenje. Ja ne znam da li je baš neophodno i nužno, imajući na umu ovu činjenicu što je gospodin Jovičić najavio, s kojom ja nisam do sad bio upoznat, mislim da je ovaj zakon vrlo bitan i važan. Ima vrlo dobra i kvalitetna rješenja, puno bolja od onih koja su ranije važila. I ja stvarno smatram da će pomoći da lakše, jednostavnije strane investicije dođu u BiH, bit će im primamljivije, itd. I mi trebamo praviti takav ambijent. Ovaj zakon doprinosi značajnom popravljaju tog ambijenta i privlačnosti stranog kapitala.

Što se tiče sadržaja ovog amandmana što je gospodin Šemsudin Mehmedović sada pojasnio, pa, pazite, to nije nužno da se ovim zakonom regulira. Zašto? Ovo što ste Vi rekli, i tako je to državno vlasništvo. A vlasnik, dakle, država će određivati šta će i u kojoj mjeri, u kom postotku prodavati kome, po kojim uvjetima ili u kojoj mjeri, dakle 1%, 2%, 5%, 10%, itd. Prema tome, ja mislim da ovaj amandman nije od suštinske važnosti, a puno je važnije da se ovaj zakon, ja ga ovako promatram kao što je predložen, u toj cjelini usvoji i imat će, siguran sam, dobre efekte. Ako ga ne usvojimo, ja se bojim da će ovaj trend koji postoji zadnje dvije godine, u ovoj godini se predviđa nastavak tog trenda, to je pogubno za nas sve, za privredu BiH, da strane investicije iz godinu u godinu i to značajno padaju. To je alarm, ja mislim za sve nas, za Vijeće ministara BiH, a naročito za ovaj Parlament BiH. Mi smo odgovorni, mi reguliramo ovu oblast, niko nije kriv do mi ovdje što sjedimo i neki koji ovdje nisu, mislim na Vijeće ministara BiH.

BERIZ BELKIĆ

Predsjedavajući Živković, replika.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ima li potrebe da Vi prvi? Ministar Mladen Zirojević je tražio. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Ja se izvinjavam, samo izvolite, nisam vidio, samo izvolite.

MLADEN ZIROJEVIĆ

Poštovani predsjedavajući, uvaženo Predsjedništvo, uvaženi poslanici.

Evo, kratak komentar vezano za ovaj zakon, kratak zakon, o njemu je manje više sve već odavno rečeno. Vrlo često sam u prilici kontaktirati sa potencijalnim investitorima, sa predstavnicima ambasada, ambasadorima, evo, sutra imam trojicu upravo kod mene u kabinetu, i naravno da je uvijek nezaobilazna tema investicije i ambijent u kojem ti potencijalni investitori žele ulagati. Uvijek s punim pravom kažem da imamo vrlo moderne i fleksibilne zakone koji definišu oblast stranih investicija i ovaj zakon koji je sad na snazi je dobar, ali, evo, i vaša je ocjena da se on može poboljšati i ovo je naš pokušaj da to i učinimo. To je rezultiralo, između ostalog, i ovim propisima, da imamo do sad registrovano preko 7 milijardi KM stranih ulaganja.

Ono što je najbolje u ovom prijedlogu zakona jeste upravo ova sporna odredba, ja bih tako nazvao. Ja sam nedavno imao, i to sam rekao na Domu naroda, kad je jednoglasno u prvom čitanju usvojen ovaj zakon, podržan, sastanak sa grupom privrednika iz Njemačke koji su namjeravali kupiti jednu našu firmu namjenske industrije iz Goražda. Bila je na prodaju, cijena dobra, svi zadovoljni, međutim, uslov je bio da i druga firma koju mogu kupiti samo u procentu od 49%, upravo zbog ove ograničavajuće odredbe, bude im dostupna u procentu od 51%. Džaba moje uvjeravanje da imamo ugovor o unapređenju zaštite investicija, džaba sve ostalo, oni su bili skeptici i nisu bili baš, čini mi se, ne znam kakva je sudbina te transakcije, ali mislim da je upravo ta ograničavajuća odredba rezultirala time da nisu kupljene nijedna od dvije pomenute fabrike.

Ja mislim, na kraju krajeva, niko neće sporiti da je inicijativa za ovom odredbom, za donošenjem ove odredbe, izmjenom zakona na ovaj način došla od vlada entiteta. Od vlada entiteta, i jednog i drugog. Istina, davno prije, ali je došla od vlada entiteta. I ne znam šta je sporno ako imamo tamo u članu 3., čini mi se, predloženu odredbu da vlade entiteta odlučuju kada će i kome odobriti da može kupiti određen privredni subjekt u procentu većem od 51%. Ako su vlade entiteta te koje će omogućiti da tipovi poput toga, koga ste Vi spomenuli, gospodine Mehmedoviću, sumnjive prošlosti kupe to, onda stvarno debelo nešto ne štima. Dajte da podržimo ovaj zakon. Teško je privući strane investitore u ovo vrijeme finansijske krize i recesije. Evo, imamo izvještaj Agencije za promociju stranih investicija da je vidan pad stranih investicija. Ovo je konkretan doprinos da se popravi stanje u tom segmentu.

Toliko, hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Idemo redom replike. Uvaženi poslanik Slavko Jovičić. Izvolite.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Pa replika na izlaganje gospodina Mehmedovića u jednom dijelu samo. Naravno, on je s razlogom izrazio bojazan da bi namjensku industriju sad pokupovali svi, kamo sreće da ih kupe pa da 90% budu oni vlasnici i da toliko daju para, po nekoj logici, dajte nam pare, ljudi, ovo je svakako propalo, jer oni ne kupuju zdravu fabriku, ali, dobro. Dakle, i na komisiji rezultat je bio 3:2 glasanje. Šta hoću da kažem 3:2? Nije nam trebao taj jedan glas da bismo nekom mi osporavali nešto ili da bi se sukobljavali. Pokušavali smo tražiti kompromis, rekao sam u onom prvom izlaganju, da smo zbog ovog amandmana samo zakazali sjednicu, to je rijetkost da se održi komisija, ali, evo, uspjeli smo. Ja i danas plediram, pa, evo, ako treba, neću reći da molim jer nikog ne trebam moliti, ali tražim mogućnost da prođe ovo.

Druga stvar, oko javnih emitera, gospodin Mehmedović je rekao, ne daj Bože da kupe Televiziju RS-a, evo, ja ću reći, ne daj Bože da kupe Televiziju Federacije, da bude malo kontra, mada možda nemam najbolje mišljenje o njima, ali ovdje nema Boga, ovdje smo mi. Šta imamo Boga uvlačiti, Bože me oprosti, evo, reću i to. Kamo sreće da oni kupe ono što njima treba, a naše propalo. Neće niko prodati Televiziju RS-a, ne treba. A druga stvar, mogu se drugim zakonima ti odnosi riješiti. Ovdje je gospodin ministar dobro rekao, ne da njega branim, stalno bi to bilo, vlada je entiteta jednog i drugog dala saglasnost i oni će odrediti koji će to biti procenat. Ako oni kažu da strani investitor može kupiti firmu i da bude vlasnik 30% imovine, kamo sreće. Ali ako oni kažu da je rentabilno da strani investitor bude vlasnik 63%, neka ide ta firma. Dakle, vladama entiteta je ostavljeno, reći ću, autonomno pravo da se dogovaraju s investitorima. Pa koja će to vlada entiteta raditi protiv svog entiteta? Evo, da postavim to logično pitanje. Evo, ako je interes Federalne vlade, a tu je najviše bilo priče, da radi protiv ljudi koji žive u Federaciji BiH, onda takva vlada ne treba nikome, ili RS-a. Da radi protiv građana, pa da je nekome, eto, proda, što bi se reklo, samo zbog toga što oni traže tu neku cifru, taj procenat.

Ovaj amandman je osporio cijeli zakon, zato ja pokušavam da nađemo, ljudi, neku mogućnost, jer on sve druge oblasti, što je mnogo važnije, drugim članovima rješava, mnogo rješava stvari, i kamo sreće da ovim zakonom privučemo strane investitore. Zato sam i rekao, normalno da ću ostati kod toga, da neće dobiti podršku zbog ovog amandmana. Ali zar ljudi nije realno, razmislite svi, evo da razmislimo, ako je ostavljeno autonomno pravo Vladi Federacije BiH da kaže da se pogađa i ona dogovara, ne dogovaramo mi, šta će ovaj zakon osporiti ako se odbije ovaj amandman i mišljenje komisije koje je ovakvo kakvo je. Ali nemojte ovo, još jednom tražim, nemojte da nam propadne zakon jer to je sitnica. Federalna vlada, ponavljam, to je logički, Vlada RS-a, pa neće raditi protiv sebe, jer past će, oborit će ih neko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Šemsudin Mehmedović. Izvolite.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ

Gledajte, ja sam uložio dva amandman, gospodin Bajazit Jašarević jedan. Bajazit Jašarević i ja smo odustali od po jednog amandmana. Ja sam odustao od drugog amandmana koji je dirao upravo u srce zakona, to je član 4., odnosno član 5. osnovnog zakona. I u objašnjenju pomoćnika ministra za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose, gospodina Dragiše, rečeno je nemojte dirati samo član 4. to je srce zakona, jer je ovaj zakon zapravo jedan od zakona koji su u tom procesu izrade povoljnijeg ambijenta za privređivanje, odnosno, giljotine propisa kako je to rečeno nama, i, evo, odustali smo od dva amandmana, ali od ovog amandmana nemoguće je odustati iz razloga koji sam naprijed naveo. I gospodin Dragiša nam je pojasnio da je ovo zapravo pridodato u zakon, ne zna ni on zašto jer nije niko tražio da se ubaci ovaj član, osim, naravno, prije 4 ili 5 godina kad su tražile entitetske vlade. Ne znam zbog čega se to sad aktueliziralo. Ako neko ima iskrene namjere da ulaže i investira u BiH, on to može u krugu postojeće firme, evo, koja je propala, da napravi džoint venčer firmu i da radi isti posao i da bude, da ne kažem, 70% vlasnik.

Stoga, ne stoje ovi razlozi koje je naveo ministar i, naravno, kako god se Parlament izjasni, ali ja mislim da je u ovom momentu bolje da se ne dozvoli stranom ulagaču da bude većinski vlasnik, pogotovu u javnim emiterima, a, naravno, i u namjenskoj industriji.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Salko Sokolović, replika. Izvolite.

SALKO SOKOLOVIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Pa, gledajte, mi smo dugo na komisiji...

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Samo malo, molim vas, malo strpljenja, malo strpljenja.

SALKO SOKOLOVIĆ

...mi smo dugo na komisiji raspravljali na ovu temu, evo, i otkazivali izjašnjavanje. Sastanak je bio naredni dan, donijeli smo ovakav stav kakav je prezentiran od strane komisije. Mislim, ovo govorim iz prostog razloga što smo se unijeli u ovu problematiku i mislim da smo pravili određene analize za i protiv, i, evo, stav je ovakav kakav je. Molim vas, evo, kad se vratimo u život, vratimo se u svoju porodicu i imamo zimski period i čovjek nema para, znači, on će se odlučiti da proda kravu, da proda ovcu, da proda automobil, da proda bilo šta drugo da bi preživio tu zimu, samo neće ispred kuće prodati drva, jer neće na drugačiji način moći preguliti tu zimu, narodski rečeno. Šta hoću da kažem? Znači, on je odredio šta je strateški u tom momentu interesantno da bi on preživio zimu.

Mislim da je vrijeme došlo da u BiH se odrede neki aspekti da znamo šta je strateški u ovom momentu, hajde da kažem, resurs ili proizvod pomoću koga ćemo imati i dalje, hajde da kažem, i privredni razvoj i zaposlene ljude, a i imati određenu kontrolu. Znači, mi nikada nismo govorili ni o energosektoru, nismo govorili ni o nekim prirodnim resursima u BiH pa da onda možemo pristupiti realizaciju jednog ovakvog zakonskog rješenja. Da sad strani ulagač uđe, kad je namjenska industrija u pitanju, preko 49%, mislim da nije dobro, da o tome treba, kroz jednu dugu analizu, u nekom drugom ambijentu razgovarati. Ali ja ovdje koristim priliku i prisustvo ministra, hajmo mi pomoći namjenskoj industriji u BiH na jedan drugačiji način, kao država, da ona stane na noge. Jer ako dajem sebi za pravo da poznajem ovu problematiku, možda i malo više od nekih, mi imamo u asortimanu proizvoda u namjenskoj industriji jednu vrstu metka koja se ne proizvodi nigdje na svijetu, svi dolaze ovdje. Imamo jedan Igman i ostale fabrike namjenske industrije koje su brend u svijetu. Mislim da mi nemamo pravo tek tako lako sjesti, podići ruku i ovo predati nekome drugom. Evo, samo nekoliko razloga za dodatna razmišljanja onih koji nisu malo dublje razmišljali o ovome.

Hvala, predsjedavajući.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Mehmed Suljkanović. Izvolite.

MEHMED SULJKANOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege.

Ja zaista ne mogu da shvatim, pored svega onoga što je kao pozitivno rečeno o predloženom zakonu, da se zauzeo jedan stav da je ovaj zakon, kojeg je izradilo naše ministarstvo, jednostavno došao u parlamentarnu proceduru po postupku „uzmi ili ostavi“. Ispalo je da se niti jedan zarez ne može izmijeniti. Ne vidim, zaista, da ovaj amandman kojim se ograničava na 49% učešća, i to u ograničenom broju subjekata, vezano za namjensku proizvodnju i javne emitere, i u ovom slučaju ova replika bila bi upućena mom cijenjenom kolegi Jovičiću koji, umjesto što traži od Kolegija da pomogne u ovom dijelu, mislim da bi i on svojim stavom mogao da doprinese da se ovaj zakon danas usvoji s ovim amandmanom, jer je ono što će se pozitivno dobiti ovim zakonom daleko prevazilazi eventualne štete koje bi prouzročilo usvajanje zakona sa predloženim amandmanom. I zamolio bih stvarno da nam kolega Jovičić ne prijeti Domom naroda. Ovdje bi mogao umjesto Doma naroda komotno upotrijebiti i Dušanku, jer nam je on upravo Dušankom prijetio.

NIKO LOZANČIĆ

Sljedeći je uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Naime, ja želim ovdje da se razjasne stvari i to do kraja. Kompletniji zakonski dokument odavno nismo imali ovdje u Parlamentu BiH. Dokument koji je dobio sve moguće saglasnosti i prošao svu proceduru koju zakonski projekat može da prođe. Sasvim druga je stvar što su neki odustali od svog prvobitnog mišljenja i inicijative i to se treba reći. Da je Vlada Federacije BiH

odustala od inicijative koju je pismeno dostavila ministarstvu da se ne želi ići u tom pravcu, a navedeno je, doslovno, da se mijenja član koji tretira odnos 49%-51% i daje se Vladi Federacije BiH i Vladi RS-a mogućnost da, ako postoji interes, taj procenat promijeni. I ovdje to treba jasno i glasno reći. I u redu je da neko promijeni svoje mišljenje. Treba argumentovano reći zašto je promijenjeno mišljenje, zašto se to nije i pismeno od Vlade Federacije BiH dostavilo i reklo da je Vlada Federacije BiH od onda kada je poslala inicijativu da se to mijenja do danas promijenila svoje mišljenje. Pogotovo kada svakodnevno dobijamo pisma raznih kompanija koje su zainteresovane za ulaganje u BiH, kompanija iz Holandije, iz Kanade, da ne navodim ime, je zainteresovana da se sarađuje sa namjenskom industrijom u BiH i navela fabrike „Igman“ d.d. Konjic, „UNIS-PRETIS“ Fabrika granate i artiljerijske municije Vogošća, „UNIS-BINAS“ d.o.o. Fabrika granata Bugojno, „UNIS-GINEKS“ Goražde, „BNT“ Fabrika artiljerijskih oruđa Novi Travnik, kao što vidite, sve iz Federacije BiH. I nakon toga nema interesa da se ide u izmjenu i dopunu zakona u ovome pravcu. I to je uredu da se kaže ovdje.

Ja postavljam pitanje ima li mogućnosti za kompromis? Koliko vidim, najvećim dijelom je bila bojazan da javni servisi, mediji, mogu da dođu pod ovo. Možemo li razdvojiti te dvije stvari i ići na mogućnost da, kao što vidite, ima velikog interesa za određivanje u ovome dijelu, odvojimo vojnu industriju, a da ostavimo medijski servis sa druge strane. Evo, to je kompromis o kome možemo razgovarati. Ako ima prostora da razgovaramo o tom kompromisu, dajte da zadužimo naše ministarstvo da, u saradnji sa našom komisijom, pokuša naći..., a mi možemo poslovnički amandmane, koji se tiču novih aspekata, da ovdje usvojimo i predložimo i da tako izađemo iz ovog problema. To je način na koji možemo da radimo i da tražimo kompromis.

Hvala.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ti nemaš više? Imaš. Sačekaj, možda će ti trebati još.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Ne treba, ovo oko Dušanke ako zaboravim, gotov sam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Slavko Jovičić, druga replika. Izvolite.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Svi ste ovdje svjedoci da sam ja čovjek koji nije svađalački tip. Ko ne može sa mnom neka zaista vidi, malo sebe neka preispita.

Poštujem zaista sve kolege, uvaženog profesora Suljkanovića. Nisam ja prijetio Domom naroda, nego poučen iskustvom, a i Vi to znate, ja sam samo htio da podsjetim da smo mi ovdje usvojili mnogo zakona, a tamo pali. Ja neću da padne ovaj zakon. I meni, sve je možda tog momenta moglo na um pasti, ali uvažena gospođa Dušanka Majkić mi ne pada danima na um iz

dva razloga. Prvo, ne želim da se svađam bilo s kim. I, evo, privatno, što Vi nikad nećete reći, živim u srećnom braku 33 godine, sa suprugom ću se posvađati, s njom neću. Neću ni sa kim, a ne s njom. Dakle, nije mi pala na um, uvaženi profesore Suljkanoviću, hoću sa svima dobre odnose i nemam uopšte razloga da se svađam sa uvaženom gospođom Majkić. Prvo nismo u istim domovima, možda bi se tamo svađao da sam s njom.

I da završim. Nađite, gospodo, kompromis da ovaj zakon prođe, vrlo je važan. I, onda, ne treba vam na umu biti ni Slavuj, ni Dušanka, ni Šemsudin Mehmedović, ni Suljkanović, a sve ću reći, ta gospoda, da ne bi ono išao naprijed, dakle, da usvojimo ovaj zakon. Ima rješenja i mogućnosti, zaista ponavljam, ako je Federalnoj vladi ostavljena mogućnost da se dogovara oko procenta, nego se bojim da nije jedan drugi procenat ovdje stalno nekom na umu, jer svi strahuju od tih procenata, 49% RS, 51% Federacija BiH. I ovdje se sad isto to traži, a ne volim kad ima neko komparacija, što nas asocira na nešto, nego ovdje može biti procenat 96%, a može biti procenat i 20%, ako onaj ko će kupiti firmu kaže toliko imam para. Dakle, stvar lične pogodbe. I ko se nije upuštao u ovaj zakon, sve mu je barem danas jasno. Dajte ostavimo mogućnost da Federalna vlada, Vlada RS-a dogovara sa potencijalnim kupcima koliko će im dati procenat. Šta oni dogovore, oni će i uspjeti. Ako uspiju da prodaju firmu, aplaudirat ću im, nisu uspjeli, oni su krivi i odgovorni, i šta je tu, ljudi, problem.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Slavko Matić, diskusija. Izvolite.

SLAVKO MATIĆ

Hvala, gospodine predsjedatelju. Uvažene kolegice i kolege zastupnici, poštovani gosti.

Ja sam se prijavio za raspravu iako se najveći dio ovoga što ću reći može promatrati i kao replika na ono što je do sada rečeno u ovoj raspravi.

Onako kako ja vidim, temeljne intencije ovog zakona o kojem razgovaramo su, prije svega, omogućavanje, olakšavanje i privlačenje novih izravnih stranih ulaganja. Kad kažem novih, gledam na njih kao ulaganja stranih ulagača koji će donijeti svoj kapital i uložiti ga, da ne kažem, na ledinu. A cijela neša sporenja i rasprave se vode o tome i zadiru u privatizaciju preostale državne imovine i preostalih državnih poduzeća koja imaju državnu imovinu. Osim toga, sam zakon i izvorni tekst zakona i ove izmjene i dopune govore o politici izravnih ulaganja, o politici, a mi ovdje zadiremo u potpuno operativne konkretne stvari za koje osobno držim da ih treba regulirati na razini entiteta, obzirom da se privatizacija državne imovine i odvija na razini entiteta, bilo to meni ili nekome drugom drago ili krivo ali to je tako. Da li u tim zakonima o privatizaciji državne imovine na razini entiteta treba ustanoviti odnose koliko može strani ulagač kupiti državne imovine ili ne može, mislim da je sasvim dovoljno da o tome odluči ona državna razina vlasti koja upravlja državnim kapitalom u konkretnom poduzeću i koja će prilikom raspisivanja tendera ili drugih načina privatizacije točno utvrditi omjere koliko će to dati u privatizaciju. Bila bi velika šteta da zakon koji treba olakšati, omogućiti nova strana ulaganja, izravna strana ulaganja, danas padne radi toga što smo pomiješali privatizaciju preostale državne imovine sa ovim dijelom koji, nije da nema veze, ali ipak to nije intencija, bar nije temeljna intencija ovog zakona. Ako već ne možemo izaći iz ovog sporenja danas, najveća šteta bi bila da

oborimo zakon. Ako je način rješenja da ga zaključkom prolongiramo to je puno bolje nego da sada sporimo, je li, ovaj amandman, nešto što će oboriti zakon, je li amandman SNSD-a kasno ušao pa nije prihvatljiv, onda je najbolje da ponudimo zaključak i da prolongiramo i damo našoj nadležnoj komisiji da još jednom pokuša doći do zajedničkog rješenja koje bi bilo prihvatljivo većini koja je dovoljna da usvoji ovaj zakon u Parlamentu BiH.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Ministar Zirojević. Izvolite.

MLADEN ZIROJEVIĆ

Pa, evo, još samo par riječi vezano za ovaj zakon. Ponavljam još jednom, sve je teže, i zbog finansijske krize i zbog nekih naših neprilika, bilo koga uvjeriti da je BiH povoljan ambijent za investicije. Ovim zakonom to činimo. Ponavljam, isto tako, da su vlade entiteta prije četiri-pet godina, vi rekoste, tražile ovo, i jedna i druga vlada. Što se čekalo tako dugo? Otkud ja znam, vi znate od kada ja obavljam ovu dužnost. Što je čekao Zakon o duvanu, što su čekala mala i srednja preduzeća i mnogi drugi zakonski projekti koji sada, evo, idu i pred nama su? Nemojte me to pitati. Dajte da razmislimo i o mogućnosti koju je pominjao predsjedavajući, dajte da jednostavno ne padne ovaj zakon. Koristan je ovaj zakon, ima puno zainteresovanih za ovaj sektor privrede i nemojte da im zatvaramo vrata. To je ono što, ja ne znam, mislim, zaista nisam očekivao da će biti ovakvog sporenja jer su u svim fazama, i u Savjetu ministara BiH, svi su sa oduševljenjem dočekali ovaj zakon. I na Domu naroda jednoglasno, pazite, u prvom čitanju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku sedam,

Ad. 7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom radio-televizijskom sistemu Bosne i Hercegovine – predlagač: Savjet ministara BiH (drugo čitanje);

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Predlažem da zajedno sa Zakonom, pod tačkom 8. – Zakon o Javnom radio-televizijskom servisu BiH razmatramo kao zajedničku raspravu.

Ad. 8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom radio-televizijskom servisu Bosne i Hercegovine – predlagač: Savjet ministara BiH (drugo čitanje);

MILORAD ŽIVKOVIĆ

I jedan i drugi zakon, na 70. sjednici, održanoj 21.1.2010. godine, su usvojeni u prvom čitanju. Nadležna Komisija za saobraćaj i komunikacije je Izvještaj dostavila 1.2. i jednoglasno prihvatila tekst Zakona. Prema tome, nisu usvojeni nikakvi amandmani, a koliko vidim, nisu ni predloženi amandmani.

Otvaram zajedničku raspravu o tački 7. i 8. Izvolite.
Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku devet,

Ad. 9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komunikacijama – predlagač: Savjet ministara BiH (drugo čitanje);

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Na 70. sjednici od 21.1. Zakon je usvojen u prvom čitanju. Nadležna Komisija za saobraćaj i komunikacije je dostavila Izvještaj 1.2., jednoglasno prihvatila Zakon bez amandmana. Do sada nismo dobili prijedlog novih amandmana.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u drugom čitanju.
Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 10.,

Ad. 10. Prijedlog zakona o obligacionim odnosima – predlagač: Savjet ministara BiH (prvo čitanje);

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Savjet ministara BiH Zakon je dostavio u redovnu proceduru 8.1.2010. godine. Ustavnopravna komisija je 1.2.2010. godine dostavila Mišljenje o ustavnom osnovu i principima.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.
Uvaženi ministar Bariša Čolak. Izvolite.

BARIŠA ČOLAK

Gospodine predsjedatelju, uvažene zastupnice i zastupnici.

Evo, pred vama je jedan zaista opsežan zakonski dokument, odnosno, Prijedlog zakona o obligacionim odnosima. Sasvim sam siguran da, barem u ovom mandatu, niste imali opsežniji

zakon, a vjerujem do sada i u parlamentarnoj proceduri, barem u poslijeratnoj BiH. Nije to samo što je Zakon opsežan po svom sadržaju, ja uistinu mislim da je ovo jedan od najvažnijih zakona, barem kada se tiče resora kojem sam ja na čelu. Ovim zakonom se, naime, uređuju vrlo bitni odnosi u našem društvu, slobodno kretanje roba, ljudi, kapitala na čitavom prostoru BiH.

Osim toga, vi znate da se, prema Akcijskom planu za realizaciju prioriteta iz dokumenta Evropskog partnerstva sa BiH, kao prioritet predviđa donošenje Zakona o obveznim odnosima. Naime, do sada u BiH postoje dva zakona koja se primjenjuju na entitetskoj razini, dakle, u Federaciji BiH i u RS-u. To su zakoni koji su preuzeti od bivše nam zajedničke države SFRJ, ali se oni u mnogome razlikuju. Razlika je u više od 20 članaka. Evo samo ću spomenuti da zastarni rok se razlikuje 100%, u RS-u taj rok je 10 godina, u Federaciji je on 5 godina. Dakle, radi se o zakonima koji uistinu nisu identični.

Ovaj zakon je urađen uz pomoć eksperata, ali i uz tehničku pomoć, najvećim dijelom, njemačke vladine organizacije GTC koja je pružila svu tehničku, ali ponavljam i ekspertnu pomoć. Takođe su u izradi ovog zakona sudjelovali eksperti iz USAID-a, UNDP-a, te naši profesori obligacionog prava, sa fakulteta u Sarajevu i u Banja Luci. Prilikom izrade ovog zakona, korišćen je stari zakon, zakon SFRJ, on je donesen '78. godine. Tada smo prvi put na prostoru bivše Jugoslavije imali ovu materiju kodificiranu u jednom zakonskom tekstu. Dakle, sada je u ovom zakonu sve uvaženo, odnosno, sva ona rješenja za koja se cijenilo da su bila dobra, sadržana su i u ovom zakonu. A, evo, želim napomenuti da je i taj zakon koji je donesen '78. godine, i koji je rađen punih 25 godina, uvažio najvećim dijelom tadašnji zakon koji je bio na snazi u Švicarskoj, kao jedan od najmodernijih zakona u Evropi u to vrijeme. I na osnovu tog švicarskog prava koncipirani su ovi instituti u Zakonu o obligacionim odnosima. Međutim, isto tako treba naglasiti da su pojedina rješenja tek u ovom zakonu u potpunosti razrađena jer su ranije izostavljena iz teksta zakona kao odnosi koji nisu spadali, ili tada u tom momentu se cijenilo da nisu spadali u obligacione odnose. Prije svega, radilo se o pojedinim klasičnim imenovanim ugovorima, ugovorima o posluži, o poklonu, doživotnom uzdržavanju, te pojedinim vrstama odgovornosti za štetu, kao što su odgovornost za štetu prouzrokovanu od građevine, od životinja, od pada, od bacanja iz prostorija, itd.

S obzirom da nije u BiH donesen Zakon o obligacionim odnosima, za polaznu osnovu poslužili smo se i onim rješenjima koja su usvojena u zemljama nasljednicama bivše SFRJ. Jednako tako su u ovaj zakon ugrađene i stečevine prava EU, dakle, u cijelosti smo ih ispoštovali i ugradili u tekst zakona, s obzirom na proces približavanja BiH EU. Stoga su, dakle, itekako u ovom zakonu smo uvažili načela evropskog ugovornog prava, načela međunarodnih trgovinskih ugovora, te brojnih konvencija UN-a i njihovih organa koji se odnose na obligacije i ugovore. To su konvencije UN-a o ugovorima o međunarodnoj prodaji robe, Bečka konvencija i objavljeni stavovi nauke, struke i sudske prakse. Znači, u ovom zakonu zaista je sadržan i zadržan zapravo i dosadašnji koncept i jedinstveno su ugrađeni obligacioni odnosi, kako za fizičke tako i za pravne osobe, odnosno, poduzetnike i potrošače.

Tekst ovog zakona je znatno opsežniji u odnosu na onaj zakon. Ovaj zakon sadrži 1.264 članka, dakle 155 više nego što ih je imao bivši zakon i te odredbe su skoncentrirane u osnovna dva dijela. Dakle, prvi opći dio i drugi koji sada nosi naziv – Pojedini ugovori, obligacioni, pojedini ugovorni obligaciono-pravni odnosi. I naravno, na kraju prelazne i zaključne odredbe. Zakon je podijeljen, dakle, svaki dio, ovaj prvi dio ima 6 glava, drugi 36. I ako ste čitali sadržaj, znam da jeste, ponavljam još jedanput, jako opsežan, mogli ste primijetiti da su u njemu

razrađena osnovna načela, te obligacioni odnosi koji nastaju iz ugovora, uzrokovanja štete, stjecanja bez osnova, posloводства bez naloga, jednostrane izjave volje i drugih zakonom utvrđenih činjenica. Drugi dio zakona koji se više ne naziva posebni dio, nego, znači, pojedini ugovori, ugovorni obligacioni odnosi, on uređuje pojedinačne klasične građevinsko-pravne i privredno-pravne ugovore, te bankarske poslove. U svim dijelovima zakonskog teksta zadržana su, dakle, dosadašnja rješenja za koja smo cijenili da su dobra rješenja, da su izdržala praktičnu provjeru i da su primjerena novonastalim društveno-ekonomskim prilikama u BiH.

Unatoč vremenu nastanka i kasnijim manjim izmjenama i dopunama koje su zakonski tekst potpuno oslobodile ideološko političkih sadržaja, prijedlog ovog zakona donosi više novih instituta koji do sada nisu postojali u Zakonu o obligacionim odnosima, te više odredbi kojim se mijenjaju ili dopunjuju postojeća zakonska rješenja. Kao novi pravni instituti, samo, evo, ilustracije radi, po prvi put u zakonu su regulirana pitanja isporuke nenaručenih činidbi, zatim narudžaba elektronskim putem, praopoziva kod potrošačkih ugovora, odgovornost za reklamu, zatim, evo, pomenuo sam ranije, ugovor o poklonu, ugovor o posluži, ugovor o ortakluku ili partnerstvu, ugovor o doživotnom uzdržavanju, bankarski ugovori i utvrđujući ugovori. Sve varijante ugovora o poklonu potpuno su sada uređene u ovom zakonu kao pojam, predmet, prodaja, forma, tako i odgovornost za ispunjenje ugovora i kašnjenja, a posebno je reguliran poklon s nalogom.

Evo, još samo možda nekoliko značajnih napomena, a vezano za ovaj zakon. Neki instituti i neki ugovori koji su situirani sada u nekim drugim zakonima, iz prostog razloga što tada nije bilo, dakle, u to vrijeme, Zakona o obligacionim odnosima, a sada, naravno, su oni našli mjesto u ovom zakonu. I još na kraju da kažem da su značajno ovdje, znači, jednako tako uređeni pojmovi zastupanja, opći uvjeti formalnih ugovora, odgovornost proizvođača za neispravan proizvod, naknada nematerijalne štete, ugovor o prodaji, itd., itd. I ono što je jednako tako značajno napomenuti da smo, pored javnih konsultacija koje smo proveli sukladno našim pravilima, onih 30 dana da se dostave primjedbe na ovaj zakon, i na poseban način pozvali, sukladno članku 6. Pravila iz članka 4. Pravilnika, da smo izvršili dodatne konsultacije, da smo dobili mišljenje Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća, njihovo mišljenje je pozitivno, mišljenje takođe Federalnog ministarstva pravde, pozitivno mišljenje, međutim mišljenje od Ministarstva pravde RS-a, koje su nam dostavili 28.5.2009. godine, oni se nisu izjasnili jer su rekli da nije donesena odluka o prenosu nadležnosti. Zbog korektnosti, to moram istaknuti.

I još jedanput, na kraju, podsjećam da je, uistinu, naša obveza, imajući u vidu evropsko partnerstvo, da na razini BiH donesemo ovaj zakon.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem ministru.

Ja imam upozorenje da trenutno u sali nemamo kvorum za rad i odlučivanje. Očigledno da su se poslanici umorili i da pojedinačno izlaze na ručak. Imamo sada dvije mogućnosti – da damo malu pauzu da sačekamo da se kvorum napravi ili da napravimo pauzu od pola sata da svi završe taj posao.

/zajednička diskusija/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Bojim se da će diskusija otvoriti i druge aspekte. Da li je pauza do 15.30 svima prihvatljiva?

/zajednička diskusija/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Molim vas pauza do 15.30.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Kolegice i kolege poslanici, što se tiče kvoruma, imamo mogućnost da nastavimo raditi, resorni ministar će, nadam se, doći u međuvremenu.

Za raspravu se prijavio uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege.

Zakon o obligacionim odnosima u svakoj državi je jedan od ključnih zakona i koliko je to važno pitanje govori činjenica da, recimo, ni bivša država SFRJ do '78. godine nije imala ovaj zakon. Ovo što mi danas imamo na dnevnom redu predstavlja jednu modernu kvalifikaciju obligacionog prava po ugledu na Švicarsku kvalifikaciju, odnosno, jugoslovensku kvalifikaciju. Sve zemlje bivše Jugoslavije su ovo prihvatile i ja sam ustao da pozdravim činjenicu da ovaj zakon konačno imamo ovdje u parlamentarnoj proceduri, da pozdravim činjenicu da je ovaj prijedlog obuhvatio i neka rješenja koja do sada nisu bila u Zakonu o obligacionim odnosima i nikada nisu bila uređena nakon što je '78. godine donesen Zakon o obligacijama. Dakle, on je sada jedno sigurno silovitije rješenje od onog rješenja koje mi imamo sada na snazi, a na snazi je, također, ovakav zakon, zakon iz '78. godine, i u entitetu jednom i u entitetu drugom, razlika je u nekih 20-ak članova. Ključna razlika je u rokovima zastarjelosti. Ovaj zakon konačno uvodi red.

Što se ustavnog osnova tiče, ustavni osnov, ako za bilo šta postoji ustavni osnov, postoji za ovaj zakon, jer u BiH, prema izričitoj odredbi Ustava, i to je jedno zapravo od najvećih vrijednosti Dejtonskog mirovnog sporazuma i Ustava BiH, postoji sloboda kretanja robe, ljudi i kapitala. Bez slobode kretanja, odnosno, bez ovog zakona, nema uređene slobode kretanja ljudi, roba i kapitala u BiH i to je ključna činjenica za ustavni osnov. Ustavni osnov ne treba tražiti u nadležnostima koje su opisane kada su u pitanju samo institucije, nego treba tražiti i u odredbama Ustava koje govore o principima, a jedan od ključnih principa za uspostavu i za potpisivanje Dejtonskog mirovnog sporazuma je ova ustavna odredba koja kaže da je unutrašnja struktura BiH takva kakva jeste, ali da u BiH postoji potpuna sloboda kretanja i robe i ljudi i kapitala. Što se tiče, dakle, ustavnog osnova, on postoji, a što se principa tiče, to su ovi principi o kojima je govorio i ministar u svom uvodnom izlaganju, zapravo, principi koji su obuhvaćeni u jugoslovenskoj kvalifikaciji iz '78. godine. Zbog toga ja smatram da su se stekli svi uslovi za usvajanje ovoga zakona i predlažem da ga se usvoji u prvom čitanju.

I na kraju, bio bih nekorektan ukoliko ne bih kazao i ovo, dakle, da je Ministarstvo pravde, na čelu sa gospodinom Čolakom, napravilo jedan dobar prijedlog i da je taj prijedlog obrađen onako kako zakoni trebaju biti obrađivani i dostavljeni u parlamentarnu proceduru. Ovaj zakon u sebi sadrži i odredbe koje se tiču obrazloženja. Iz prijedloga, odnosno, iz obrazloženja je jasno vidljivo koji su to novi instituti, šta je temeljna postavka zakona, koji su to dograđeni instituti, čak se govori i o nekim detaljima i mislim da ovako trebamo raditi obrazloženje zakona. Sutra kada se pojavi spornim primjena nekog instituta u praksi, doći će se u biblioteku ili u arhivu ovdje Parlamenta, kada se bude pravilo autentično tumačenje gledat će se onda šta je zakonodavac detaljnije mislio osim onoga što je napisano u samoj normi, a to piše u obrazloženju. Ovaj zakon dobrim dijelom odgovara tim zahtjevima. Ja želim da ohrabrim ministra da što više ovako obrađenih zakona dostavi u parlamentarnu proceduru.

Toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ

Idemo dalje, Ekrem Ajanović.

EKREM AJANOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege.

Ja prvo hoću da zahvalim Ministarstvu pravde, na čelu sa ministrom, što su poslali u proceduru ovako važan zakon i ovako dobro napisan. Nema nijednog predstavnika konstitutivnih naroda, niti ostalih, kome bar nekad u životu, za njegovog života neće ovaj zakon trebati, jer zapravo ovaj Zakon o obligacionim odnosima to je životni proces koji se odvija kod čovjeka od rođenja, pa, što se kaže, do smrti.

Drago mi je što je ovaj zakon došao jer i ustavna obaveza naša da donesemo Zakon o obligacionim odnosima na nivou države i oni koji kažu da nema, da treba prenos nadležnosti, to je nakaradno tumačenje Ustava i nisu u pravu. Zakon je isto tako dobar jer je kvalitetno napisan. Morao se donijeti ovaj zakon i iz drugog razloga, jer mi imamo u dva entiteta preuzete zakone od SFRJ koji su u različitim tekstovima dorađeni i na sudovima, sa jednu stranu crte i sa drugu stranu crte, kada se javljaju određene nedoumice o obligacionim odnosima, onda, Boga mi, onaj ko sudi na jednom entitetu, a onaj je iz drugog entiteta ili obratno, ima ponekad i problema što nije jedinstven zakon i jedinstveno regulisan, nije u potpunosti harmoniziran i ne primjenjuje se na isti način. I sam sam osjetio to nedavno u Doboju kada sam bio na sudu, ne lično, nego to me je natjeralo da (sam jedan dobar Zakon o obligacionim odnosima), jer ne mogu ja reći da nije dobar Zakon o obligacionim odnosima koji je donesen i koji je preuzet od SFRJ, jer je on stvarno u ono vrijeme kad je donesen bio jedan od boljih zakona čak i u Evropi, ali je vrijeme učinilo svoje i mnoge stvari u njemu nisu regulisane ili su regulisane polovično, pa ono što kažu sudijsko ubjeđenje pa kako ti se zalomi. Jedan sud ti donese odluku, presudi u tvoju korist po jednom članu, a drugi opet po istom članu u žalbenom postupku donese odluku protiv tebe. To, znači, nije usaglašenost zakona u potpunosti i to se može odraziti na određene životne puteve ili životne prilike ili, ako hoćete reći, na sudske odluke.

Ovdje obrazloženje za donošenje ovog zakona, koje je dao gospodin ministar, u potpunosti se slažem. Zakon unosi mnoge novine. Urađeni su novi pravni instituti koji nisu do sada postojali i ja ih ne bih nabrajao jer je ministar već to u svome izlaganju rekao i to je dobra stvar. Dobra je stvar, jer mnoge stvari mi nismo imali uređene, a sada ovim zakonom uređujemo

i dobijamo na kvaliteti. S druge strane, moram kazati, isto tako, da su urađene i izmjene, što je, također, ministar rekao, dopunjeni pravni instituti i njih ne bih nabrajao, ali bih ovdje rekao jedno rješenje koje se meni posebno dopada ili, hajmo reći, dva. Ovaj je zakon regulisao ništavnost ugovora koja je protivna prinudnim propisima ili dobrim običajima, što je vrlo značajno, jer u određenom trenutku ta regulacija može da košta određenu stranu koja u određenom trenutku potpiše ugovor koji je suprotan određenim obligacionim odnosima i regulisanim u državi. To u dosadašnjem zakonu nije bilo urađeno i mislim da je to dobra stvar koja se sada javlja.

Ovdje ističem da je u zakonu posebno regulisano rješenje kamatnih stopa, što se meni posebno sviđa, gdje je, s jedne strane, izvršena liberalizacija kamatnih stopa, ali i s druge..., tako da onaj koji daje novac nisu mu sputavali kamatu, ali je, s druge strane, i onaj koji uzima novac, na neki način, zaštićen jer je zabrana obračunavanja kamate na kamatu u ovom zakonu izričito rečena, što je vrlo značajno jer time se suprostavljamo, zapravo, određenom lihvarstvu kojem se pribjegava u bankama.

Žao mi je što u cijelosti ovaj zakon ne obuhvata građanske i trgovačke ugovore, mada djelimično, što je rekao ministar, djelimično ga obrađuju, ali ne u potpunosti, jer kako su stavili u svom rješenju, oni nisu htjeli da idu u revolucionarno, tako su baš naglasili u svom obrazloženju Zakona, nego su ostavili da to reguliše, pod navodnicima, novi ugovor, da se reguliše posebnim zakonskim propisima. Ne znam u daljnjoj proceduri da li ćemo moći nešto uraditi na tome, ali, sve u svemu, mogu da zaključim da je ovaj zakon neophodan našoj državi, ne samo što se približavamo EU i što je jedan od uslova EU da ga donesemo, nego što je ovakav zakon potreban svima nama koji živimo u BiH. S druge strane, Zakon je vrlo moderan i, s treće strane, Zakon je precizno napisan, (da su mnoge nedoumice koje se javljaju po zakonima, koji su sada važeći, o obligacionim odnosima u oba entiteta, dešava ponekad na sudu) i to će se svakako, kvalitet suđenja, kvalitet odnosa koje obrađuje ovaj zakon, poboljšati.

Hvala lijepo. Ja u svakom slučaju podržavam ovaj zakon.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Velimir Jukić. Izvolite.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodine predsjedatelju, cijenjene kolegice i kolege, članovi Vijeća ministara BiH i gosti.

Evo, najprije na početku da i ja izrazim svoje mišljenje o ovom zakonu. Dakle, ovaj zakon je urađen na jedan, ja bih rekao, vrlo korektan i profesionalan način i stvarno može služiti kao jedan ogledni primjerak kako bi trebali izgledati zakoni i zakonski projekti u fazi kad dođu pred Parlament BiH. Dakle, ima i početak kvalitetan, od rješenja, obrazloženja, itd., i ja mogu samo, dakle, izreći riječi pohvale i ministru i ministarstvu i Vijeću ministara BiH na ovako kvalitetnom zakonu koji je vrlo opsežan i do sada najopsežniji, bar od onih koje sam ja imao prilike pratiti i čitati, 1.265 članaka, dakle, vrlo opsežan, ali to nije ni neobično kad imamo na umu sam njegov naslov i ono šta on regulira. Zapravo, on regulira, ja bih rekao, obični, svakodnevni život svih građana na prostoru za koji se on donosi.

Znamo da je sada na snazi zakon iz '78. godine koji isto tako, evo, po mišljenju i ljudi koji se u ovo puno više razumiju od mene i ocijenjen je kao solidno rješenje, u to vrijeme čak i revolucionaran i dobar, međutim, došlo je vrijeme, iz rečenih razloga, da se uradi novi zakon i da, na neki način, ono što u to vrijeme nije ni bilo moguće obuhvatiti da se obuhvati i neki novi instituti uvedu i ono što je, čini mi se, isto tako vrlo bitno i važno, a to je na putu ... našeg vanjsko-političkog strateškog cilja, a to je približavanje EU. Ovo je jedna od obveza, dakle, iz naših obveza o evropskom partnerstvu, da se usvoji državno zakonodavstvo iz oblasti obligacija. Dakle, ovo je vrlo jasno, vrlo jasna obveza i ja očekujem da ćemo, uz neke rezerve koje su došle od Vlade RS-a, ipak, imajući na umu činjenicu da se ovdje ne radi o uspostavi bilo kakve nove institucije, a time, kako ja ovo razumijevam, niti o prijenosu bilo kakvih ovlasti, nego jednostavno o potrebi da se ova važna oblast uredi na jedinstven način, po jedinstvenim pravilima, odnosno, jedinstvenim zakonom. Naravno sve ove poslove koji su ovdje predviđeni radit će one institucije koje i danas rade te poslove.

O kvalitetu rješenja, evo, ja ne želim ni govoriti, samo želim još jedanput reći da je Zakon obuhvatan, da je dobro urađen i da je sigurno jedan značajan iskorak naprijed u približavanju našeg zakonodavstva, naše legislative standardima i preuzetim obvezama u našem partnerstvu sa EU. I ja, evo, podržavam donošenje ovog zakona i mislim da ima potrebe, ukoliko danas usvojimo u prvom čitanju, da se održi i javna rasprava, jer ovo je zakon koji se tiče velikog broja ljudi. Mislim da je javnost za ovo zainteresirana i da se onda eventualno u drugoj fazi, dakle, u drugom čitanju, ako ima potrebe, da se može djelovati i amandmanski i eventualno nešto što je propušteno da se još doda i popravi u ovom zakonu.

Zahvaljujem se.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Naravno, i ja se pridružujem onima koji su konstatirali da je donošenje ovog zakona jako važno, da se radi o kompleksnom zakonu, da je ovo obaveza, itd., itd. Ne usuđujem se apsolutno ni prići raspravi o stručnim rješenjima, ekspertnim rješenjima i mene prijatno iznenađuje da mi u Parlamentu BiH imamo ljudi specijalista za ove stvari.

Međutim, ja sam se javio zbog nečeg drugog. Gospodine ministre, Vi ste u svom izlaganju rekli sljedeće – da, nažalost, nemate saglasnost ili podršku za zakon iz RS-a. To ste tako formulirali. Mi smo ovdje iz diskusija čuli da za ovaj zakon apsolutno postoji ustavni osnov i da je ovo izvorna nadležnost BiH. Ja mislim da bi, a vidim u preambuli ste se samo pozvali na član 4.4.a. Ustava BiH, ni pomenuli niste ovo o čemu Džaferović priča, protok robe, kapitala, jedinstven ekonomski prostor, principi, ali u Zakonu nema. Molim Vas, u uvodu, pozivate se na član 4.4.a., ništa više.

Dakle, ja smatram da bismo, prije nego što zaključimo ovu raspravu i krenemo dalje, ovo je ozbiljan projekat, 1.300 članova je u pitanju, morali čuti od Vas, Ministarstva pravde, je li ovo nadležnost zemlje ili nije?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
/mikrofon nije uključen/

BERIZ BELKIĆ

Jašta je, Šefik, ja sam za i slažem se s tobom potpuno. Jašta je i u redu je.

MIŁORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ
/nije uključen mikrofon/

MIŁORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.
Ministre, imate li potrebu na kraju? Nema.
Zaključujem raspravu.

BERIZ BELKIĆ

Ministre, hajte kažite nam.

MIŁORAD ŽIVKOVIĆ

Ne, nije problem, ja sam samo pitao ima li potrebe. Ako imate potrebu?
Ministar Bariša Čolak. Izvolite.

BARIŠA ČOLAK

Zahvaljujem Vam, gospodine predsjedatelju.

Pa, možda se ja nisam pozvao na članak, i u tom smislu, prihvaćam Vašu kritiku, ali mislim da sam vrlo jasno rekao da je ovo vrlo važan zakon i da on omogućava neometano i potpuno slobodno kretanje, kako osoba, tako roba, usluga i kapitala u cijeloj BiH. Ali, evo, sada ću i citirati članak 1., točka 4. Ustava BiH. Dakle, pored ovog što je već napisano u obrazloženju, imajući u vidu i odredbu članka 4. točke 4.a., evo, mislim da je to dovoljno.

Ja nisam rekao da se izričito odbija od strane RS-a, nego sam rekao da smo od Ministarstva pravde RS-a dobili jedan dopis gdje su rekli da nije izvršen prijenos nadležnosti pa da iz tog razloga ne postoje pravne pretpostavke da oni daju sud, da se uključe u raspravu. Dakle, to sam dobio od Ministarstva pravde RS-a i mislim da zbog korektnosti da to moram kazati jer ne bi bilo korektno ne izreći sve ono što smo dobili tijekom ovih konsultacija.

Hvala vam lijepo.

BERIZ BELKIĆ

Predsjedavajući Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Ja mislim da je veoma važno da se navede da su radne grupe koje su radile na ovome zakonu, a na nivou Narodne Skupštine, odnosno, RS-a i Federacije BiH, pripremile identičnu radnu verziju teksta Zakona o obligacionim odnosima i one će to da ponude parlamentima. Prema tome, ne vidim nijedan razlog zašto, kad su oni već usaglasili sve radne verzije, da se to čini sad na ovaj način ovdje na Parlamentu BiH i pored upozorenja da su ljudi identične tekstove napravili, da se ovim krši Ustav BiH. Šta je ponukalo Ministarstvo pravde da sa ovim prijedlogom ide ovdje u Parlamentu BiH ako je već napravljen veliki nivo saglasnosti između jednog i drugog entiteta u vezi sa ovim zakonom?

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović, replika. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući.

Neće bosanskohercegovački entiteti nego bosanskohercegovačka država uređivati slobodu kretanja unutar BiH roba, ljudi i kapitala. I pristup da to rade entiteti je nešto što je potpuno neprihvatljivo i protivno je Ustavu BiH. Ne da nije neustavno ovo što je danas u Parlamentu BiH, ovo je u potpunosti u skladu sa Ustavom BiH. Neustavno je da to bilo ko drugi radi u BiH. To je, dakle, jedno.

I drugo, ako pogledate obaveze BiH iz Evropskog partnerstva, vi ćete jasno vidjeti da je ovo obaveza države BiH. I neće biti dovoljno da se stane samo na ovome, ne samo da entiteti nemaju šta tražiti ovdje, kantoni, općine, itd., ni BiH neće imati šta puno tražiti u budućnosti kad je ova oblast u pitanju. Ovo će biti oblast koju će uređivati EU. Jer nećemo moći biti dio EU i ovo je prvi korak kojim treba da idemo. I svi oni koji vam govore da je moguće da to bude na nivou entiteta, vjerujte mi, kolega Živkoviću, da Vam prave medvedu uslugu i da Vam prave obmanu. Ovo je nadležnost države BiH. Jednoga dana ovo će biti nadležnost Brisela koju ćemo mi prepisivati ovdje u BiH, sprovoditi u BiH.

Toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ

Odgovor na repliku, gospodin Živković, predsjedavajući.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ja neću nastupiti kao moj uvaženi kolega i govoriti šta ko hoće, a šta neće da uradi, niti imperativno na taj način se ovdje odnositi. U ovoj zemlji imaju zakoni, u ovoj zemlji ima Ustav. U slučaju da entiteti, a ovdje je u pitanju da su radna grupa i Federacije BiH napravili isti tekst,

donesu ovaj zakon, ima načina da se u ovoj zemlji taj zakonski projekat uputi ka Ustavom sudu da on kaže ovo o čemu Vi imperativno govorite. I meni je dosta načina na koji se u ovoj Skupštini imputira nekima iz RS-a da žele ili ne žele da razgovaraju o ovome. Imamo dopis u kome je navedeno šta se radi i u kojoj je fazi, a neka institucije ove zemlje kažu ko je u pravu. I to je način na koji možemo ovdje raditi, prijetnje i, da kažem, drugi izvori ili načini za mene nisu prihvatljivi.

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić, replika. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ

Zahvaljujem se.

Replika je Vama, predsjedavajući. Treba, dakle, pogledati sadržaj Zakona o obligacionim odnosima i pogledati, pročitati član 1., tačka 4. Ustava BiH u kojem stoji – Kretanje roba, usluga, kapitala i osoba. Sloboda kretanja postoji po cijeloj BiH. BiH i entiteti neće ometati punu slobodu kretanja osoba, roba, usluga i kapitala po cijeloj BiH. Ministar je sasvim jasno rekao da je ovo izvorna nadležnost BiH. I ovo je s pravom, i dodao je i zamjenik predsjedavajućeg, dakle, u naslovu, u uvodu ovog zakona treba dodati i ovaj član 1., tačka 4. Ustava BiH, dakle, direktna izvorna nadležnost BiH i tu su stvari sasvim jasne.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Vidite, predsjedavajući, stvarno nemam namjeru da Vama repliciram, ali, evo, da znate dobro i ovo nije nikakva, nemojte ovo sad, kako ste Vi kazali nekim povišenim tonom, nekom prijetnjom, nečim, ja želim da budem potpuno dobronamjeran, da prenesem samo ono šta se dešava. Vrlo brzo ćemo doći u situaciju u BiH, ukoliko hoćemo da budemo dio svijeta, a hoćemo, da ćemo provoditi u BiH, već to rade zemlje koje su članice EU i koje hoće da idu u EU, koje su kandidati, tzv. evropski, na hrvatskom jeziku se kaže to, jer dole na savjetovanju na kojem sam ja bio tako je govoreno, evropski uhiđbeni nalog ili, ako hoćemo to da prevedemo na bosanski ili na srpski jezik to bi bio evropski nalog za hapšenje, ja otprilike to tako...

Pazite, druga država kada donese odluku da se neko povodom nečega uhapsi, država koja je članica EU i koja je kandidat će to izvršavati, ko neće, neće biti dio toga. Vrlo brzo ćemo doći u poziciju da imamo instituciju evropskog tužioca, vidjet ćete nešto. I Evropa pokušava da napravi institucije s kojima će moći da se efikasno upravlja tim dijelom kugle zemaljske. Mi ovdje u BiH se stalno nešto, ako će ovo biti efikasnije o čemu Vi govorite, evo, ja kažem slažem se. Ali ja ne mogu da shvatim da dva odvojena sistema u jednoj državi u kojoj mora postojati sloboda i u kojoj je ona garantovana da će biti efikasnija od jednog sistema. To samo hoću da kažem, vjerujte mi, nemam uopće namjeru da Vas ubjeđujem, Vi imate svoj stav, ali ovo jednostavno moram da kažem.

Toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ

Kako da ne, izvolite. Gospodin Živković.

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ

Je li već iskoristio?

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Pa ja mislim da nije, jednom sam se javio za diskusiju, ovo je druga replika, ako dozvolite?

I ja isto ne želim povišenim glasom da raspravljam o ovome. Ja sam samo naveo iz pisma koje je ministar dobio i one dijelove koji nisu pročitani, a to je da su radne grupe, na nivou entiteta, uveliko usaglasile identičan tekst Zakona o obligacionim odnosima. Ne sporim potrebu i nalog EU da se u BiH ovo pitanje riješi. Pitanje je samo kako ćemo ga riješiti, i ako se dogovorimo i ako kaže Ustavni sud da ovo ne mogu da riješe entiteti, da donesemo okvirni zakon na nivou BiH koji će reći da te zakone ... (entiteti u istovjetnom tekstu). Znači, mi govorimo ovdje sad o načinu na koji možemo da ispoštujemo nešto što EU traži od nas. I nemojte da se oko toga sada svađamo ako do sada nismo mogli da nađemo saglasnost u vezi sa time.

Ministar Bariša Čolak.

BARIŠA ČOLAK

Hvala Vam, gospodine predsjedatelju.

Ja sam zaista mislio da sam kazao dovoljno za ustavni temelj ili ustavnu osnovu i da sam to dovodio u pitanje, pa zar bih ja ponudio ovaj zakon na državnoj razini. Drugo, ja moram kazati da je to zaista naša obveza iz evropskog partnerstva, usvojiti državno zakonodavstvo o obligacionim odnosima. To doslovno stoji na stranici 72., dakle, od riječi do riječi, Akcijskog plana za realizaciju prioriteta iz dokumenta Evropskog partnerstva za BiH. To je oznaka EP3 KP051, imate vjerovatno dokument, i to je stvarno tako.

Evo, hvala vam lijepa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 11. tačku dnevnog reda,

Ad.11. Prijedlog zakona o autorskim i srodnim pravima – predlagač: Savjet ministara BiH (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ako se slažete, ja bih i 12. tačku dnevnog reda stavio zajedno i da objedinimo raspravu o ove dvije tačke dnevnog reda koje su povezane.

Ad. 12. Prijedlog zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava – predlagač: Savjet ministara BiH (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Znači, Savjet ministara BiH i jedan i drugi zakon je dostavio u redovnu proceduru 18.1.2010. godine, Ustavnopravna komisija je 1.2. dostavila Mišljenje o ustavnom osnovu i principima.

Otvaram raspravu o oba zakona u prvom čitanju.

Pitam ministarstvo, ima li potrebe da se ispred ministarstva da uvod? Ako ne, uvaženi poslanik Šefik Džaferović.

LIDIJA VIGNJEVIĆ
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Direktorica, jeste li Vi, je li ispred ministarstva direktorica treba da izađe?

LIDIJA VIGNJEVIĆ
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Direktorice, izvolite. Molim Vas da ovdje izađete za binu. Direktorica Instituta za intelektualno vlasništvo. Molim Vas, u kratkim crtama ono što mislite da je potrebno poslanicima predložiti. Izvolite.

LIDIJA VIGNJEVIĆ

Hvala lijepa. Poštovani predsjedavajući, poštovani i uvaženi zastupnici Zastupničkog doma PSBiH.

Zaista mi je čast da mogu danas da prezentiram, u onom obimu koliko je neophodno, u osnovi prijedlog ova dva zakona. Ja bih prvo krenula od Zakona o autorskom pravu koji je i temeljni u području autorskog i srodnih prava. Ustavnopravni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 4., stav 4., tačka a) Ustava BiH prema kojem je Parlamentarna skupština BiH nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva BiH ili za

vršenje funkcija Skupštine predviđenih Ustavom i u članu 3., stav 1., pod a) Ustava kojim je regulirano da je vanjska politika u nadležnosti institucija BiH.

Zakonski osnov je sadržan u Zakonu o vanjskotrgovinskoj politici BiH gdje je u članu 30., stav 2. Zakona utvrđeno da su aspekti prava intelektualnog vlasništva u vezi sa vanjskom trgovinom u nadležnosti institucija BiH. Takođe, u ovom članku sadržano je tumačenje termina aspekta prava intelektualnog vlasništva u vezi sa vanjskom trgovinom pod kojom se podrazumijeva osiguranje adekvatnih standarda i principa u vezi sa raspoloživošću, obimom i upotrebom prava intelektualnog vlasništva vezanog za vanjsku trgovinu kao i osiguranje efikasnih i odgovarajućih sredstava za provođenje prava intelektualnog vlasništva u skladu sa obvezama iz trgovinskih sporazuma u kojima je BiH jedna od strana.

Sljedeći pravni dokument na kojem se temelje ovlasti i samoga Instituta za intelektualno vlasništvo za donošenje, odnosno, za pripremu propisa u ovom području, sadržan je u članu 7. Zakona o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo BiH u kojem je utvrđeno da je Institut nadležan za obavljanje stručnih i upravnih poslova u području zaštite autorskog i srodnih prava. Također su specificirani poslovi u ovom dijelu, možda da ne elaboriram cijeli član, ali, u osnovi, dakle, svi poslovi su u skladu sa međunarodnim konvencijama, ugovorima i sporazumima kojima je pristupila, odnosno, koje je ratificirala BiH i zakonima i provedbenim propisima kojima se uređuje ova materija. U ovom članu također je data ovlast Institutu za intelektualno vlasništvo da priprema bilateralne, multilateralne sporazume, konvencije, aranžmane, zakone i druge propise iz ovoga područja.

Što se tiče Prijedloga zakona o autorskom pravu i srodnim pravima, ja bih željela da naglasim da je Zakon usklađen sa međunarodnim konvencijama i ugovorima koji su ratificirani od strane BiH i to je u osnovi temeljna konvencija, Bernska konvencija za zaštitu književnih i umjetničkih djela, koju je Vlada Republike BiH 1993. godine preuzela jednom Uredbom o preuzimanju i primjenjivanju međunarodnih konvencija koje su ratificirane od strane bivše SFRJ. Takođe, tom Uredbom preuzeta je i Briselska konvencija koja uređuje distribuciju programa, signala prenošenih putem satelita. Ovaj zakon je uređen i sa tri temeljne konvencije kojima administrira Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo. To je Rimska konvencija za zaštitu umjetnika, izvođača, proizvođača fonograma i radio difuznih organizacija koja je stupila na snagu, za BiH, 25. maja 2009. godine. I dva ... ugovora, to je ugovor o autorskom pravu i ugovor o izvođačima i fonogramima koji su takođe prošle godine 25. novembra stupili na snagu za BiH.

Usklađivanje teksta Zakona je, takođe, vršeno i u skladu sa dokumentima koje su nadležna tijela BiH donijela u cilju ispunjenja svih uvjeta u integrativnim procesima prema Svjetskoj trgovinskoj organizaciji, prema EU i osnovni dokument to je dokument Evropsko partnerstvo sa BiH koji, između ostalog, uređuje, ustvari, obveze u pogledu obezbjeđenja efikasnih i adekvatnih mjera, sadrži i Plan aktivnosti na usklađivanju zakonodavstva BiH sa ACQUIS prema kojem je u tom planu sadržano da će u području autorskog i srodnih prava, da će se donijeti dva zakona – Zakon koji uređuje individualno ostvarenje autorskog prava i Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava, što je, slijedom obveza iz ovog dokumenta, i Institut u tom pravcu i pripremio ova dva dokumenta.

Takođe, osnovno je da smo trebali pripremiti, i cijenim da je pripremljeni Zakon usklađen sa direktivama, sa osam temeljnih direktiva koje su donesene od 1991. godine, koje uređuju različite aspekte prava autorskog i srodnih prava i sa jednom direktivom koja uređuje,

inače, prava intelektualnog vlasništva, a to je Direktiva o provođenju prava koja se treba referirati i na ostala prava intelektualnog vlasništva koja mi nazivamo zajedničkim nazivom prava industrijskog vlasništva.

Sljedeći dokument na kojem se temelje ova dva zakona jeste Privremeni sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, koji u članu 73. sadrži obveze BiH u području prava intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva. Ono što je bitno u vezi sa članom 73., koje bi ja poentirala sada, a to je u stavu 3. gdje je naznačeno da će BiH poduzeti sve neophodne mjere kako bi najkasnije pet godina, nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, mogla garantirati nivo zaštite prava intelektualnog, industrijskog i trgovinskog vlasništva sličan onome koji postoji u Zajednici, uključujući i učinkovita sredstva za ostvarivanje takvih prava.

Takođe, u stavu 4. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju je utvrđeno da će u roku od pet godina, od stupanja na snagu Sporazuma, BiH morati pristupiti svim multilateralnim konvencijama iz područja intelektualnog, industrijskog i trgovinskog vlasništva. Takođe, u ovom stavu je eksplicitno naznačeno da strane prihvataju važnost koja se pridaje načelima Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva koje mi skraćeno zovemo TRIP sporazum koji sadrži minimum zahtjeva koje svaka država članica Svjetske trgovinske organizacije mora da obezbijedi u svom zakonodavstvu.

Ja bih možda samo u vezi međunarodnih konvencija željela da izvijestim uvaženi Dom da je trenutno, od ukupno 25 međunarodnih konvencija kojima administrira Svjetska organizacija, BiH članica 20 međunarodnih konvencija i da smo mi i dalje u procesu pristupanja i onim ostalim konvencijama koje slijede.

Ako mi dozvolite, samo kratko o razlozima za donošenje dva zakona koja uređuju područje autorskog i srodnih prava. Trenutno je na snazi Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima kojeg je Parlamentarna skupština BiH usvojila 2002. godine. U to vrijeme, kad je rađena prva reforma zakonodavstva na ovom području, to je zaista bio jedan zakon koji je sadržavao sve novine, prvenstveno referirajući se na one obveze iz TRIP sporazuma. Zakon nije usklađen sa ACQUIS-jem jer tad, u to vrijeme, i nije bilo ni neophodno da se vrši usklađivanje sa direktivama. Međutim, razvoj novih tehnologija, oblika korištenja autorskih djela, direktive, svi ovi procesi u koje je naša država uključena su zaista pokazali neophodnost da se pristupi korjenitoj promjeni trenutno važećeg Zakona, što ne znači da mi, kada smo pripremali tekst Zakona, nismo uvažavali sve one institute koji su u važećem Zakonu, s tim što smo možda malo vršili određeno novotehničko usklađivanje, poboljšanje kvaliteta jedne pravne norme. I mislim da u tekstu obrazloženja je i naznačeno da smo mi zadržali ona kvalitetna rješenja postojećeg Zakona i izvršili smo određene izmjene i dopune, uvodeći i dosta instituta koji nisu bili ni sadržani u ovom zakonu. Između ostalog, to su prava slijeđenja koja se odnose na djela likovne umjetnosti, zatim pravo pokajanja, iscrpljenje prava, zakonska licenca. I ima nešto što je bitno novo, a to je da smo mi kao jednu mjeru ostvarenje prava predložili u Zakonu da se autorska djela deponuju u Institutu za intelektualno vlasništvo, ne u cilju stjecanja prava, jer i dalje smo zadržali osnovni princip Bernske konvencije da, za stjecanje autorskog prava, nije potrebna nikakva forma, to nigdje u svijetu nije neophodno, da se podnosi zahtjev nekoj nadležnoj instituciji, ali čisto smo cijenili da iskustva zemalja u okruženju koja imaju takav jedan sistem su pokazala da i deponovanje djela za one autore koji žele da postupe na takav način u cilju osiguranja dokaza u slučaju buduće povrede prava, mislim, takvo jedno rješenje se pokazalo zaista kvalitetno i mi smo ga usvojili.

Zakon o autorskom i srodnim pravima u osnovi uređuje prava autora, prava izvođača, sve je sadržano u članu 1., ostvarivanje autorskog prava, zaštitu i područje primjene. Ja bih možda samo dala jedan komentar što se tiče područja ostvarivanja autorskog i srodnih prava. U osnovi, sva autorska prava se ostvaruju individualno i preko punomoćnika. Jedan od načina jeste i kolektivno ostvarivanje. Znači, to je samo jedan model kako određena prava koja, zaista, zbog određenih posebnosti ne mogu da budu ostvarena na individualan način, i to je bio razlog što smo se mi opredijelili da radimo poseban propis koji će urediti model kolektivnog ostvarivanja. Što znači da Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava uvažava sve pravne institute iz Zakona o individualnom ostvarivanju i on je, u stvari, u jednom odnosu subordinacije prema tom zakonu.

Mi smo napravili i u prelaznim odredbama upravo vezu između ova dva zakona i pravnu vezu između postojećeg Zakona gdje eksplicitno stoji, u članu 190., stav 2., da odredbe koje su se odnosile na kolektivno ostvarivanje prava iz postojećeg zakona će ostati na snazi i primjenjivat će se sve dotle dok Parlamentarna skupština BiH ne usvoji i Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava. Razlog je da, mi smo pretpostavljali da bismo mi izvršili svoju obavezu, dakle, ispred Instituta, a, evo, sada kao predlagač i Vijeće ministara BiH, istovremeno je usvojilo dva zakona, ali, da ne bismo došli u pravnu situaciju da se istovremeno ne usvoje dva zakona, ta prelazna odredba je pomirila tu jednu pravnu situaciju.

Što se tiče Zakona o kolektivnom ostvarivanju tu je predložen jedan model. Ja moram reći da trenutno u EU nema nijedne direktive koja harmonizira kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava, tako da, kada smo pripremali ovaj tekst, mi smo, u stvari, napravili jednu uporedno-pravnu analizu modela kolektivnog ostvarivanja država u okruženju i cijenili smo da onaj model koji se pokazao da je moderan, efikasan, da nam je, na neki način, i u fazi, da ne kažem sugeriran, ali potvrđen kao kvalitetan model od strane međunarodne konfederacije autora Cisak kao izuzetno dobro rješenje. Dakle, to su bili razlozi zašto smo mi predložili da se detaljno urade osnovi kolektivnog ostvarivanja. U odnosu na trenutni Zakon, ovaj model ima dosta bitnih novina, dosta promjena i upravo uvažavajući da se sada kompletno mijenja koncept takvog ostvarivanja, mi smo i u prelaznim odredbama tog zakona ostavili jedan period od dvije godine, cijeneći da će to biti razuman period da bi se postojeće kolektivne organizacije, kojima je Institut dodijelio dozvolu, da bi one imale vremena da se pripreme, da ispoštuju sve one zakonske obveze za njihovo uređenje pravnog statusa i da, mislim mogu da kažem, mogu da nastave da rade, jer to sve zavisi koja će od udruga uspjeti da obezbijedi sve ono i da ispunji sve one uvjete koji su sadržani.

Ja se zahvaljujem. U stvari, ako smijem još samo da ne ispadne da je Institut radio ove zakone, zakoni su rađeni u okviru projekta Evropske komisije, svi zakoni s područja intelektualnog vlasništva. U jednom dvogodišnjem periodu, mi smo sa timom Evropske komisije, sa ekspertima koji su bili angažovani na tom projektu, uspjeli da pripremimo sedam zakona koji uređuju kompletno poglavlje intelektualnog vlasništva.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem direktorici, gospođi Lidiji Vignjević.

Čuli ste detaljna obrazloženja oba zakona. Prelazimo na diskusiju.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Samo kratko, gospodine predsjedavajući. Koleginice i kolege.

Zakoni su pregledani od strane Ustavnopravne komisije, oba zakona. Mi smo ih podržali u prvom čitanju jednoglasno. Ja predlažem Domu da to isto uradi. Bit će potrebno napraviti neke amandmane i bit će nekih mojih kolega, i naših kolega, koji će ulagati amandmane, o tom po tom kada bude bilo drugo čitanje. Predlažem Domu da se Zakon ne prihvati u prvom čitanju.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Martin Raguž. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju.

Prije nego što nešto kažem o ovom zakonu, dopustite mi jednu rečenicu o raspravi o Zakonu o obvezi, odnosno, o obligacijskim odnosima. Pošto nema gospodina Lijanovića, ispričat ću samo jednu rečenicu, jednu anegdotu. Kad su svježe poslije Dejtona pitali ... povratnika ima li slobode kretanja u BiH, puno je bilo priče o slobodi kretanje, kaže on – ima, ali nema slobode zaustavljanja. Svaka sličnost sa današnjom raspravom je slučajna, što se mene tiče. A što se tiče samog zakona, ja, zaista, neću ponavljati, ja predlagačima čestitam i timovima Evropske komisije, zaista, ovo je bio veliki posao, ali da bismo mi ovaj posao doveli do kraja, po meni, nužno je uraditi nekoliko stvari.

Prvo, ovo provjeriti i moj prijedlog je da se, nakon što podržimo Zakon u prvom čitanju, održi jedna javna rasprava u Parlamentu BiH sa ključnim zainteresiranim subjektima kojih ima puno i čije bi mišljenje trebalo čuti, obzirom da se ovaj zakon njih izravno tiče. Znači, to je prva stvar.

Druga, zašto se donosi ovaj zakon? Ja ću pročitati samo jednu rečenicu iz zaista kvalitetnih obrazloženja. Ovaj zakon je donesen 2002. godine. Tad je bila ambicija da se ova grana pravnog sustava, znači, područje intelektualnog vlasništva, u eri nove tehnologije i oblika upotrebe autorskih djela u posljednjih 10 godina temeljito su poremećeni odnosi između nositelja prava i korisnika predmeta zaštite. E, kako to urediti kod nas da se ti odnosi izbalansiraju? Znači, ovdje smo mi dobili obrazloženja da je ovo sve usklađeno i sa ACQUIS COMMUNAUTAIRE i sa direktivama kojih je osam, i da je to usklađeno sa svim važnim konvencijama, Bernskom, Rimskom, Briselskom, itd., što ja vjerujem, i što iz površnog pregleda je, također, sve moguće uočiti, ali je pitanje kakvo je raspoloženje onih kojih se ovo tiče izravno u BiH. To je jedno ozbiljno pitanje, i kako se uopće ovaj dosadašnji Zakon primjenjivao i koliko je on efikasan u BiH? A tu su ocjene različite, pa ću vam ja sad reći nekoliko stvari koje mislim da bi bilo važno imati na umu.

Prvo, rokovi koji su ovdje predviđeni da se ovaj zakon provede su nerazumno dugi, pa kaže, početak primjene trebao bi teći od 2013. godine. Mislim, jedno vrlo važno pitanje. Znači, donosimo sad zakon, a trebalo bi ga primjenjivati za 3 do 4 godine.

Drugo, koji su instrumenti i da li vi smatrate da postoje instrumenti u pravnom sustavu za provedbu ovog zakona? To je po nekim analizama i ocjenama, u stvari, najveća slabost, inače, našeg sustava, da nemamo kvalitetnu provedbu zakona i primjenu instrumenata. A, onda, šta bi bila svrha donošenja sada ako će se primjenjivati tek za četiri godine? Mislim, to je jedno ozbiljno pitanje, to se pogotovo odnosi na članke 185. i 187. Evo, čuli smo neko obrazloženje zašto su dva zakona. Imate tu argumenata, ali isto tako najveći broj zemalja u Evropi, preko 90%, su to riješili jednim sveobuhvatnim zakonom.

Drugo, u ovom zakonu nigdje nisu spomenuta mala prava, odnosno, javne izvedbe koje su osnovni razlog postojanja kolektivnog ostvarivanja. Jel' to previd ili greška? I mnoge stvari su ostavljene Institutu da ih on rješava svojim provedbenim aktima, što je, na neki način, logično, ali isto tako pitanje je smisla zakona ako će se puno stvari ostaviti mjerodavnom tijelu za provedbu da ono uređuje odlukama. Ja mislim da ništa nećemo izgubiti, ovo je veliki posao, ovim BiH dobiva zaista jedan kvalitetan zakonski osnov, što trebamo svi skupa pozdraviti i dati doprinos da i ovaj napor koji je uložen dodatno bude preciziran i mislim da ništa ne bi škodilo imati jednu javnu raspravu u roku od 15 dana, evo, čuli smo i od kolega i amandmane, pa da završimo dobro ovaj posao.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Velimir Jukić. Izvolite.

VELIMIR JUKIĆ

Evo, ja ću vrlo kratko, imajući na umu činjenicu da je, evo, skoro 17.00 sati, a dogovorili smo danas da ćemo raditi do 17.00 sati. Pa, reći ću samo nekoliko riječi. Dakle, mislim da je ovaj zakon, odnosno, ova dva zakona vrlo bitna i važna i da su dobro i kvalitetno urađeni i da su, zapravo, oni samo dio zakona iz oblasti Zakona o zaštiti intelektualnog vlasništva i sada stvarno, moj prethodnik, gospodin Raguž, je postavio pravo pitanje. Dakle, kolika je izgrađenost i osposobljenost institucija sustava BiH za sprovođenje ovih zakona? To je stvarno pravo pitanje i ključno pitanje, jer, evo, samo primjera radi, prije nekoliko desetaka godina, u SAD-u, Bil Gejts je počinjao svoju karijeru poslovnog čovjeka, kao mladi čovjek sa vrlo skromnim sredstvima i zahvaljujući, između ostalog, uređenoj državi gdje je bilo uređeno i ovo pitanje, dakle, oblast intelektualnog vlasništva, on je postao jedan od najbogatijih, možda najbogatiji, ali, evo, navodno ga je prošle godine pretekao neki drugi čovjek u bogatstvu, ali nije bitno, postao je jedan od najbogatijih ljudi na svijetu. U našoj državi to ne bi bilo moguće. Zašto? Zato što nemamo razvijene institucije koje mogu štititi, odnosno, sprovesti ove zakone, odnosno, štititi intelektualno vlasništvo pojedinaca. Međutim, ja se nadam da će donošenje ovog zakona, odnosno, ovih zakona, biti jedan mali doprinos i u izgradnji potrebnih institucija za provedbu ovih zakona.

Kada sam se već javio, reći ću samo još jedno svoje razmišljanje o nekim rješenjima u ovom zakonu, iako danas govorimo o principima, ali, ipak, ovo je čak na razini principa, to sam govorio i na nadležnoj komisiji, kada se govori ovamo o ovom dijelu – kaznene odredbe, pa je neuobičajeno velik raspon predviđenih novčanih kazni od 5 do 200 tisuća maraka. Istina, ovo je vrlo specifičan zakon i problematika, ali možda bi u ovom dijelu trebalo malo još više

pojašnjenja, eventualno, ili da se napravi nekakva struktuiranje, dakle, šta je to, da se malo i to..., ali to je svakako prilika u amandmanskoj fazi, pa ako bude potrebe, naravno, možemo i to mijenjati.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ

Evo, imamo još predsjedavajućeg Živkovića.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Samo kratko. Znači, SNSD će podržati Prijedlog zakona u prvom čitanju. Smatramo da je ovo izuzetno kompleksna i važna materija, da nije dovoljno približena, niti je upoznata naša javnost sa specifičnosti te materije i stoga podržavamo prijedlog da se javna rasprava održi. Znači, prijedlog zaključka – Zadužuje se Ustavnopravna komisija Predstavničkog doma da, u saradnji sa Ustavnopravnom komisijom Doma naroda, organizuje i provede javnu raspravu o Prijedlogu zakona o autorskim i srodnim pravima i Prijedlogu zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava na koju će biti, putem sredstava informisanja, pozvana sva zainteresovana pravna i fizička lica sa teritorije BiH. Ima u skladu s Poslovnikom kako Ustavnopravna komisija organizuje javnu raspravu, šta je tema, koliko ima vremenski rok i način na koji će to uraditi, tako da smatram da bismo dobili što kvalitetnije zakone i što bolje amandmane.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ

Evo, za svaki slučaj da mi zaključimo raspravu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 13.,

Ad. 13. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine – predlagač: Savjet ministara BiH (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Savjet ministara BiH je Zakon dostavio u redovnu proceduru 6.1. Ustavnopravna komisija Mišljenje o ustavnom osnovu dostavila je 19.1. Nadležna Komisija za spoljnu trgovinu i carine Mišljenje je dostavila 27.1.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.

Ako nema prijavljenih, zaključujem raspravu.

Prelazimo na 14. tačku,

Ad. 14. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini – predlagač: Savjet ministara BiH (prvo čitanje)

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Savjet ministara BiH je Zakon dostavio u redovnu proceduru 19.1. Ustavnopravna komisija Mišljenje o ustavnom osnovu dostavila je 1.2. Nadležna Komisija za saobraćaj i komunikacije, takođe, 1.2. je dostavila Mišljenje o principima zakona. Komisija predlaže Domu da se o ovom Prijedlogu zakona održi javna rasprava.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.
Uvaženi poslanik Branko Dokić. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ

Evo, gospodine predsjedavajući, mislio sam u ime Komisije da kažem da, ukoliko se prihvati danas Zakon u prvom čitanju, a ne vidim zaista razloga zbog čega se ne bi prihvatio, Komisija je već predvidjela da se 18. ovog mjeseca održi javna rasprava. Već do sada se, kroz medije, pokazalo da, bez obzira što se radi o izmjenama i dopunama, ima ih dosta, da postoji veliki interes javnosti i mi ćemo pružiti, naravno, mogućnosti toj javnosti da se očituje, a onda će biti dovoljno vremena i poslanicima da poslije javne rasprave, na koju ćete biti svi pozvani, naravno, da se amandmansi djeluju na ove dopune i izmjene.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Ovo možda može da bude samo obavještenje prema Domu da Komisija za saobraćaj otvara javnu raspravu, jer po Poslovniku vi možete, tako da je to samo jedno obavještenje.

Uvaženi poslanik Mirko Okolić. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Obzirom da je Komisija, kako reče gospodin Dokić, sada odlučila, ja sam se javio malo prije nego što je rekao da su odlučili, ovo je, takođe, podrška Komisiji, odnosno, svima onima koji predlažu javnu raspravu, jer je ovo Zakon tako široke primjene u građanstvu da je neophodna ta javna rasprava. Podršku imaju za to.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 15.,

Ad. 15. Prijedlog zakona o radnom vremenu, obaveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom prijevozu – predlagač: Savjet ministara BiH (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Na 70. sjednici Doma, održanoj 21.1., usvojen je zahtjev za skraćeni postupak. Ustavnopravna komisija Mišljenje o ustavnom osnovu je dostavila 1.2. Nadležna Komisija za saobraćaj i komunikacije 1.2. dostavila je Mišljenje o principima Zakona.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.

Nema prijavljenih za diskusiju. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 16.,

Ad. 16. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Okvirnog zakona o visokom obrazovanju – predlagač: zastupnik Denis Bećirović (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Na 69. sjednici Doma, održanoj 12.1., Zakon je vraćen komisiji radi dostavljanja novog mišljenja. Nadležna Ustavnopravna komisija je Mišljenje dostavila 19.1.2010. godine i ovaj put je podržala i principe Zakona.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.

Uvaženi poslanik Drago Kalabić.

DRAGO KALABIĆ

Poštovani gospodine predsjedavajući.

S obzirom da smo danas na početku sjednice tražili odgovore na neka pitanja i da ih nismo dobili i da je ostala činjenica da u ovom Parlamentu može da kaže ko kome što god hoće, ne vodeći računa ni o kodeksu ni o svemu, s obzirom da nismo dobili ni izvinjenje od gospodina Bećirovića i kazali smo da ćemo mi imati svoj odnos. Prema tome, mi nećemo učestvovati, niti prisustvovati tački dnevnog reda u kojoj govori gospodin Bećirović i mi ćemo napustiti zasjedanje.

BERIZ BELKIĆ

Idemo dalje, Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ

Gospodine predsjedavajući.

Ja, takođe, nisam dobio na neka konkretna pitanja danas odgovore. Nažalost, ne samo mi ovdje u Parlamentu već i brojne žrtve u BiH nisu dobile odgovore na koje su trebale, no to je takva činjenica kakva jeste.

Ja ću se ipak vratiti na dnevni red i tačku koja je na dnevnom redu. Prije svega, želim se zahvaliti Ustavnompravnoj komisiji što je podržala principe ovog zakona. Naime, prije, kada počnem diskutovati dužan sam da skrenem pažnju na član 36. i član 37. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju. U tom zakonu, u članu 36. pobrojane su četiri vrste prava koja imaju studenti u BiH, a u članu 37. imamo 3 obaveze. Kao prava pobrojana su da student ima pravo prisustvovati predavanjima, seminarima i drugim oblicima nastave.

_____(?)
/mikrofon nije uključen/

DENIS BEĆIROVIĆ

Samo malo, evo, ispred mene kažu da...

BERIZ BELKIĆ

Molim vas, malo pažnje, molim vas da se slušamo. Izvolite.

_____(?)
/mikrofon nije uključen/

DENIS BEĆIROVIĆ

Samo malo, samo malo. Dozvolite, gospodine predsjedavajući, bez obzira na ove komentare, ja ovdje trenutno ne govorim šta ja mislim o tome, ja vam citiram šta piše u Zakonu koji ste vi izglasali. Dakle, ponavljam...

BERIZ BELKIĆ

Ja ne znam ko to osporava.

DENIS BEĆIROVIĆ

Molim.

BERIZ BELKIĆ

Ja ne znam u čemu je problem.

DENIS BEĆIROVIĆ

Bila je jedna upadica, kao ovo što ja...

BERIZ BELKIĆ

Pa, dobro, to ostavite kasnije, nemojte upadica.
Izvolite, gospodine Bećiroviću.

DENIS BEĆIROVIĆ

Dobro, nadam se da neće, u redu. Dakle, citiram, u Zakonu precizno stoji – Da je to pravo studenata. Dalje u Zakonu, član 36., stoji da je pravo koristiti biblioteke i druge usluge za studente, zatim da učestvuju na izborima za studentska mjesta i pravo na priznavanje i prenos bodova između akreditiranih visokoškolskih ustanova. To trenutno stoji u zakonu koji je na snazi u BiH.

E sada, ovim prijedlogom zakona, ovakav okvirni zakon o visokom obrazovanju moj je prijedlog da se dopuni sa sljedećim pravima. Da student ima pravo na ishranu u ustanovi za ishranu studenata, da student ima pravo na smještaj u ustanovi, naravno, neću sve čitati jer je napisano, da ima pravo na informiranje, izdavačku djelatnost, da prisustvuje predavanjima, itd. Sve su to elementarna prava studenata koja trenutno ne postoje u ovom zakonu.

Ja sam ovdje, kao i ostali poslanici, dobio mišljenje Ministarstva civilnih poslova, utvrđeno na...

BERIZ BELKIĆ

Oprosti, Denise, ja molim da ne izlazite, kritično nam je sa kvorumom. Molim vas.

DENIS BEĆIROVIĆ

...utvrđeno na 111. sjednici, dakle, 13. januara 2010. godine. I interesantno da ministar civilnih poslova i Vijeće ministara BiH ovdje daje, u svom nalazu, da je pravo studenata na ishranu i smještaj, citiram – da to iziskuje povećana finansijska sredstva u budžetima. U prevodu mi to, je li, možemo protumačiti kao – zato što to iziskuje povećana finansijska sredstva, mi u Zakonu nećemo utvrditi da studenti imaju pravo na smještaj i ishranu. Za mene je ovakvo tumačenje, zaista, neprihvatljivo.

Zatim dalje, Ministarstvo civilnih poslova ukazuje na činjenicu da je ova oblast obrazovanja u nadležnosti resornih ministarstava u Republici Srpskoj, 10 kantona u Federaciji BiH i u Brčko Distriktu. To je možda moglo biti obrazloženje prije 4-5 godina kada ova država nije imala ovaj zakon na državnom nivou. Sada BiH ima ovaj zakon i regulisala je dio tih studentskih prava i obaveza. Prema tome, apsolutno je neprihvatljivo i neodrživo tumačenje po kojem mi nemamo više pravo da ovaj zakon popravljamo i da ubacujemo ono što je sadržano u brojnim drugim zemljama. Dovoljno bi bilo pogledati i napraviti jednu komparativnu analizu BiH u ovoj oblasti sa zemljama, prvo, evo, u susjedstvu, a onda u EU, pa da vidimo da je itekako potrebno ovaj zakon inovirati i poboljšavati u narednom periodu.

Moram reći da je ovaj zakon na neki način i test. Ako ne može proći u ovom parlamentu, da utvrdimo koja su elementarna prava studenata, koja su prava studenata u svim gradovima u

BiH, onda se postavlja pitanje šta može proći u ovom parlamentu. Ovaj zakon apsolutno nikoga ne ugrožava, propisuje prava za sve studente, čak u ovom slučaju uopšte ne zadire ni u ustavne nadležnosti, itd. Entiteti, kantoni i Brčko Distrikt imaju svoja prava u ovoj oblasti i oni ih i dalje zadržavaju. Tu, dakle, nema nikakve dileme. Postavilo bi se pitanje, ako ne želimo da u ovom zakonu utvrdimo prava, studenata u ovom slučaju, pa zašto smo, recimo, u Ustavu prihvatili 15 različitih konvencija o ljudskim pravima, itd., mogli bismo onda i tu reći, nema finansijskih sredstava, pa nećemo imati ni tih prava. Ja mislim da postoji opravdana potreba za sve studente u BiH da ovaj zakon prođe. On, ponavljam, nikoga ne ugrožava i ja, na kraju svog izlaganja, pozivam i Predstavnički dom PSBiH da podrži ovaj prijedlog zakona u prvom čitanju. Eventualno ako ima nekih dopuna, izmjena, imamo priliku i u drugom čitanju da popravljamo ove stvari.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Imamo jednu repliku. Izvolite, gospodo Malić.

MIRJANA MALIĆ

Poštovani gospodine dopredsjedavajući, kolegice i kolege.

Ja imam stvarno obavezu da reagujem iako zaista ne volim da repliciram, i ovaj put reagujem i repliciram na maloprijašnji istup predsjednika Kluba SNSD-a, više zbog zapisnika, a ne zbog zagrijavanja ili ponovnog usijavanja atmosfere. Dakle, šta bi bilo da nisu imali navodnu ispriku. Vi ste svjedoci, još prije nekoliko godina, na samom početku da su kolege iz SNSD-a rekli da bez obzira šta Klub ili pojedinci iz SDP-a predlože da će oni uvijek biti protiv. Dobro, to je ilustracija njihove političke zrelosti, političkog pristupa, itd., ali mislim da je jako ružno, kada se o ozbiljnim stvarima u našoj zemlji razgovara, tražiti ispriku na jedan inatan način.

Ali kada sam već potrošila, evo, nepun minut, dozvolite mi samo da se još jednom osvrnem na ovo obrazloženje o Prijedlogu zakona i o potrebnim procedurama od 12 nadležnih ministarstava i njihove saglasnosti da bi se eventualno nešto promijenilo, pa razmišljam o svim ovim zakonima o kojima smo...

BERIZ BELKIĆ

Kome je to replika, oprostite, to sada o čemu govorite?

MIRJANA MALIĆ

Rekla sam lijepo, ako mi dozvolite, koristim još jedan minut.

BERIZ BELKIĆ

Hoćete da diskutujete, izvolite.

MIRJANA MALIĆ

Samo minut.

BERIZ BELKIĆ

Replika je za zapisnik, ušlo je. Izvolite dalje.

MIRJANA MALIĆ

OK. Ali, evo, ako dozvolite, ja neću ako ne dozvolite. Hoću da kažem – štošta smo danas uveli u proceduru i ako se bude tražilo za sve to saglasnost, svih nižih nadležnih oblika organizovanja, onda se ja bojim da od našeg evropskog puta nema ništa. A u isto vrijeme imamo danas i novu tačku i komisiju koja treba raditi ocjenu kvaliteta obrazovanja – hoće li i ta komisija zbog nadležnosti ili nenadležnosti državnog odjela unutar Ministarstva civilnih poslova morati tražiti saglasnosti svih kantona ili entiteta u kojem postoje univerziteti? Nigdje mi nećemo doći sa reformama, a mladost je ono na čemu bismo trebali da gradimo budućnost ove zemlje. Ako im budemo dali takvo obrazovanje, to će biti strašno.

Hvala vam i izvinite.

BERIZ BELKIĆ

Idemo dalje. Branko Dokić, diskusija.

BRANKO DOKIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja sam mislio da će poslije diskusije na jednoj od prošlih sjednica, gdje su zaista po ovom pitanju diskutovali, čini mi se, ljudi kompetentni, koji dugo rade sa studentima ili cio svoj životni vijek, kolega Denis povući ovaj svoj prijedlog. Ne, ja sam zaista iznenađen da on to nije učinio. Zbog toga što, evo, upravo ove stvari koje on sugerise da prođu u ovom zakonu, na stranu sada obrazloženje i nadležnosti, usvajanje ovakvih normi ovog zakona bi moglo da bude vrlo opasno. Probat ću to da vam objasnim. Neću da diskutujem o onome što je kolegica Azra, čini mi se, diskutovala prošli put da ovdje se govori o obavezama studenata, ne pravima studenata tamo gdje su izričito njihove obaveze. Dakle, razdvojimo to. I možda je to krivica što stoji u postojećem Zakonu.

Ali, gledajte, ako se kaže ovako – student ima pravo na smještaj u ustanovi za smještaj studenata, to može da stvori veliki problem, s obzirom da su pravne norme često vrlo formalne prirode. To bi moglo da znači sljedeće. Koliko ja znam, u BiH ni 20% studenata nema mogućnost da se smjesti u one objekte koji se zovu studentski smještaj. Sa ovom odredbom zakona svaki student koji ne dobije smještaj u studentskom domu ima pravo nekoga da tuži. Koga da tuži? Slična je situacija i sa odredbom da student ima pravo na ishranu u ishrani za studente. Tu je nešto manji problem, ali isto tako postoji problem. Da je ovdje stajala norma da mi kažemo da ne smije niko drugi osim studenata da stanuje u ustanovi namijenjenoj za stanovanje studenata, ja bih tu normu prihvatio bez obzira čija je nadležnost, jer, nažalost, imamo u praksi i takvih slučajeva da u studentskim domovima stanuje i poneko drugi. Ja mislim da je dovoljno samo ovo dvoje da vam navedem, da ukažem, da vam je dovoljno jasno koliko bi bilo ovo opasno. Ako se ovdje kaže da student ima pravo na studentsku stipendiju i da ima pravo na kredit, to može neko bukvalno da shvati i da svaki student od nekoga po ovom zakonu može da traži da mu obezbijedi kredit i da mu obezbijedi stipendiju.

Dakle, evo, to je moj odnos prema ovom pitanju, nezavisno čija je nadležnost i odakle je, dakle, usvajanje, evo, ovakvog zakona moglo bi da nekoga košta i živaca, i glavobolje, i sudskih procesa i sl., i dajte da ne ulazimo u takve rizike koji su očigledno mogući.

BERIZ BELKIĆ

Replika, Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ

U prvom dijelu, kolega Dokiću, mi se možemo i moramo složiti kada je riječ trenutno o pravima i obavezama koja su propisana po zakonu. Dakle, ovaj parlament je usvojio Okvirni zakon o visokom obrazovanju. Ja ovdje imam taj tekst gdje tačno u članu 36., postoje trenutne odredbe u tom zakonu, i u članu 37. to stoji. Evo, dakle, kopija Službenog lista gdje je to objavljeno.

E, sada ja postavljam samo jedno pitanje nama ovdje. Pažljivo sam slušao ovo izlaganje kolege Dokića vezano za to da li bi ovo izazvalo glavobolju u BiH i određene probleme sa stanovišta kada ovo ugradimo u zakon i kada neko bude u prilici da ovo implementira. Ja postavljam jedno pitanje – ako su iste ovakve norme, naglašavam iste, sadržane u zakonima koje ja ovdje imam, Republike Hrvatske, sada govorim o susjedstvu, Republike Srbije i Crne Gore, kao tri države sa kojima BiH graniči, i ako su one zapisane u njihovim zakonima, i ako te države garantuju studentima pravo, krenuo sam prvo od susjedstva, šta je sporno da i BiH svojoj mladosti, a svi se pozivamo da je mladost budućnost ove zemlje, garantuje ova prava?

Ja sam, takođe, napravio jednu komparativnu analizu zakonskih rješenja ove iz oblasti i u nizu zemalja EU. I sve zemlje EU su mnogo opsežnije regulisale ovu problematiku nego BiH. Nama je ovdje samo jedno trenutno pitanje – da li će studenti u BiH, svi studenti, i oni u Banja Luci, i Tuzli, i Sarajevu, i Mostaru, itd., imati prava kakva su data njihovim kolegama studentima u Srbiji, Crnoj Gori, Republici Hrvatskoj, u zemljama EU ili ćemo i dalje na državnom nivou imati zakon bez tih prava? Možda neko smatra da i dalje treba da imamo ovakav zakon koji ta pitanja ne reguliše iz različitih razloga, ali ja samo želim ukazati da je moj motiv bio da studente u BiH izjednačim u zakonskim pravima sa studentima iz susjedstva i sa studentima iz EU. To je suština priče.

BERIZ BELKIĆ

Replika, gospodin Dokić.

BRANKO DOKIĆ

Ma, neću ja da kažem da nije u drugim državama ovo sveobuhvatnije regulisano, ali način kako se ovdje sugerije, ja opet kažem, može da bude veoma opasan, jer je pravna norma, kolega Džaferović to bolje zna od mene, ja sam to iskusio kao inženjer, često prejako formalna. Ja samo kažem da ovakva formulacija može nam stvoriti velike probleme. Da je ovdje stajalo, evo kada govorimo o smještaju samo, da student ima, svaki student ima ravnopravno pravo na studentski smještaj u skladu sa, zna se koje odredbe tamo tih studentskih smještaja, ja bih to

prihvatio, jer bi on onda ukazivao na nemogućnost diskriminacije da se neko odbije a uklapa se u standarde i pravilnike. Ovako je previše otvoreno i široko.

S druge strane, i kada sam ovo rekao ovako široko, ja bih vrlo rado diskutovao negdje da li država treba da bude toliko galantna i da jednako pravo omogući studentima koji studiraju na državnim univerzitetima i na privatnim da koriste studentski smještaj koji je izgradila država, a to imamo. Dakle, i to je tema koja nije ovim zakonom obuhvaćena. Vrlo rado ću se odazvati na neke rasprave po tim pitanjima. Još jednom naglašavam, u situaciji kada ni 20% studenata na državnim univerzitetima nema pravo na studentski smještaj, mi u ovoj cijeloj rašomonijadi raznoraznih univerziteta i fakulteta pružamo jednake mogućnosti. Evo, ja sam za tu vrstu diskriminacije. Ali i druga pitanja su isto ovako paušalna. Ovo ne znači, ja sam vam i rekao, nažalost, nama je prošao i zakon koji je jako paušalan, ali to ne znači da, ako smo imali jedan zakon koji je prošao tako kako je prošao, vrlo neprecizno, da sada treba da ga dorađujemo u njegovoj nepreciznosti i nejasnoćama.

Evo, neću se više javljati.

BERIZ BELKIĆ

Momčilo Novaković, diskusija.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući. Uvažene kolegice i kolege.

Vidite, raniji član 36. čije odredbe su našle mjesto u ovom novom zakonu, posebno evo pročitat ću stav 3., kaže – Student ima pravo prisustvovati svim predavanjima, seminarima i drugim oblicima nastave organizovanim u okviru njihovih predmeta u skladu sa njihovim položajem i zavisno od mogućnosti i drugih oblika organizovane nastave. Znače, ovdje je apriori stvar u mogućnostima. Dakle, student ima pravo sve to, ali u zavisnosti od mogućnosti, znači, ustanove da to organizuju. Da u ovom zakonu piše da student ima pravo na povlastice na prevoz u mjesnom, međumjesnom saobraćaju u zavisnosti od mogućnosti, znači oni koji to organizuju, to je sasvim drugačiji kontekst i smisao. I ovim želim samo dopuniti, uključiti se u ovu raspravu u koju se profesor Dokić uključio, mislim da predlagač nije napravio izmjene zakona u duhu zakona. Znači, tamo su prava sasvim drugačije, u drugom kontekstu posmatrana, znači, posmatrana u kontekstu mogućnosti, a ovdje isključivo u kontekstu prava. Pazite, šta znači da neko ima pravo na oporavak i odmor u ustanovama studentskog standarda ili, ne znam sada, da ne idemo dalje.

Mi kada smo usvajali ovaj zakon, mi smo tada definisali neka prava koja se tiču prostora, jedinstvenog prostora BiH, pa smo tada rekli da, ne znam, pravo na priznavanje i prenos bodova između akreditovanih visokoškolskih ustanova, sa potpuno jasnom namjerom da nam se ne desi tu neka diskriminacija. Isto smo rekli i ne učestvovati na izborima, itd., itd. Nismo tada raspravljali o ovim pitanjima. Na kraju krajeva, najveći broj ustanova ima regulisana ova pitanja u aktima. Ja sam se malo zainteresovao, moram reći da sam se malo zainteresovao kod nekih univerziteta, i najveći broj ustanova ima ova pitanja definisana u svojim aktima. Naravno, da li na ovakav ili približno ovakav način, ali, uglavnom definisana kroz jedan ograničavajući faktor, a to je u skladu sa mogućnostima, znači, tog univerziteta.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Eh, sad ćemo replike. Selim Bešliagić.

SELIM BEŠLAGIĆ

Poštovanje, predsjedavajući.

Vrlo ćemo kratko. Radi se o tome što je ovo prvo čitanje i apsolutno u prijedlogu gospodina Denisa Bećirovića, za dopunu ovoga, nije rečeno da se isključivo ... prema mogućnostima, što drugim riječima znači – ako se smatra da je to isključeno, u drugoj fazi će se ostaviti ta klauzula i završava se.

S druge strane, ja bih vas zamolio da ne budemo maliciozni, pa kada donosimo deklaracije i propise koji nas obvezuju, koje finansijski traže mnogo sredstava, jer smo mi ovde prihvatili Deklaraciju o zaštiti invalida, itd. koja bi finansijski daleko više koštala nego što bi, evo, koštalo..., iako kaŕem prema mogućnostima, pa samim tim se isključuje, mi smo to usvojili ne vodeći računa o tome da to ako se primjeni, ako to počnu primjenjivati oni kojima ova deklaracija pripada, mi smo u bankrotu. Znači, ja bih vas zamolio, ili ćemo svugdje voditi računa o finansijama ili ćemo, uz ove izmjene, koje bi, znači, prema mogućnostima stvorile uslove, da ne budemo izuzetak u odnosu na druge, prihvatiti. Prema tome, radi se o prvom čitanju i ja bih zamolio da nema tu mnogo diskusija. Ili će proći, pa u amandmanskoj fazi to dopisati ili neće proći. Jer, mislim da ne gubimo džaba vrijeme, jer smo o ovome raspravljali i prošli put.

BERIZ BELKIĆ

Eh, Selime, treba najmanje dva puta.
Izvolite, gospodine Bećiroviću, replika.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja mislim da je cijeli tok dosadašnje rasprave bio konstruktivan i hoću da shvatim sve ove sugestije koje su do sada bile, da su bile u smislu popravljjanja teksta ovog zakona. I ja bih prvo pozvao sve kolege, evo, i kolegu Dokića koji je diskutovao o ovome, da mi danas ovaj zakon podrŕimo u prvom čitanju i da ostavimo mogućnost u drugoj fazi da i amandmanski djelujemo, određene stvari preciziramo, itd. Dakle, ostajemo potpuno fleksibilni da dođemo do najboljih mogućih rješenja.

Sušтина ovog zakona jeste da propiše prava studentima i da u cijeloj BiH propiše elementarna prava studenata. Ja moram reći, čak i ovaj tekst zakona kojeg, evo danas imamo ispred sebe, je mnogo restriktivniji u smislu obuhvatanja studentskih prava, nego što je to bilo koji zakon u regionu ili u Evropi. I to treba itekako imati u vidu. I ne bih baš volio da uvijek pokušavamo ovdje u Parlamentu BiH izmišljati toplu vodu. Pa barem u nekim stvarima bismo se mogli ugledati se na zemlje EU, na zemlje u regionu, itd., jer je vrlo teško objasniti zašto ni u jednom zakonu u BiH, evo, sad imamo ovde na državnom nivou Zakon o visokom obrazovanju, nećemo da garantujemo barem minimum studentskih prava, a istovremeno mi imamo situaciju da to sve druge zemlje regulišu na određeni naćin.

Gospodine Novakoviću, cilj ovog zakona je upravo da bude protiv diskriminacije i da pokuša garantirati određena prava studenata. I moram reći da, nisam o tome govorio, da kada sam razgovarao sa predstavnicima brojnih studentskih organizacija, bilo je dosta zamjerki na ovaj tekst zakona zato što su rekli da je trebalo mnogo više prava pobrojati, jer ljudi jako dobro danas znaju kakva prava imaju studenti u drugim zemljama.

Stoga predlažem, dakle, ako je to ikako moguće, da ovo usvojimo u prvom čitanju, najlakše je zakon oboriti, on se može, ako neko želi, oboriti i u drugom čitanju, da ostavimo mogućnosti i za amandmane, eventualno ako treba i javnu raspravu. Ja sam i za to. Da podržimo u prvom čitanju, hajmo napraviti javnu raspravu u Banja Luci, Tuzli, Sarajevu, Mostaru i svim drugim mjestima, Zenici, Bihaću, itd., gdje god postoje univerziteti, da čujemo mišljenja studenata, da postavimo pitanje studentima – da li ste za to da se ova prava regulišu u BiH ili niste. Da čujemo i mišljenje ljudi koji su zaposleni u obrazovnom sistemu, koliko to košta, šta je od ovoga moguće, šta nije, da čujemo i međunarodna iskustva o ovoj problematici. Ali, dakle, za jednu sam stručnu, kompetentnu, otvorenu javnu raspravu, a mislim da nam to omogućava ako danas usvojimo ovaj tekst u prvom čitanju. Ako ga odbijemo u prvom čitanju, poslat ćemo ružnu poruku svim studentima u BiH.

BERIZ BELKIĆ

Replika, Branko Dokić.

BRANKO DOKIĆ

Ma samo ću dvije rečenice. Amandmansko djelovanje na ovo bi iziskivalo neuporedivo veći tekst nego što je originalni tekst. Ja nisam diskutovao o onim stvarima o kojima je prošli put diskutovano, u smislu da se ovdje definiše kao studentsko pravo tamo gdje je to izričito studentska obaveza. Uniće nam ovakve stvari pravnu nesigurnost i raznolikost onda po istim stvarima. U tome je problem, kolega Denise, nije problem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Mirko Okolić, diskusija. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Kaže, u obrazloženju, finansijska sredstva za provođenje ovog zakona, nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva u Budžetu institucija BiH, s čime se ja u potpunosti ne mogu složiti. Ukoliko nekome dajete prava i nešto da koristi na osnovu tih prava, naravno da to povlači određena finansijska sredstva. Evo, ja ću biti konkretan pa ću reći da su sigurno potrebna finansijska sredstva za ostvarivanje ovoga zakona i evo ga u članu 1. ću pročitati, kaže – student ima pravo na povlastice za prevoz u mjesnom i međumjesnom saobraćaju. Ja postavljam pitanje, ko će mu dati te povlastice? Ko će snositi razliku stvarne cijene prevoza i njegove povlastice? Znači, nadležno ministarstvo mora snositi, odmah je, znači, potrebno da se ovdje kaže da su potrebna određena finansijska sredstva za ovaj zakon.

Dalje, kaže – studenti imaju sljedeća prava, pa kaže – na ishranu u ustanovi za ishranu studenata, za smještaj u ustanovi za smještaj studenata, na studentski kredit, na stipendiju, itd., evo, da dalje ne čitam. Ja ne znam jesu li sad ova prava nekome uskraćena? Kako nije definisano? Ukoliko ima stipendija, definiše se kada se dijele stipendije. Ja mislim da i ovo do sada nije usklađeno. Ovo je lijep pokušaj da nešto se napreduje u ovom zakonu, ali mislim da na ovakav način nije moguće, da će se ovde nešto morati promijeniti. Ono što je rekao i gospodin Dokić, ovdje bi bilo previše amandmana i više od pola zakona, zato mislim da nije dobro da prođe u prvom čitanju. Idemo dalje, kaže u članu 1. – ova prava mogu biti dodatno razrađena u statutu ustanove. Ovo jedno s drugim ne ide. Gore kažete u članu 1. da student ima sljedeće pravo, a onda poslije opet nekome dajete mogućnost da dodatno budu razrađeni i da kaže on, nemamo dovoljno kapaciteta, neće biti pravo na smještaj, ili neće biti pravo u ishrani u menzi, itd., itd., što, po meni, treba definisati ...

Kaže ovdje, u razlozima za donošenje, razlog za izmjenu postojećeg Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u BiH jeste da se propišu dodatna prava studenata. Ja ovde nisam mogao da nađem koja su to dodatna prava u odnosu na ona prava koja do sada student ima. To je sada druga stvar da li država i ostale ustanove, koje tu materiju regulišu, imaju sredstava da to obezbijede. Ja znam da ja imam pravo da pošaljem dijete na fakultet, znam da moje dijete ima pravo na stipendiju ukoliko ima sredstava, odnosno, ukoliko ima stipendija, ukoliko nema, džaba mu to prava. I mislim da je ovo samo nešto što jeste lijep pokušaj da se nešto od ovoga uradi, ali ovo treba prepraviti, odnosno, dosta na ovome raditi, ukoliko se želi sličan zakon staviti u proceduru.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Nermina Zaimović-Uzunović. Izvolite.

NERMINA ZAIMOVIĆ-UZUNOVIĆ

Hvala lijepa.

Ja osjećam obavezu i potrebu da se javim jer radim u visokom obrazovanju 30 godina i duboko sam uključena u sve ove procese koji se dešavaju sa Bolonjom.

Mi smo svi izglasali ovaj zakon i 12, 13 ministarstava i ministara je to potpisalo, smatrajući da će neko drugi da to izvršava u ime ove države. Dobro je poznato, da bi se takvi procesi odvijali, potrebna su budžetska sredstva i potrebno je odvojiti dosta sredstava da se ispune kriteriji. Mi bismo Bolonju, ali na bosanski način. Mi bismo okvirni zakon, a da u tom okviru ne bude ništa. Mi, ako smo već usvojili i ako već pravimo sistem visokog obrazovanja koji će biti kompatibilan sa evropskim, i ako danas biramo članove upravnog odbora, ako imamo agenciju koja će ocjenjivati to, a učestvovala sam skoro i u ovim procesima evaluacije od strane evropskih evaluatora, onda moram da kažem da su i oni stavili neku ovakvu sličnu primjedbu napisanu, nažalost, nisam ponijela da vam je mogu citirati, upravo koja se odnosi na nekakav nedostatak, odnosno, na neispunjavanje svega onoga za što samo se mi opredijelili.

Naravno da vi nekome možete pružiti pravo koje on ne mora koristiti. Ja mogu imati pravo da se vozim sad do Zenice, a mogu ostati da spavam u Sarajevu. To je moje pravo da se

vozim, što ne znači da će svaki student koristiti ovo i da mora koristiti nešto i da se moraju izdvojiti sredstva. Ali, molim vas lijepo, to je pitanje standarda, pitanje našeg puta ka evropskim integracijama, ovo je jedan od važnih zakona o kojima se puno priča.

Ja ću uzeti sebi za pravo da poslije ovoga razgovaram na svom univerzitetu sa studentima, bilo šta da vi ovdje zaključite, ja to imam pravo, i da organizujem javnu raspravu o ovome, da vidim šta studenti o ovome misle. Da donesem vam sljedeći put poruku o ovome.

Naime, šta je sporno i šta bi trebalo biti sporno u stvarima da student ima pravo na povlastice? Pa ja kada sam bila student, davno, ja sam imala povlastice na prevoz u ovom gradu. Ja ne vidim šta bi sad tu bilo poslije 30 godina sporno, da ne damo povlastice. Šta bi bilo sporno da damo besplatni prevoz studentima u ovom gradu? Ja sam duboko razočarana stavovima koje ovdje iznosimo, a deklarativno se zalažemo za evropske integracije, svi studenti u Njemačkoj ovo imaju, i u drugim evropskim zemljama koje su ozbiljno i oprezno prišle ka ovim stvarima. Nije nam teško osnovati u kantonima nove fakultete koji zahtijevaju stotine hiljada maraka, da školujemo kadrove koji nikome neće trebati. To nam nije teško. To je dovoljno da imamo skupštinsku većinu, ali nam je teško da studentima, onima koji ... obezbijedimo autobusku kartu. Mislim da je to sramotno i ja bih stvarno apelovala na sve ovdje da ovo u prvom čitanju prihvatimo i da organizujemo javnu raspravu i da onda sa takvim stavovima dođemo ovdje, naravno, u svim mjestima gdje imaju univerzitetski centri.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić, replika.

BERIZ BELKIĆ

Replika Denisu Bećiroviću i Vama gospodo. Dakle, ko polaže test, kome je teško, ko neće, dajte nam recite. Evo, sat i po govorite nećemo, polažemo test. Recite ko neće. Kucate na otvorena vrata.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković, replika. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja moram reći da zaista poštujem pravo kolega na korištenje poslovničke mogućnosti da se predlažu zakoni, ali nekako mi rasprava o ovom zakonu polako liči na neku vrstu presije. I moram biti iskren da svaki predlog koji imamo u posljednje vrijeme od strane kolega iz SDP-a se pretvara u nekakvu presiju. Pazite, mi sad ovdje treba da kroz raspravu dođemo da se mi izjašnjavamo ko je za studente, ko je protiv studenata, ko je za to da studenti imaju pravo, a ko je protiv da studenti imaju pravo. Dajte, molim Vas, draga koleginice, i ja sam studirao isto tako, vjerujte mi, tada su bila državna preduzeća za gradski saobraćaj, za međugradski, itd., pa je bilo povlastica. Danas su to privatna preduzeća i neko mora da im plati. Ako neko mora da im plati, onda to izaziva nove troškove. Znači, nije korektno na svaku ovdje primjedbu, zaista nije

korektno vršiti presiju na ovaj način. Ja sam za to da svi studenti imaju sva ova prava i još prava. Ali, molim vas...

_____(?)
/nije uključen mikrofoni/

MOMČILO NOVAKOVIĆ

...jeste, svi građani, ali, očito da nam je taj komunizam pobjegao, koji je to trebao da obezbijedi. Dakle, draga moja gospodo, ja sam razgovarao, ponavljam, razgovarao sam sa nekim ustanovama, visokoškolskim ustanovama koje u svojim aktima imaju definisana ova prava. One imaju definisana, naravno, u skladu sa mogućnostima, ... mogu regulisati u skladu sa mogućnostima. Šta sada to znači da na ovaj način vršimo presiju na Parlament BiH? Bojim se da zbog ovakve presije i neke iskrene namjere dobijaju sasvim drugačiji kontekst, ako su uopšte iskrene.

Evo, ja bih zaista molio da prestane taj pritisak, da prestane karakterisanje onih koji su protiv nekog zakona, na jedan nekorektan način. Nije korektno.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Mirko Okolić, replika. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ

Replika gospođi Zaimović. Obzirom da sam ja rekao da je nemoguće sprovesti ovaj zakon, a da ne iziskuje određena finansijska sredstva, i da je gospođa Zaimović, uvažena poslanica, u svojoj diskusiji rekla nešto što bi se moglo pogrešno protumačiti, a to je da sam ja protiv, eventualno da bi se moglo protumačiti, protiv toga i da ne bi to bilo kao sramotno da djeca, odnosno, studenti, imaju povlasticu. Ja, lično, kada se mene tiče, sam za to da oni imaju besplatan prevoz. Međutim, mi moramo shvatiti da nema više mogućnosti kao u prošlom sistemu gdje se prelijevalo iz fonda u fond, jer je sve to bila jedna država, bilo takvo uređenje, da je te troškove snosila država. I tada se prevoznici, ja to veoma dobro znam, refundiralo od strane države ono što su dali popust prilikom prevoza u nekom saobraćaju, da li gradskom ili prigradskom. To neko mora da plati. Nemoguće je da to niko ne plati. Zato je u ovom zakonu moralo da bude, odnosno da stoji, da su potrebna određena finansijska sredstva.

Ja sam za to, ukoliko mi želimo da otvorimo drugu temu, a to je o standardu studenata, da li njima treba povlastica, da li njima treba nekakva komercijalna ili studentska cijena za stanovanje u studentskom domu, da li im treba u menzi da bude bez PDV-a hrana ili upola ... itd., to je već sad neko drugo pitanje koje trebamo kroz nešto drugo riješiti, a ne može se riješiti kroz ovaj zakon koji je sada u prijedlogu.

Znači, da se pogrešno ne razumijemo, ja sam, takođe, za sva moguća prava koja mogu da se ostvare u državi, samo postavljam pitanje – ko to može da izfinansira, koja će to država, neko to ko predloži mora reći – sredstva će biti namaknuta od toga i toga. Kao što sam i za prava

boraca i invalida i majki porodilja, za prvo, drugo, treće, četvrto i peto dijete i da ne nabrajam više. Samo moramo znati koliko smo dugi, da se toliko možemo ispružiti, odnosno, koliko nam pokrivač jeste dugačak.

_____(?)
/nije uključen mikrofoni/

MIRKO OKOLIĆ

Tako je, ko uzme pravo, neka uzme i ovlast. Tako da ja mislim da je ovo nemoguće podržati ni u prvom čitanju, jer ukoliko bismo htjeli ovo amandmanima da ispravljamo, bilo bi više amandmana nego članova zakona. Opšte je poznato u praksi da zakon treba pasti ukoliko ima preko 50% amandmana.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Vinko Zorić. Izvolite.

VINKO ZORIĆ

Kolega Bećirović je vjerojatno u nedostatku replika pokušao prišapnut upravo ono što sam ja htio reći. Grad Zagreb ima za sve učenike, studente i umirovljenike, besplatan prijevoz. Ali to nije rezultat državnog zakona. Kad bi to bio rezultat državnog zakona, onda bi to bilo u svim gradovima, a ne bi bilo samo u Zagrebu. Ja kažem to nije rezultat zakona nego odluke Gradske skupštine Grada Zagreba. Ali, kad bih ja imao ambicije kao kolega Bećirović da ovaj zakon bude usvojen, ja bih se trudio da pridobijem što više kolega da oni glasaju za ovaj zakon. Ja sam u jednom momentu čak i dobacio, ne znam koliko je kolega čulo, sad ću reći javno, Vama je u jednom momentu falilo samo, kad ste rekli ovo treba podržati, kao ko ne podrži, onda je fašista. Samo Vam je to još falilo. Ne, ozbiljno ovo govorim. Kod tebe je sve crno-bijelo. Ako nije ovako, onda ste vi ovi, ako nije, ako ne prođe moj neki zakon, onda nije antifašistička većina, ako ne podržimo.

NERMINA ZAIMOVIĆ-UZUNOVIĆ

/nije uključen mikrofoni/

VINKO ZORIĆ

Kolegice Nermina, i Vi ćete doći na red, samo polako. Ja sam muča i šutio kada ste Vi pričali. Uzet ću minutu duže, dekoncentrirali su me. Dakle, što god ne prođe moje, ova druga većina, koja nije glasala za to, je etiketirana. To nije dobro. Treba lobirati i truditi se da zakon prođe. A Vama, gospođo Nermina, vjerojatno ste skratili ovu repliku prema kolegi Bećiroviću, Vi ste promašili temu. Da ja ocjenjujem Vaš uradak, ja bih samo napisao nedovoljan 1, promašena tema. A inače ste krasno pričali. Dakle, to je kao da pišete, naslov je proljeće, vi pišete o snijegu, itd. Dakle, sve je lijepo napisano, ali tema promašena, nedovoljan 1.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Slavko Matić. Izvolite.

SLAVKO MATIĆ

Evo, ja ću uistinu nastojati vrlo kratko. Moja replika se odnosi na nekoliko posljednjih rasprava kolegice Nermine Zaimović, izravno na njenu raspravu i nekoliko dobacivanja koja su bila u vezi rasprave kolege Okolića, kada je ustvrdio da u obrazloženju prijedloga, gdje se govori o potrebitim finansijskim sredstvima, se konstatira da nisu potrebna dodatna, navodeći da se misli na Proračun institucija BiH. Svi mi znamo da ova prava koja bi se uvela ovim zakonom, a koja svako razuman podržava, proiziskuju znatna i značajna finansijska sredstva. Ako nisu iz Proračuna institucija, jesu sa neke druge razine, što znači neke niže razine.

Kolegica Zaimović kaže da se Bolonja ne provodi zato što 13 ministarstava, između ostalog, opstruira i finansijske obveze u tom procesu. A da li se misli ovim zakonom natjerati niža ministarstva i niže razine vlasti da finansijski sudjeluju u tome? Da li se misli s ovim zakonom finansijski opteretiti proračune entiteta, proračune županija, da financiraju besplatan prijevoz, besplatno stanovanje, itd.? Taj princip u ovom zakonu nije održiv. Ne može viša razina propisivati nižoj razini prava iz kojih proističu finansijske obveze, a ne reći kako će ta niža razina vlasti doći do tih sredstava. Jednostavno, taj princip nije održiv. Najbolje to vidimo na razini Federacije BiH šta se događalo. Propisali smo raznoraznih prava, pa smo rekli, plaćat će kantoni, pa na kraju općine, na kraju niti imaju općine, niti kantoni, ni Zavod za upošljavanje, niko nema novca. I gdje smo došli? Da svaki drugi, treći dan imamo demonstracije i proteste. Možda se želi to ovim postići, to ne znamo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Vinko Zorić, replika.

VINKO ZORIĆ

Da. Htio sam maloprije reći i o ovom financiranju. Nije istina da to ne košta ovaj proračun. Upravo u kontekstu u kojem je govorio Slavko Matić, to će plaćati niže razine, ali na račun raspodjele. Manje će ostati gore, manje će ostati na državnoj razini. Dakle, uzet će entiteti i kantoni u toj raspodjeli, reći će – jer ste nam vi tim zakonom nametnuli te i te obveze. Ne može iz ničega nastati nešto. Energija je neuništiva, samo može prijeći iz jednog oblika u drugi.

Hvala lijepa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Selim Bešlić, replika.

SELIM BEŠLAGIĆ

Ja mislim da ovi moji prethodnici nisu uopšte pročitali finansijska sredstva u kome jasno kaže da za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva u Budžetu institucija BiH. Molim vas, to stoji, to je činjenica.

/svi pričaju u isto vrijeme/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Samo malo, molim vas okrenite se.

SELIM BEŠLAGIĆ

U Okvirnom zakonu, u zlatnom okviru nemate nigdje budžetskih sredstava za ovu oblast.

SADIK-SADO BAHTIĆ

/nije uključen mikrofoni/

SELIM BEŠLAGIĆ

Pa, stani, Bahtiću, hoćete svi da uzmu prava, a neće niko obaveza i vi sada ovdje u Parlamentu, i mi se u Parlamentu, evo i ja isto, i mi se u Parlamentu sad brinemo o donjim razinama. Mi smo državni Parlament koji treba da pruži garanciju studentima, učenicima, radnicima, seljacima, ljudska prava za koja smo potpisnici svih mogućih deklaracija. Ovo je jedno od ljudskih prava. Kako će oni dolje reagovati, neka se snalaze kako znaju i umiju, kako se čvrsto drže da su njihova prava univerziteta, da su njihova prava škole, itd.

/svi pričaju u isto vrijeme/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Šemsudin Mehmedović, replika. Izvolite.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ

Moja replika se odnosi, zapravo, na replike uvaženih kolega, evo, Selima Bešlagića i profesorice Uzunović.

Naime, ovaj zakon koji je predložen mogao je biti puno kraći. Da ne bismo redali puno na šta sve studenti imaju prava, jer pretpostavljam da se prijedlogom ovog zakona željela pridobiti ljubav studenata. Ali, ako predložimo jedan puno kraći zakon, mislim da ćemo zadovoljiti i diskusije uvaženih kolega koji oponiraju ovom zakonu i ovih koji su predlagači ovog zakona, a to je da samo jedno pravo odredimo za svakog studenta, to je pravo na šesticu. Time ćemo izbjeći i troškove, a bit će zadovoljni i studenti, je li tako, i ovi finansijeri.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Savo Erić, replika. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Do kada radimo, predsjedavajući?

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Pa dok god ima replika i ne završimo tačku dnevnog reda ja ne mogu da formulišem zaključak o kojem ćemo glasati kako ćemo nastaviti ovu sjednicu. Dakle, ja ne mogu prekinuti tačku dnevnog reda upola. Pokušavam da vas zamolim da je završimo, da bismo mogli dalje da predložimo kako ćemo raditi.

Izvolite.

SAVO ERIĆ

Hvala.

Pokušavam svo ovo vrijeme da budem racionalan i da nađem neku notu racionalnosti, ali se spremam sad da podnesem jedno 20 inicijativa za narednih 10 dana, 50 tačaka koje stvarno neće imati prolaznost i ne vidim zaista dovoljnu energiju gospode iz SDP-a da nam nameću neku priču i tempo koji mi treba da pratimo. A ono što sam htio da kažem, prosipanje šuplje demagogije i socijalmatematike, znači, ušli smo u kapitalizam, svi ste bili za tu demokratiju, ovdje morate obezbijediti lov, pa onda praviti zakone. Bilo bi pametnije da pravimo ekonomsku priču, da predlažemo neke pametnije priče, a onda će ljudi sami sebi platiti. Neće imati ovu šuplju priču .../dizala mikrofon/... od kojih neće imati ništa. U tome je suština.

I zaista bih molio da smanje ovu priču ako mislimo ubuduće nešto da radimo. Ovde sjedimo po 5-6 sati i stvarno se zamaramo, a to traje već mjesecima i stvarno nema smisla.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ

Nema posle mene replika, ne vjerujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ja ne znam koja je.

MIRKO OKOLIĆ

Nije replika, bila je diskusija.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Druga, kažu druga.

MIRKO OKOLIĆ

Druga, druga, pa vodim ja evidenciju. Replika je, treće javljanje, gospodo, da, jedna je bila diskusija. Ja vjerujem samo sekretaru Doma šta kaže. Je li tako? Jesam li u pravu? Jesam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Pa mi smo iz ... Mirko.

MIRKO OKOLIĆ

Replika gospodinu Selimu Bešlagiću, od koje se ja moram ograditi. Uvaženi poslanik reče da mi donesemo zakon, a ovi dole na nižim nivoima neka se snalaze kako će ga sprovesti. To je, po meni, neozbiljno. Državni poslanik ne može tako reći, ne može staviti u probleme niže nivoe. Ja se od toga ograđujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Nema više prijavljenih. Zaključujem tačku dnevnog reda.

U konsultaciji sa drugim zamjenikom, naš je prijedlog, s obzirom da je daleko 17., a da danas ne bismo mogli glasati samo o onome što smo završili, jer, podsjećam vas, ostaju nam imenovanja drugih komisija, tijela, ratifikacija ugovora, da mi nastavimo 10. u 10.00 sati. To je srijeda iduće sedmice, ako odgovara poslanicima, i to moramo staviti na glasanje.

Molim vas, glasamo o tome da prekinemo sjednicu i da nastavak bude u srijedu, 10. februara.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati sad.

Za 22, protiv nije bilo, 2 suzdržana.

Konstatujem da smo odlučili da je nastavak u srijedu u 10.00 sati.

Sjednica prekinuta u 17.45 sati.